6 מתושבי סילואן נחקרים בפרשת הפיגוע בירושלים

32 מפצועי הפיצוץ עדיין מאושפזים, 10 מהם במצב קשה ובינוני ● טקסי השבעת טירונים ברחבת הכותל יתקיימו גם בעתיד

מאת כתב „על המשמר" לעניינים פליליים

בידי חוקרי משטרת ירושלים מוחזקים שישה מתושבי הכפר סילואן הנחקרים בפרשת הפיגוע בטירוני חטיבת גבעתי שהיה ביום רביעי האחרון ליד שער האשפות בירושלים. 32 מפצועי הפיצוץ עודם מאושפזים בבתי־החולים.

לבתי־החולים בירושלים מאושפזים עדיין 32 פצועים, 10 מהם במצב קשה ובינוני ומצב שניים מהם קשה משל האחרים, אולם אין חשש לחייהם. האחד הוא אזרח ישראלי והשני ילד בן 10 המתגורר באיזור שבו אירע הפיגוע.

אתמול ביקר את הפצועים האלוף יצחק מרדכי, אלוף פיקוד הדרום, שנכח גם בטקס השבעת הטירונים.

הטקסים בכותל יימשכו

בינתיים נקבע, כי גם בעתיד יתקיימו טקסי השבעת טירונים באיזור רחבת הכותל, אולם לקחי הפיגוע יילמדו.

אלוף פיקוד דרום, יצחק מרדכי, אמר אמש, כי פיגועים מן הסוג שהיו ליד שער האשפות בירושלים אי־אפשר למנוע, אך אסור להפסיק, בשל מה שאירע, את הטקסים ברחבת הכותל המערבי.

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, אמר, כי יש להמשיך ולקיים את הטקסים במקום וכי פיגוע חבלני לא יגרום למה שהמחבלים מבקשים — שינוי סדרי החיים שלנו.

ורשויות הבטחון הגבירו בסוף השבוע את אמצעי ההבטחה והכוננות באיזור ירושלים נוכח הפיגוע האחרון ולרגל חג הסוכות, שבו צפויים לבקר בעיר כ־200 אלף איש. במזרח ירושלים ובסימטאות העיר העתיקה בולטים [illegible] מוגברים של חיילי צה"ל, של [illegible] מג"ב ואנשי משטרה.

„רכבת אווירית" של אלפי מטיילים ונופשים לאילת

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

אלפי מטיילים ונופשים הגיעו ערב החג לאילת, חלקם ב„רכבת אווירית" שהפעילה „ארקיע", חלקם ברכבם הפרטי וחלקם ברכב ציבורי.

בתי־המלון מלאים עד אפס מקום, אך בניגוד לשנה שעברה העיר „אינה מפוצצת" ובצמתים המרכזיים לא נוצרו פקקי תנועה.

כ־4000 כלי רכב הגיעו אתמול ושלשום לאילת ומעריכים שהנהירה ההמונית לעיר הדרומית תחל הבוקר.

תנועה ערה של מטיילים לדרום סיני נרשמה במסוף הגבול בטאבה. כ־300 מטיילים ותיירים, מחציתם ישראלים, יצאו לאתרי הנופש בנואיבה, דהב ושארם א־שייך. חוף טאבה והכפר של רפי נלסון היו אתמול מלאים [illegible] ומתרחצים וליד טאבה עגנו עשרות [illegible] וספינות תיור.

משטרת אילת תוגברה ביחידה של [illegible] שוטרים – חניכי קורס סמלים בשפרעם, [illegible] תנועה של משטרת מרחב הנגב [illegible] הערבה והם ימשיכו לפעול במשך [illegible]

המשטרה מזהירה את ציבור הנוהגים [illegible] דרכם לאילת בכביש הערבה לא [illegible] במהירות ולא לרדת לשוליים.

באילת עצמה קיימת הרגשה של [illegible] בשעות אחה"צ והערב [illegible] מטיילים ואורחים. מלון „המלך שלמה" [illegible] המלונות באילת. הכריז על פסטיבל [illegible] הילדים וההורים הוזמנו לטעום [illegible] אין כסף.

ישובי חבל עזה פועלים להעלאת הישוב דוגית

יקימו משמר אזרחי של חברי הישובים

מליאת הישובים של חבל עזה מינתה אמש ועד פעולה של חמישה חברים והם יפעלו להעלאת הישוב דוגית בחבל, במקום שנועד להקימו, בחמישה קילומטרים מדרום לישוב אלי סיני.

זהו אחד מ־27 הישובים, את הקמתו אישרה ועדת השרים לענייני התיישבות לפני שנתיים וחצי ואשר נכלל בהסכם הקואליציוני של ממשלת האחדות הלאומית.

מליאת ועדי הישובים הביעה תקווה, שלאחר הקמת גרעין ההתיישבות, תמצא הממשלה מקורות מימון לסייע בפיתוח הישוב, שיוקם בינתיים במימון של גורמים אחרים. כבר בשלב זה, הוכנו שני קראוונים, 5 צריפים ומגדל מים עבור הישוב והם ממתינים לחברי הגרעין של דוגית.

מליאת ועדי הישובים בחבל עזה גם הורתה לוועד הפעולה המצומצם שהוקם לפנות היום למינהל האזרחי בעזה ולבקש סיועו בהקמת משמר אזרחי של הישובים בחבל. הם מבקשים להכפיף ארגון זה למשמר האזרחי, הפועל בתחומי הקו הירוק ולהפעיל במסגרתו מתנדבים שיסייעו וישמרו על בטחונם [illegible] אורחים ישראליים ברצועה.

עוד הוטל על הוועד [illegible] לגורמי הבטחון באיזור [illegible] היתר לעריכת הקפות שניות [illegible] היהודי של עזה. ההקפות [illegible] תערוכנה במרכז האזורי [illegible] והמתיישבים מבקשים אישור [illegible] את ההקפות האחרונות [illegible] היהודי של עזה.

כמרכזן הוחלט להעלות [illegible] משפחת עוזר מאשקלון [illegible] בעריכת טקס האזכרה [illegible] השלושים לרציחתו של חיים [illegible] ז"ל בשוק החלפנים בעזה [illegible]

חייל בחופשה נהרג בתאונת עבודה

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

מקסים טיסה, חייל בחופשת שיחרור, נהרג ביום חמישי בהתהפך המלגזה בה נהג בעת עבודתו במגפטה לכותנה „במפעלים האזוריים בית שאן".

המלגזה נמצאה במגרש לכריכות ולמקום הוזעקה ניידת לטיפול נמרץ. במשך שעה ארוכה נעשו מאמצים להחיות את הצעיר אך ללא הועיל.

מזג אוויר

הטמפרטורות: ירושלים 15 עד 21, רמת הגולן 15 עד 22, נהריה 20 עד 26, צפת 13 עד 19, חיפה 16 עד 20, טבריה 19 עד 29, נצרת 16 עד 24, עפולה 17 עד 27, שומרון 16 עד 24, תל־אביב 19 עד 26, נתב"ג 19 עד 26, יריחו 21 עד 31, עזה 20 עד 26, באר־שבע 16 עד 26, אילת 21 עד 31. (עתי"ם)

הבנקים יעלו ב־4 אחוזים את הריבית על משיכת היתר

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

הבנקים יעלו מחר ב־4 אחוזים לשנה את שיעורי הריבית הדיבטורית שהם גובים מלקוחותיהם, בעקבות החלטת בנק ישראל בשבוע שעבר להעלות את הריבית במשק.

הריבית הבסיסית בחשבונות חח"ד לבעלי קווי אשראי תועלה ב־4 אחוזים ותעמוד על 19 אחוז על בסיס שנתי. בחשבונות מקבלי משכורת תהיה הריבית, על אשראי מאושר, כ־31 אחוז וריבית אפקטיבית שנתית של [illegible]

בסוף השבוע שעבר [illegible] הבנקים את שיעורי ה[illegible] המשולמים למפקידים [illegible] תפ"ס ופק"מ בשיעורים של [illegible] אחוזים. הריבית על פקדונות [illegible] תגיע ל־18 אחוז.

יש לציין כי העלאת [illegible] הריבית הקרדיטורית תלויה ב[illegible] הנזילות של כל בנק. ולאחר [illegible] החודש נקלעים הבנקים ל[illegible] נזילות עקב תשלומי מע"מ [illegible] הכנסה.

שופט מגנה אדישותו של מינהל המקרקעין לקיום הסכמיו

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

„מינהל מקרקעי ישראל חוטא בכך ששנים על גבי שנים נשאר אדיש לקיום ההסכם עליו חותם עם בני השבט. ועל כך ראוי הוא לכל גינוי" — כך קבע שופט השלום בבאר־שבע צבי סגל, בגוזרו את דינו של נאצר מחמוד אל־סנע מלגיה, שהורשע בבנייה בלתי חוקית של ביתו.

השופט התייחס בדבריו להסכם שנערך בשנת 1975 בין המינהל לבין שבט אל־סנע לגבי פינוי אנשי השבט מאיזור תל־ערד.

לפי ההסכם היו הבדואים אמורים לקבל 3000 דונם באיזור לגיה, במקום 11 אלף דונם מהם פונו בתל־ערד.

„אין ספק בכך כי במשך 10 שנים ומעלה לא הושלמו הסידורים כדי לאפשר קבלת היתרי בנייה ויש בכך מחדל כבד ביותר מצד רשויות המדינה אשר היו אחראיות על כך", אמר השופט סגל.

השופט אמר עוד, כי מוטלת אחראיות על מינהל מקרקעי ישראל, שהבטיח לבדואים הבטחות שלא עמד בהן. „התנהגות זו", קבע השופט, „אם בכוונה ואם בהיסח הדעת, או מכל סיבה אחרת, היא חמורה. שכן, חוסר עמידתם בהסכם עם בני השבט הופך אותם, בלית ברירה, למסייעים סמויים וגלויים לביצוע עבירות אלה".

למרות הביקורת שמתח על המצב בו העמיד מינהל מקרקעי ישראל את הבדואים, הורה השופט לאל־סנע, אב ל־20 ילדים, להרוס את ביתו. „גם תוך הבעת מחאה חריפה כנגד מפרי ההסכם... בניית מבנה שלא כדין חייבת להימחות מעל פני האדמה".

השופט דן את אל־סנע לקנס כספי של אלפיים ש"ח או 5 חודשי מאסר תמורתו, לכפל אגרה בסך של כ־60 ש"ח וכן הורה לו להרוס בעצמו את ביתו בתוך חודש ימים.

● פרס: מחקר ע"ש [illegible] ארגוב ז"ל, שהיה מזכירו [illegible] ימינו של דוד בן גוריון [illegible] לראשונה בטקס שיתקיים [illegible] גוריון בתל־אביב [illegible] גרשון ריבלין וד"ר [illegible] הכנה ועריכה מדעית של [illegible] כרכי יומני המלחמה של [illegible]

לכל בית ישראל
שלוחה ברכת מועדים לשמחה
דם חברה לעבודות הנדסיות ובנין בע"מ
טלפון: [illegible]
רמי לב — מנהל
מעונו: יערות 31 חיפה טלפון: [illegible]

מאות שוטרים פורשים בשל שחיקה נפשית

כ־400 שוטרים פורשים מידי שנה משורות המשטרה בשל סיבות רפואיות, בעיקר מחמת השחיקה הנפשית.

קצין רפואה ראשי של המשטרה ניצב־משנה ד"ר ראובן גולדשמיט מציין, כי ישנם מקרים רבים של חבלות ופציעות בעת מילוי תפקיד, מחלות הנובעות מלחץ בעבודה כמו מחלות לב, לחץ דם וכיבים.

ד"ר גולדשמיט מטעים, כי מכל המחלות, הקשה ביותר הינה „השחיקה הנפשית", שממנה סובלים רבים והיא מתבטאת גם בסימפטומים גופניים ובפיתוח מחלות.

קצין הרפואה הראשי טוען בראיון שפורסם עימו בעתון המשטרה „מראות", כי אין הבנה מספקת לחומרה של בעיית השחיקה והטיפול שהוא מחוייבת.

„אופי עבודתו של השוטר, ההתמודדות היומיומית עם טרגדיות, עם אוכלוסיה עויינת, הצורך לקבל — ללא הרף — החלטות קשות, לעתים גורליות והעובדה שכמעט תמיד יש בפיו רק בשורות איוב — כל אלה הינם גורמי שחיקה ממדרגה ראשונה. נוספת לכך בעיית השכר, הגורמת למרירות ולהרגשה שלא כדאי להתאמץ", אמר.

הוא מסר, כי פסיכולוג קליני שגוייס למשטרה מטפל בבעיות השוטרים, אך הוא איננו מספק את הצרכים. (עתי"ם)

משרד־החינוך מנסה לאתר מוקדי האלימות של הנוער

משרד החינוך והתרבות ביקש מתנועות הנוער, המתנ"סים ובתי הנוער ברשויות המקומיות, להתארגן לפתיחת מועדוניהם בלילות שבת, כדי לאפשר לבני נוער לבלות בהם ולמנוע אלימות במקומות בידור מפוקפקים.

מנהל אגף הנוער במשרד עודד כהן, מסר, כי מבדיקה שנערכה לאחרונה התברר, כי האלימות, לרבות שימוש בסכינים, אשר גרמו לשפיכות דמים, מתחוללת בסופי שבוע וליד מועדוני ריקודים לבני נוער. הוא ציין, כי על כל הגורמים המקיימים פעילות בלתי פורמאלית בקרב הנוער, להכין תוכניות לפעילות נוער במוסדותיהם בלילות שבת ולהציע להם פעילות מתאימה.

לפי הנחיות שר החינוך, מקימים כעת במשרד החינוך ועדת מומחים שתבדוק את הגורמים בהתגברות האלימות בשעות הפנאי של בני הנוער, את מוקדי הא[illegible] את הדרכים למניעתה. בראש הוועדה יעמוד מנכ"ל המשרד ד"ר שמשון שושני וישתתפו בה חוקרים מהאוניברסיטאות, מחנכים בכירים ואנשי משטרה.

בקרוב יפרסם משרד החינוך חומר חינוכי חדש בבתי הספר בנושא האלימות, שיכלול הצעות לפעילויות לבלימת תופעה זו. (עתי"ם)

מוסלמים הפגינו נגד הריסת מסגד בהר כמון

מאות מוסלמים מרחבי הגליל המערבי, עלו ביום ו' להר כמון ליד כרמיאל, כדי ליטול חלק בתפילת מחאה שנערכה במקום, נגד החלטת בית המשפט העליון להרוס את המסגד המקומי שנבנה שלא כחוק.

כתב עתי"ם מוסר, כי בהר כמון הוקם ישוב בדואי על אדמת מדינה כל המיבנים בו, כ־70 במספר, ניבנו שלא כחוק וללא קבלת רשיון מהגורמים המוסמכים.

התושבים הבדואים, שהם כולם מוסלמים, הקימו להם מיסגד. יו"ר הוועדה המקומית לתיכנון ובנייה הוציא לא מכבר צו, המורה לתושבים להרוס את המיבנה בו הוקם המיסגד, לאחר שלא קיבלו רשיון להקמתו.

בעקבות הוצאת הצו, פנה ועד הישוב לבג"ץ, אשר דחה את עירעורם כשבהחלטתו קבע, כי בית המשפט העליון לא יתן יד ולא יוכל להגן על מקום שניבנה שלא כחוק.

לאחר החלטת בג"ץ, פנו התושבים בסוף השבוע שעבר, פעם נוספת לבית משפט השלום בעכו וביקשו לדחות את מועד ביצוע צו ההריסה.

בית המשפט נתן להם ארכה עד ה־26 בחודש, כהדגישה, כי אם עד אז לא יעלה בידם להשיג רשיון למיסגד, יהא עליהם לבצע את צו ההריסה.

הדבר עורר תסיסה רבה בקרב גורמים מוסלמים דתיים בגליל המערבי, ובעיקר בקרב הצעירים. אלה החליטו, איפוא, לקיים תפילת מחאה במיסגד בתקווה, כי יצליחו ע"י כך להסיר את רוע הגזירה. (עתי"ם)

עכו „עולה על גדותיה" ערב פתיחת הפסטיבל

בעכו הושלמו כל ההכנות לקראת הפסטיבל השנתי לתיאטרון ישראלי אחר, שייפתח הערב במעמד שר התיירות אברהם שריר. ההצגה הפותחת תהיה „אימפרוביזציה בוורסיי".

כתב עתי"ם מוסר, כי ב־4 ימי הפסטיבל בחול המועד סוכות יתקיימו בעיר כ־500 מופעים, ומצפים לקהל של למעלה מרבע מיליון איש, שיבואו לעכו במיוחד לרגל הארוע. השנה הושם דגש גם על מופעי חוצות, שיהיו חינם ומהם יוכלו להנות כל הבאים לעכו.

ראש עיריית עכו, אלי דה־קסטרו, מסר כי פרס בסך 20 אלף דולר, שהוענק אשתקד לעירייה על ידי יו"ר הכנסת על איכות התיירות בעיר, איפשר לעכו להגדיל את הפסטיבל ולהופכו לגדול ביותר שהיה עד כה בעיר.

המארגנים מקווים כי לא ירד גשם ב־4 הימים הקרובים ורבבות אוהדי תיאטרון יוכלו להנות מהמבחר הרב של הצגות שיוצגו בימים אלה.

להצגות המשתתפות בתחרות כמעט לא ניתן להשיג כבר כרטיסים. בתי המלון בעיר אף הם כמעט מלאים עד אפס מקום וקשה להשיג בהם חדר פנוי.

הביינאלה הראשונה לצילום נפתחת היום בעין־חרוד

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

הביינאלה הראשונה לצילום נפתחת היום במשכן לאומנות בעין־חרוד. צלמים מפורסמים מרחבי העולם וישראל יטלו חלק בארוע שימשך 4 ימים ויכלול סדנאות ותערוכות.

מאות חובבי צילום וצלמים מקצועיים נרשמו ל־16 הסדנאות שיעסקו בהיבטים השונים של הצילום המודרני. 5 מרצים וצלמים בעלי שם עולמי יגיעו לביינאלה, ביניהם מרטין פר ואיאן ג'פר מאנגליה ופרד ריצ'ין מארה"ב.

במשכן עצמו יוצגו יצירות נבחרות, כעוד שמחוץ למשכן יהיה קיר פתוח להצגת עבודותיהם של משתתפי הסדנאות. במועצה האזורית גלבוע שבחסותה נערך הארוע מקווים להפכו לארוע דו שנתי קבוע.

לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

יום ב', י"ז בתשרי תשמ"ז, 20 באוקטובר 1986 / שנה מ"ד מס' 13169 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

שולץ גינה מבצעי הפיגוע והאף.בי.אי. פשט על משרדי אש"ף

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

מזכיר המדינה של ארה"ב ג'ורג' שולץ העביר ביום ו' מברק תנחומים על הפיגוע ליד הכותל המערבי לראש־הממשלה שמעון פרס. במברקו כותב שולץ כי גל הטרור חמור במיוחד נוכח העובדה שהוא נעשה כה קרוב למקומות הקדושים בכותל המערבי. שולץ סבור, כי פיגוע זה וכי מעשי הטרור האחרונים נעשו על־ידי אנשים המעוניינים לסכל את ההתקדמות שחלה במזרח התיכון לקראת שלום.

נראה, כי לפשיטה על משרדי אש"ף בוושינגטון יש קשר עם החומרה שבה מתייחס מזכיר המדינה לפיגוע ליד שער האשפות.

חשש כי הטייס שנשבה הועבר לסורים; המטוס נפל עקב תקלה ולא מפגיעת טיל

מפקד חיל האוויר, אלוף לפידות, אמר אתמול כי ידוע שהטייס שנשבה, חי ובריא ● גילה כי בתחקיר שנעשה התברר שהמטוס נפל כתוצאה מהתפוצצות אחת הפצצות שהיתה תלויה מתחת לכנף — תקלה שכבר אירעה בעבר ● עיתון בביירות: הטייס השבוי הועבר ע"י מפקד „אמל" לידי המודיעין הסורי

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מידיעות מבוססות שנצטברו במערכת הבטחון מסתבר כי הטייס, איש צוות הפנטום, שהוטל בסוף השבוע שעבר בדרום־לבנון, חי, בריא ושלם ונישבה על־ידי אחד הארגונים המחזיק בו בלבנון. כך מסר אתמול מפקד חיל האוויר האלוף עמוס לפידות. הוא הביע את חששו על כי הטייס עשוי להגיע לסוריה כתוצאה מהסבכ בין הארגונים.

הוא גילה עוד כי לאחר תחקיר שנערך בחיל־האוויר ומתישאול הטייס שחולץ, מתברר כי המטוס (המשך בעמוד 2)

התקדים: טייסים חולצו על מגלשי מסוק במלחמת לבנון

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מבצע הילוצו של טייס חיל האוויר שמטוסו נפגע בשבוע שעבר בלבנון, אינו הראשון שביצעו טייסי מסוקי התקיפה של חיל האוויר, כפי שפורסם.

מבצע חילוץ דומה של שני טייסים תחת אש כבדה בוצע במהלך מלחמת של"ג בגזרה המזרחית של הלחימה מצפון מזרח לימת קרעון, אל מול הכוחות הסוריים. החילוץ בוצע לאחר שמסוק תקיפה נפגע והופל, מגובה נמוך. שני טייסי המסוק הצליחו למלט עצמם ולמצוא מחסה מאש התופת שניתכה באיזור. טייסי מסוק תקיפה אחר, שהבחינו במתרחש, חשפו את מטוסם לירי וריחפו תחת אש מעל שני הטייסים שחילצו עצמם בריאים מהמסוק הפגוע: השניים נתלו על מגלשי המסוק, האחד משמאל והשני מימין, וחולצו תוך סיכון כבר לכוחותינו. שני הטייסים הועברו לכוח שריון, שהיה במרחק לא רב, ומשם שבו לטייסת בה המשיכו לטוס עד סוף מלחמת של"ג. (כתבה בנושא ראה „על היום" בעמוד 5).

פסיקת חריש עלולה לטרפד מינויי ביילין וטמיר ● עמוד 3

פינ"י מסרבת לאשר כתב־האמנה של שגריר ישראל ● עמוד 4

פסטיבל עכו לתיאטרון אחר — ביקורות ראשונות ● עמוד 16

יישובים נוצריים ודרוזיים הוכרו כיישובי קו העימות ● עמוד 16

רוטציאדה בתימניאדה ● עמוד 3

פרישת מחאה

בממשלתו של יצחק שמיר שיכנס היום לתפקידו כראש־הממשלה, ייעדר אחד משרי מפלגת העבודה – שר־הבריאות מוטה גור. הוא מסתלק מרצון מן הממשלה, וצעדו אינו בא בהפתעה. גור הודיע לפני מספר שבועות שלא יכהן בממשלה שבראשה יעמוד שמיר עד אשר לא יוכח, כי הוא אינו נושא באחריות מיניסטריאלית ישירה או עקיפה לפרשת השב"כ. במדינת חוק נורמאלית טיעון כזה לא היה צריך להעלות שר אחד ובודד. אלא כל מי שאמורים לכהן בממשלה חחדשה־ישנה. על פי דיווחים בלתי רשמיים הגיעה חקירת המשטרה בפרשת חשב"כ למבוי־סתום, לאחר שנתגלה ניגוד בין גירסתו של ראש השב"כ לבין זו של יצחק שמיר. אברהם שלום טען, כי יצחק שמיר שכיהן כראש־הממשלה בעת אירועי אוטובוס קו 300 ומעשי חמרנה לאחר מכן, ידע על המתרחש, ונתן לחם את אישורו. ואילו יצחק שמיר טוען – לחדים. לפחות אחד מן השניים אינו דובר אמת. אילו מונתה ועדת חקירה משפטית ייתכן, כי תעלומת הניגוד המוזר הזה היתה זוכה לפיענוח.

מכל מקום עתה עם כניסתו של שמיר לתפקיד ראש־הממשלה יהיו שירותי הבטחון מופקדים שוב באחריותו הבלעדית של שמיר, מבלי שחוכח מעבר לכל ספק שאין הוא נושא באחריות לפרשת השב"כ. מוטה גור ראוי להערכה על כך שהסיק מסקנות מעמדתו בנושא, ונפרד מכורסתו המיניסטריאלית למען עקרון בסיסי של עדיפות החוק על פני חישובים שלטוניים. יש להניח, כי צעדו של מוטה גור חוכתב לא מעט גם על־ידי אכזבתו מממשלת האחדות כפורמאציה פוליטית המנטרלת את מחלוקת של הממשלה בעיקר בתחום המדיני. אם כי גור לא אמר את הדברים מפורשות. אין להוציא מכלל שיקוליו של גור גם את תסכולו האישי, לאחר שבניגוד לציפיותיו לא צורף לקבינט, שבו מוכרעים הנושאים העיקריים, והופקד על משרד הבריאות הפרובלמאטי, הנאלץ להתמודד עם משבר הרפואה הציבורית והממלכתית בשתי החזיתות – עם האוצר הנוגס מדי שנה מתקציב הבריאות ועם העובדים החדורים שכר חוגן עבור עמלם הקשה והאחראי.

אנו יודעים מקרים מועטים בלבד של שרים שפרשו מן הממשלות לאחר שעקרונותיהם עמדו בסתירה למדיניותה של הממשלה. בממשלת־הליכוד היו אלה עזר וייצמן, משה דיין ויצחק ברמן, כל אחד על פי מניעיו והעתוי שבחר לפרישה מן הממשלה. מוטה גור אינו מדבר על מדיניות הממשלה, אלא על עקרון המקובל בכל מדינה דימוקראטית, שלפיו הנבחר לתפקיד הרם ביותר חייב להיחשב כזכאי מכל חשד לאחריות למעשים או למתן גיבוי למעשים בלתי חוקיים. במקרה של בחירת יצחק שמיר לראשות הממשלה העקרון הזה הופר, רק מוטה גור החליט שלא נותרה לו דרך מחאה אחרת, אלא לפרוש מהממשלה כזאת. יחיו מניעיו הנוספים של גור אשר יהיו, פרישה מחאה כזאת ראויה להערכה.

כתבי „על המשמר" וצלם העתון היו היחידים שהורשו לבקר במתקן הסודי

אמצאת מרידור קמה לתחייה; הפעם זה רציני — סבורים המומחים

במפעל סודי שהוקם לפני ארבע שנים והוסווה כמפעל לדשנים נמשכו נסיונות הפיתוח של האמצאה החדשה ● התהליך הקרוי „גזאון" עשוי להגדיל ניצולת הדלק בתחנות החשמל מ־37% כיום לכ־50% ● פרופ' כוגן העומד בראש הפרוייקט: זה לא קופסת הקסמים של ברמן ולא נורה של 100 ואט שתאיר את רמת־גן, אלא תהליך חדשני שיופעל בתמיסת מים ואמוניה כמחליף חום ● האמצאה הועברה לבדיקה בארה"ב והוחל בגיוס משקיעים ● בכל מקרה אפשרות יישומה תלויה בגורמים רבים שקשה לחזותם מראש

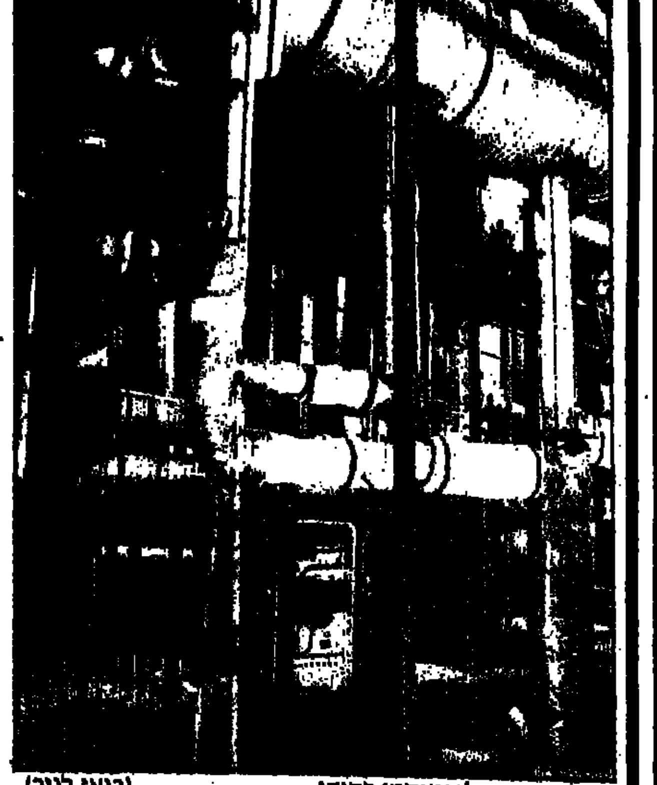

צילום ראשון של המיתקן הסודי (כועז לניר)

מאת חיים מרגלית ועודד ליפשיץ, כתבי „על המשמר"

„תהליך גזאון", מחליף חום חדשני ורב־שלבי, שעשוי להביא לחסכון משמעותי בניצולת הדלק בתחנות כוח חשמליות ומפעלים תעשייתיים אחרים שיש בהם כיום אבדן חום רב, הוצג לפני כתבי „על המשמר", שהם היחידים שהורשו להיכנס למיתקן הסודי, על־ידי פרופ' אברהם כוגן מהטכניון ומנכ"ל גזאון מאיר גירון. פרופ' כוגן וגירון עמדו בראש צוות המדענים, המהנדסים והטכנאים שעסקו, בארבע השנים האחרונות, בפיתוח האמצאה החדשה.

אמוניה ומים

ניצולת הדלק בתחנות הכוח החדישות עומדת כיום על כ־37% מהערך האנרגטי של הדלק, מזוט או פחם, המשמש לייצור החשמל.

„זו לא קופסת קסמים, זה לא דני ברמן ולא מנורה של 100 ואט שתאיר את רמת־גן", אומר פרופ' כוגן. לדבריו מדובר בפיתוח חדשני של מחליף חום שיופעל בתמיסת אמוניה ומים. תמיסה שבה השתמשו בעבר (המשך בעמוד 2)

תמפיקן – מרידור

הפרופסור – כוגן

המנכ"ל – גירון

נלכדו מבצעי הפיגוע ליד הכותל — משתייכים ל„ג'יהאד האיסלמי"

שניים מחברי החולייה הם תושבי הכפר סילואן והשלישי מאבו־טור ● פרס: ביומי האחרון כראש־ממשלה אני שמח לומר מילה טובה לשב"כ על פעולתם המוצלחת

מאת כתב „על המשמר" לעניינים פליליים וכתבנו הצבאי

חולייה בת שלושה המחבלים, שנלכדה בידי זרועות הבטחון, באחריות לפיגוע בטירוני חטיבה „גבעתי" ליד הכותל בשבת שעברה, משתייכת לארגון הדתי הקיצוני „הג'יהאד האיסלמי". שניים מחבריה נעצרו זמן קצר לאחר הפיגוע ומעצרם הוארך ביום שישי בבית־משפט השלום בירושלים ב־[illegible] ימים. הדר אחד מהמגולגלים והמהורים ביותר של חוליות מחבלים בארץ.

הג'יהאד האיסלמי

בהודעה רשמית נמסרה על־ידי המשטרה נאמר, כי השלושה גוייסו לארגון „הג'יהאד האיסלמי" על־ידי פעילי הפת"ח ב־ירדן. במהלך החקירה נתפסו ברשות החשודים כלי נשק ואמצעי לחימה. לשלושה אין עבר פלילי והם לא היו מוכרים לזרועות הבטחון, שלושה המחבלים הם בשנות ה־20 לחייהם. בית משפט השלום בירושלים אסר לפרסם כל (המשך בעמוד 2)

חשש כי הטייס שנשבה הועבר לסורים

(המשך מעמוד ראשון)

התפוצץ באוויר כתוצאה מהתפוצצות אחת הפצצות שהיתה תלויה בכנף המטוס ולא כתוצאה מפגיעה של טיל ס.א. 7 (סטרלה) כפי שנמסר קודם לכן.

מפקד חיל האוויר שדיבר עם כתבים צבאיים ציין את פעולת חילוץ הטייס משטח האויב בדרום לבנון. הוא הגדיר פעולה זו כגילוי אומץ לב רב, דבקות במטרה, „מקצועיות ואחוות לוחמים".

צה"ל שקל בערב יום חמישי פעולת חילוץ משולבת של כוחות אוויר, ים ויבשה.

התפוצצות תחת הכנף

האלוף לפידות ציין כי יעד התקיפה 4 ק"מ דרומית-מזרחית לצידון, הותקף לפני שבועיים ולאחר ניתוח התוצאות הוחלט לתוקפו בשנית. במהלך התקיפה התפוצצה אחת מפצצות המטוס וגרמה להתפוצצותו והתרסקותו של הפנטום; צוות המטוס הצליח לנוטשו מייד עם התקלה והגיע שלם אל הקרקע. לחיל האוויר זכור מקרה דומה של התפוצצות פצצה על גוף המטוס לפני מספר שנים. במיקרה ההוא התפוצץ המטוס והטייס נהרג; בארצות-הברית ארעו בשנים האחרונות למעלה מעשרה מקרים של תקלת חימוש מסוג זה.

עצוב על הנפילה

מפקד חיל האוויר מסר כי ישראל יודעת בוודאות שהטייס חי ונמצא שבוי בידי אחד הארגונים. „הארגון אחראי לבטחונו ושלמותו של הטייס. אין לנו בטחון שהוא לא יגיע לידיים סוריות ואני מקווה שמי שמחזיק בו יואות להחזירו. אני עצוב על הנפילה וחרד לגורל איש הצוות השבוי" אמר האלוף לפידות. הוא לא נקב בשמו של הארגון המחזיק בטייס.

מפקד ח"א מסביר התתרחשויות באזור התקרית
(צילום: דובר צה"ל)

שוקלים הסיכונים

מפקד החייל נידרש גם לנחיצותן וליעילותן של התקיפות האוויריות שחיל האוויר מרבה להנחית על בסיסי המחבלים בעת האחרונה. בתשובה לשאלה אמר: „לא ניתן לבצע פעולות ללא סיכון, אנו שוקלים תמיד האם הסיכונים מחושבים וכדאיים: בשלוש השנים שאנו פועלים בלבנון ביצענו הרבה מאוד משימות והצלחה. חיל האוויר אינו הגוף המחליט על תקיפה אווירית. הנושא נישקל במטה הכללי מידי פעם, הדרג המדיני מאשר ואנו רק מבצעים. המדיניות היא לתקוף מחבלים בכל מקום שניתן ולהקדים תרופה למכה" אמר האלוף לפידות.

הוא הוסיף כי בידי ארגוני המחבלים בלבנון קיימים טילי ס.א. — 7 ששוגרו מספר פעמים בעבר נגד מטוסינו אולם החטיאו.

הוסגר לסורים

העתון הביירותי „לה רוויי" מסר אתמול כי הטייס שנפל הועבר על ידי שוביו, אנשי „אמל", למודיעין הסורי. ההסגרה נעשתה בכפר זרכתה ע"י המפקד המקומי של „אמל" במקום, נמסר במהדורת חדשות בקול-ישראל מפי קשב הרדיו מיכאל גורדוס. לידיעה זו לא נתקבל אישור משום מקור אחר.

צל"ש למחלצים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מפקד חיל האוויר האלוף עמוס לפידות יעניק ציון לשבח לצוות מסוק „הקוברה" שחילץ את הטייס ביום ה' משטח אוייב בדרום-לבנון. הענקת הציון נרחתה עד לסיומה המוצלח של הפרשה. האלוף לפידות הביע הערכה לטייסים שחרפו נפשם במשימה זו: „החילוץ נעשה בתנאים קשים מאוד. תוך סיכונים גדולים ותחת אש הצליחו טייסי המסוק לחלץ את הטייס. הדבר נעשה תוך גילוי אומץ-לב רב, דביקות במטרה, מקצועיות והרגשת הערך של אחוות לוחמים. הפעולה חשובה ביותר עבור מדיניות צה"ל וחיל-האוויר," ציין מפקד החיל.

דוכאה התפרעות אסירים בכלא פרעה

התפרצות ומהומות של עצורים בכלא פרעה, הסמוך לשכם, אירעו ביום ו' האחרון. במהלך ההתפרעות של העצורים השתמשו חיילי צה"ל בכוח וירו גז מדמיע לתאים כדי להרגיע את המתפרעים.

בכלא פרעה הסמוך לשכם עצורים מפירי סדר ביהודה ושומרון. מדובר צה"ל נמסר בתגובה לידיעה, כי ביום ו' אסיר שפעל בניגוד לפקודות הקבע של כלא פרעה, נלקח לתא בידוד וכתוצאה מכך החלה התפרעות בתוך התאים שכללה צעקות ודפיקה עזה על דלתות תאי המעצר. דובר צה"ל מסר עוד כי אסירים סירבו לאכול ארוחת ערב ושבתו שביתת רעב.

עוד מוסיף דובר צה"ל בתגובתו כי על מנת להפסיק את ההתפרעות בכלא נכנסו למקום חיילים. אסיר מתפרע החל להכות חייל צה"ל ושבר את אצבעו. החיילים נאלצו לפזר גז מדמיע כדי להמנע מירי באש שעשוי היה לגרום לנפגעים. עד כאן תגובת דובר צה"ל לאירועים בכלא פרעה. (עתים)

אמצאת מרידור קמה

(המשך מעמוד ראשון)

בעיקר למיתקני קירור. פרופ' כוגן מציין שמחליף החום מביא לעליית הניצולת בשיעור ניכר ולחיסכון משמעותי בהוצאות לייצור חשמל. „אף אחד לא היה מתעניין בחיסכון של אחוז או שניים", הוא אומר. לדברי המנכ"ל גירון, חברה אמריקנית גדולה לייצור חשמל התחייבה לרכוש במחיר מוכתב מראש את החשמל שייוצר בתחנת כוח שתוקם בארה"ב ותשתמש בתהליך „גזאון".

גיוס משקיעים

חברת „גזאון", שהיו"ר של ואחד מיוזמיה הוא יעקב מרידור, עוסקת בגיוס של משקיעים אידוטיים שיממנו את התחנה החדשה בארה"ב וייצרו עבורה את המתקנים הדרושים. לדברי גירון, חברת „גזאון" הוקמה לאחר ש„הממציא" דני ברמן, הוליך שולל את מרידור ואת הציבור בסיפורי בדים. אחרי הבחירות, מסר מרידור את המירע של ברמן למספר מומחים ממוסדות מדעיים שונים, אחדים מהם, כמו פרופ' מיכאל ארדון מהאוניברסיטה העברית בירושלים, פסלו את ההצעות של ברמן מכל וכל. פרופ' כוגן טוען, שחלק מהטענות של ברמן סתרו את החוקים הבסיסיים של התרמודינמיקה, בכך שהבטיחו ניצול מלא של הדלק ללא אבדן אנרגיה. עם זאת, היו גם גרעיני חשיבה חדשנית ומבטיחה ברעיונות של ניצול יעיל יותר של הדלק במחליף חום על בסיס תמיסת אמוניה ומים.

מפעל סודי לדשן...

למרות שהרעיונות נראו מבטיחים, לפני כארבע שנים, ולאחר שנאום מרידור ערב הבחירות על „האמצאה שתכריח את השייכים בסעודיה לשתות את הנפט שלהם" הפך לבדיחת השנה, היה ברור ששום גורם רציני לא ירצה להצטרף בגלוי למרידור להמשך הטיפול בנושא. נוסף על כך, מרידור, כשר-על לכלכלה בממשלת הליכוד, היה מנוע מלעסוק בעסקים פרטיים. מרידור לא ויתר: הוא גייס קבוצת משקיעים מידידיו בארץ ובחו"ל, והקים את חברת „גזאון" את ניהול החברה הוא הציע למאיר גירון, מי שהיה מנכ"ל „כור", בתי הזיקוק, צי"ם ונתיבי נפט, לעמוד בראש המפעל החדש. גירון הסכים לקבל על עצמו את התפקיד בתנאי שהפעילות תישמר בסוד, ולמרידור לא יהיה חלק בניהול הפעיל של הפרוייקט. מרידור הסכים. והצוות עבר לשלב המחקר והתכנון. לאחר מכן הוקם מתקן נסיוני בקנה מידה גדול באתר במרכז הארץ, שהוסווה כמפעל לייצור דשנים. גירון מספר, כבדיחות הדעת, שדאג להביא מדי פעם משאיות שפרקו וטענו מחדש דשנים במפעל, כדי לתת אמינות לסיפור הכיסוי.

במיתקן נערכו ניסויים רבים והוכנסו שיפורים במערכות השונות. התוצאות נבדקו בקפדנות, בהרצות חוזרות במחשבי הטכניון.

ניצולת של 50%

כשהתוצאות ענו לציפיות המוקדמות ולהנחות של הצוות על שיעור השיפור בניצולת הדלק, הן הועברו גם לבדיקה במכון אקדמי יוקרתי בארה"ב, הנחשב כבר-סמכא בתחום ההערכה הכלכלית והמדעית של פרוייקטים טכנולוגיים. כמו כן דאגו „גזאון" לרשום את האמצאה כפטנט בארצות-הברית ובישראל. פרופ' כוגן מעריך שאם יתגשמו התקוות שתולים בפרוייקט, „תהליך גזאון" יהפוך לחלק אורגני מתחנות החשמל של הדור הבא, שיוקמו בשנות ה-90. תחנות שבהן התהליך הזה יגרום יחד עם שיפורים אחרים לעליה בניצולת הדלק מ-37% כיום אל מעבר לתחום ה-50%.

כתבינו מוסיפים שעל אף שהפעם מדובר במחקר רציני ובאמצאה מדעית של ממש, יישום האמצאה הזו בעתיד מותנה בגורמים רבים שקשה לחזותם מראש, כמו מחירי הדלק, מחיר ייצור המתקנים החדשים, החיסכון בפועל שיושג בתחנות כוח גדולות והצלחת אנשי „גזאון" לשכנע יצרני חשמל ותעשיינים לרכוש את מחליפי החום החדשניים.

איומים על כנסי מפ"ם באופקים ובקריית-שמונה

מאת כתבנו

מספר כרוזות, הקוראות לציבור להשתתף בעצרות ההזדהות ולנטילת חלק באירועי מפ"ם בקריית-שמונה ובאופקים — נתלשו מעל לוחות המודעות. לקיבוץ נגבה, המארגן כנס נוסף, הגיעו גם איומים טלפוניים כנגד קיומו של ההפנינג במקום.

אילן רגב, רכז הדור הצעיר והאחראי על אירגון אירועי סוכות של מפ"ם, מסר בתגובה כי דווקא תושבי עיירות הפיתוח וראשיהן מקבלים בברכה את קיום האירועים והבטיחו את השתתפותם.

גידול סולק מבית החזה של מוטה גור

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

ביום חמישי לפני שבוע, בטרם נסיעתו לחופשה, עבר השר מוטה גור בדיקה שיגרתית ותוך כדי כך גילו אצלו גוש בבית החזה מתחת לבלוטת התימוס. אתמול נותח השר הגוש הוצא בשלמותו. השר מתאושש עתה אחרי הניתוח, מסר דובר משרד הבריאות.

הממשלה החדשה תקיים היום ישיבתה הראשונה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממשלה החדשה בראשות יצחק שמיר תתכנס היום אחר-הצהריים בכנסת, לאחר השבעתה, לישיבת הראשונה. ישיבה זו תהיה קצרה מאוד ותעסוק בעניינים פורמאליים. יאומץ מחדש תקנון הממשלה ויאושרו סגני השרים והרכב ועדות השרים הקיימות. אחד השינויים הוא מינוי שמעון פרס, כמ"מ ראש הממשלה, לראש ועדת השרים לענייני ירושלים. עד כה עמד פרס בראש ועדה זו כראש הממשלה.

טקס החילופים בין ראש-הממשלה ושר החוץ ייערך מחר בבוקר בלשכת ראש-הממשלה.

פרס: השלום, הנגב ויהודי בריה"מ — הנושאים שיזכו לעדיפות בטיפול

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש-הממשלה היוצא, שמעון פרס, אמר אתמול, בפגישת פרידה עם הכתבים המדיניים, כי חלק ניכר מזמנו יקדיש עתה לשלושה נושאים: המשך תהליך השלום, פיתוח הנגב ויהודי בריה"מ. לגבי תהליך השלום אמר פרס, כי „גם אם לא נשיג שלום, יהיה זה אסון אם התהליך ייפסק".

פרס לא גילה אופטימיות באשר לסיכוי כי ירדן תצטרף בקרוב לתהליך השלום. הוא אמר, כי הדבר „ייקח זמן". אשר לחשיבות הטיפול בנגב אמר פרס, כי אינו יודע אם נרוויח את הגדה המערבית, „אבל אני פוחד שנפסיד את הנגב".

פרס אמר, כי היעד הכלכלי שאותו לא הספיק להשיג הוא הצמיחה. הוא הוסיף, כי ההישגים הכלכליים יעמדו בסכנה אם לא יהיה קיצוץ נוסף בתקציב. פרס אמר, עם זאת, כי 100 מיליון דולר מתוך 300 מיליון הדולר שייחסכו כתוצאה מסיכומי מסעו האחרון בארה"ב, צריכים להיות מוקצים לתקציב הבטחון, בשל הקיצוצים הדראסטיים שנעשו בו.

פרס הביע בהקשר זה סיפוק רב מן העבודה המשותפת שלו עם שר-הבטחון יצחק רבין. „זו היתה ממש עבודה הרמטית, ללא פאוזה, בעניינים מסובכים מאוד. שעד היום איש לא לא יודע מה הם" אמר.

נלכדו מבצעי

(המשך מעמוד ראשון)

פרט מזהה על השלושה.

הצלחה גדולה

גורם בטחוני בכיר אמר אתמול: „זאת ההצלחה הגדולה ביותר של זרועות הבטחון בתקופה האחרונה. חיסלנו חוליית מחבלים מסוכנת ביותר".

מימצאי הבודק

הקצין הבכיר שמונה על ידי הרמטכ"ל לבדיקת ארוע הפיגוע ברחבת הכותל המערבי בשבוע שעבר, אמור להגיש היום את ממצאיו, מסקנותיו והמלצותיו לידי הרמטכ"ל ושר-הבטחון. שר-הבטחון רבין דווח אתמול לממשלה על הפיגוע נגד חיילי חטיבת „גבעתי" ומשפחותיהם ועל הפצצת חיל האוויר בלבנון שבמהלכה נפל מטוס פנטום ואחד מאנשי צוותו נשבה.

גורמים צבאיים הביעו אתמול את הערכתם המלאה לעבודת שירות הבטחון הכללי שהביאה לחשיפה מהירה של מבצעי הפיגוע הקטלני בכותל נגד טירוני חטיבת גבעתי ובני משפחותיהם.

פרס: מילה טובה לשב"כ

ראש הממשלה שמעון פרס אמר אמש, כי פעולתם המהירה של השב"כ ומשטרת ירושלים בגילוי חוליית המחבלים ראויה לכל שבח. „זה היה ממש הישג", אמר.

פרס, שמסר על תפיסת החוליה בתכנית „מבט" בטלוויזיה, הוסיף: „לפעמים, כשמבקרים את השב"כ והמשטרה, צריך להבין באיזה תיחכום, תושיה ומסירות הם פועלים. ביום האחרון להיותי ראש ממשלה אני שמח עוד פעם לומר מילה טובה לאנשים אלה, שמגיעים להם המילים הטובות".

פרס ציין, כי המחבלים גוייסו כנראה בדצמבר 1985 ואומנו ביותר. „מאז ירדן שינתה את מדיניותה, היא סגרה את רוב המשרדים המבצעיים של אש"ף והותירה רק משרדים פוליטיים, וגם הם כנראה לא נחוו האורחים החשובים בירדן", אמר.

בתשובה לשאלה אחרת, אמר כי ראינו בחומרה את הודעת אש"ף מקהיר על הפיגוע. „הארנו את עיני המצרים, ומצרים קראה לנציגי אש"ף והביעה מורת רוחה מכך", אמר. (עתים)

להיות איש בשורה

הידיעה המשמחת על לכידת חוליית המחבלים מירושלים, לה מיוחס ביצוע הפיגוע נגד גבעתי ברחבת הכותל, הגיעה לראש הממשלה כבר בשעות הבוקר. שר-הבטחון רבין הספיק עוד לעדכן את חברי הממשלה על הצלחת שרותי הבטחון והמשטרה. הידיעה לא פורסמה בשעות היום והוטל עליה איפול עד לשידור מהדורת „מבט".

ראש-הממשלה שמעון פרס, שאתמול היה זה יומו האחרון בתפקיד, בחר לבשר בעצמו את הבשורה בפני בני העדה התימנית „בתמניארה" ברחובות.

א.ב.

13 שנים למלחמת יום-כיפור

ביום חמישי, 23.10.86, בשעה 15.00

נפקוד את קברו של בננו

עמית בן-חורין

המשפחה
קיבוץ עין-השופט

אזכרה

לחברינו שנפלו במלחמת יום-כיפור

דני בירנבוים ז"ל
אבינועם מורדיש ז"ל
עוזי דגבי ז"ל
דודו גאון ז"ל

תתקיים ביום ד' י"ט בתשרי תשמ"ז 22.10.86
בשעה 15.30

המשפחות
קיבוץ יד-מרדכי

"המשמר"
עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3-43360-4
המען למכתבים: שירות שק-דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102-121, טל' 225125-6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבוגר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

חוות דעת של חריש מטרפדת הכוונה למנות את ביילין לתת-שר

הועלתה גם אפשרות שטמיר לא יימונה למנכ"ל משרד החוץ

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

בלשכת ראש הממשלה הועלתה אתמול האפשרות, כי שמעון פרס יזמן אליו את מנכ"ל משרד ראש הממשלה היוצא אברהם טמיר ויציע לו תפקיד אחר במקום מנכ"ל משרד החוץ. זאת לאחר שפרס התקשה למנות את מזכיר הממשלה היוצא דר' יוסי ביילין לתת שר החוץ.

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש הגיש אתמול חוות דעת לראש הממשלה שמעון פרס, בה נאמר, כי מינוי דר' ביילין על-ידי הממשלה למשנה או לתת שר החוץ היא עקיפת החוק, הקובע, כי סגן שר חייב להיות חבר-כנסת. הליכוד כבר הודיע למערך כי יתמוך בשינוי „חוק יסוד: הממשלה" כך, שלסגן שר יוכל להתמנות גם מי שאינו חבר-כנסת. אולם דר' ביילין הודיע, כי לא יקבל שום תפקיד במשרד החוץ אלא עם המלצה מלאה של היועץ המשפטי לממשלה, ובנסיבות שפורטו הדבר אינו ניתן.

נראה, אפוא, כי מבחינת דר' ביילין הוא יבצע את תוכניותיו המקוריות (ראש צוות יועצי שר החוץ, בהתנדבות, וכן מרצה באוניברסיטה העברית), אלא אם כן תימצא דרך בלתי בעייתית לשלבו במשרד החוץ.

מעולם לא הבטיח

בלשכת פרץ צויין אתמול, כי למעשה לא הבטיח פרס מעולם לאברהם טמיר אולעזר ויצמן, כי טמיר יהיה מנכ"ל משרד החוץ.

המנכ"ל היוצא של משרד החוץ דוד קמחי לא הגיע אתמול לעבודה. היום יגיע קמחי למשרד החוץ למספר שעות, כדי למסור את התפקיד לאברהם טמיר.

המשנה למנכ"ל משרד החוץ חנן בר-און, שהיה מועמד זה זמן רב לכהונת השגריר בוושינגטון אך לא נכלל בין מועמדיו של שמעון פרס, שוקל עתה פרישה ממשרד החוץ. בר-און נפגש ביום ו' עם שר החוץ יצחק שמיר וביקש ממנו הבטחה, כי יקבל את כהונת השגריר. שמיר, התומך במועמדות בר-און, נמנע מלתת לו הבטחה מפורשת ונראה, כי בר-און יתפטר.

ארנס כועס

חנן בר-און, בן 62, הוא מבכירי העובדים במשרד החוץ. בשבע השנים האחרונות היה משנה למנכ"ל. קודם לכן שירת כציר מדיני בוושינגטון. מאותה תקופה יש לבר-און מערכת קשרים מסועפת עם פקידים וחברי קונגרס בבירה האמריקנית.

השר משה ארנס לא השתתף אתמול בישיבת הממשלה וההשערה היא, כי ארנס כועס על הסעיף ב„מזכר ההבנה" בין המערך והליכוד, שלא יאפשר ליצחק שמיר להטיל עליו את האחריות לטיפול ביהודי ברה"מ, על אף הבטחתו לו.

ב„רוטאציאדה": צעד תימני במקום מחול החרבות

בתצלומים: שמיר ולחקת מחוללים. ופרס לוחץ ידה של „כלה תימניה". (תצלומים: מאיר כפיר יפ.פ.א)

מאת זהבה כוזם, כתבת „על המשמר"

ראשי ממשלות ישראל של אתמול ושל היום, שמעון פרס ויצחק שמיר, הוכיחו אתמול לאלפי החוגגים ב„תמניאדה" ברחובות, כי הם יודעים גם לרקוד בצעד תימני.

פרס הגיע ראשון למקום, וערך ביקור בכל הביתנים שבהם הוצגו יצירות פולקלור תימני. כשמאחוריו מתרך תור סקרנים שמחא כף בנימוס. כאשר פרס הצטרף למחולות. ליד הצורף דוד בן ציון, נעצר ראש הממשלה ובחר בזוג עגילים מכסף כשהוא מתעקש לשלם תמורתם. אחד מאנשי פמלייתו שילם לבסוף 10 שקלים עבור העגילים. לאחר שהסתיים סיבובו של פרס, הגיע למקום יצחק שמיר שלמרות האהדה הרבה של הקהל שהקיפה אותו נשמעו מן הצד גם קריאות לא מחמיאות. מ"מ ראש הממשלה ערך אף הוא סיור בין הדוכנים כקודמו בתפקיד, והצטרף למחוללים.

„איזו הפתעה" אמר ראש הממשלה היוצא כשפגש את ראש הממשלה הנכנס מחדר האח"מ-ים לאחר מכן יצאו השניים לעבר בימת המכובדים, אפופים ריחות גריל ומלוואח.

שמעון פרס שנאם ראשון התייחס בדבריו לחילופי התפקידים. ואמר כי עצם הופעת השניים על במה אחת, מוכיחה „כי אתנו מייצגים את אחדות העם" הוא הזכיר בדבריו את מעשה ההצלה המופלא של טייס חיל האויר באחרונה, ואף התגאה בשרות הבטחון והמשטרה שהצליחו לתפוס תוך יומיים את משליכי הרימונים בירושלים.

אחריו נשא דברים יצחק שמיר. שהתקבל במחיאות כפיים סוערות. שמיר הפליג לימי היותו חבר במחתרת, וסיפר כי כשנרדף על ידי השלטון הבריטי נעזר רבות בבני העדה התימנית. והיום מלוות אותי קריאות וברכות של מי, אם לא של בני תימן, ומה היינו עושים בלי יהודי תימן בארץ הזו..."

אלפי החוגגים שהגיעו לתימניאדה ממקומות שונים ברחבי הארץ הסתובבו בין 15 בוטות שמקומו בנירכי: „יגגל בהם הדר יולדת, חדר חינה, חדר קאת' ועישון נרגילה, גירף, ותצוגת הלבושות. היטיב לתאר הרגשתו בני תערבי שאמר כי „אם היו עורכים גם „פולניאדה" ו„רוסיאדה" הייתי מרגיש כאן הרבה יותר טוב".

שולץ: המצב בגבול הצפוני של ישראל — „מתוח ביותר"

שולץ הביע התנגדות לכל פעולה שתרחיב ההתנחלויות

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, הגדיר אתמול את המצב לאורך גבולה הצפוני של ישראל כ„מתוח ביותר".

עם זאת אין שולץ מייחס אמינות להשערות, כי תתכן בקרוב מלחמה בקנה מידה מלא בין ישראל לסוריה.

נגד התנחלויות

בראיון עם רשת „אנ.בי.סי." בתוכניתה „פגוש את העתונות", הביע שולץ את התנגדותו לכל פעולה ישראלית ביוזמת ממשלתו של יצחק שמיר, שתכליתה להרחיב את ההתנחלויות ביהודה ושומרון.

„ברור שאין אנו מעוניינים שיקרה כדבר הזה", אמר שולץ, כאשר נשאל אם ארה"ב חוששת שמלחמה בקנה-מידה מלא תפרוץ בעתיד הקרוב בין ישראל לערבים. עם זאת הודה, כי המתיחות גברה בימים האחרונים. „המצב הוא, שישראל מודאגת — ואפשר בהחלט להבין ללבה — מן ההתקפות על גבולה הצפוני. הנובעות מדרום-לבנון. קיים שם מצב מתוח מאוד", אמר.

לא בכתב — בע"פ

על השאלה, אם מתבצע תיגבור כוחות נמרץ לאורך הגבול, השיב שולץ: „קיימת נטייה של התגברות והרפייה, אך עד כמה שאני יכול לשפוט, המצב שם מתוח ומתבצעות פעולות, אך הם לא יצאו מכלל שליטה".

שולץ הכחיש כי שלח מכתב רשמי לישראל ובו ביקש ממנה לרסן עצמה בכל הנוגע למדיניות ההתנחלות ביהודה ושומרון, בעקבות חילופי ראשי-הממשלה. מקורות אמריקניים וישראליים אישרו, עם זאת, כי שולץ הביע את דאגתו בעניין זה בעל-פה. בשיחה שהיתה לו ביום ו' שעבר במשרד החוץ, עם השגריר מאיר רוזן ועם ח"כ אבא אבן, שביקר בוושינגטון. „שוחחתי עם ישראלים שביקרו אצלנו והיתה לי ישיבה ממושכת עם שמיר בניו-יורק", אמר שולץ. „ואכן אני חושב שאל להם להרחיב את ההתנחלויות".

קמפלמן: סובייטים קיבלו רשימות של מסורבי עלייה

מאת דליה שחורי, כתבתנו המדינית

מאקס קמפלמן, ראש משלחת ארה"ב לשיחות פירוק החימוש בז'נווה, נפגש אתמול עם ראש הממשלה היוצא שמעון פרס ועם ראש הממשלה הנכנס יצחק שמיר ודיווח להם על פגישת הפיסגה בין רייגן וגורבצ'וב ברייקיאוויק.

קמפלמן מסר לשמיר, כי נושא יהדות ברה"מ עלה בדרגי קבוצות העבודה שהוקמו במהלך הפיסגה, לרבות דרג שרי החוץ. ייתכן, אמר, שהנושא עלה גם על-ידי הנשיא רייגן בפני גורבצ'וב.

קמפלמן אמר עוד, כי הרוסים הסכימו הפעם, בניגוד לעבר, לקבל רשימות של 11,000 מסורבי עליה וכ-10 אסירי ציון, כן אמר, כי עיקר הדיונים נסב על צמצום הנשק הגרעיני ומבחינה זו לא נחלה הפיסגה כשלון, אלא היתה התקדמות — אם כי לא מספקת כדי להביא להסכמה. הוא אמר כי מאמצי הצדדים יימשכו במסגרת הוועדות השונות בז'נווה.

נחמקין: „סודות" הפיתוח החקלאי עשויים להוות גשר לשלום

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

תערוכת „אגריטך 86", על השיגיה האגרו טכנולוגיים היהודיים, שבה הציגו מאות חברות, וביקרו אלפי אורחים מכל היבשות, היוותה גם גשר לשלום לארצות השכנות, שנוכחו בכדאיות שיתוף הפעולה עם ישראל בתחום הטכנולוגיה החקלאית" — אמר שר החקלאות אריק נחמקין בסכמו את הישגי התערוכה. הדברים נאמרו בכנס פעילים שנערך אתמול בערב ב„גן אורנים" בגני התערוכה בתל אביב.

בהמשך דבריו אמר השר, כי יש לנו סיבה להיות גאים במה שיש לנו, וקרא למשתתפים בתערוכה להיות שותפים גם לתערוכה הבאה עם הרבה מבקרים מהמזרח הרחוק והקרוב. עם זאת ציין, כי אין להכריז על יחסים עם ארץ שאינה רוצה בכך, ומי שעושה זאת מקשה עלינו ומוטב להתאפק.

בהתייחסו לטענה, כי מגלים סודות אמר השר: „אדרבא, שיבואו שכנינו מכל מדינות ערב ויקנו כרצונם. אינני מאמין שאפשר לשמור סוד ולמנוע מארצות אירופה לייצר ולייצא תוצרת טריה. גם הישראלים שאלו דברים מארצות אחרות. פיתות לא יכולים לעצור ולא כדאי לגנוז. הדבר הוא גשר לשלום".

גם השנה נעדרו הסיסמאות המגנות את ישראל ביום המהפכה

מוסקווה. — נימה מתונה כלפי ישראל וארה"ב באה לביטוי בסיסמות של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית לקראת חגיגות יום השנה ה-69 למהפכת אוקטובר.

הסיסמות מצטיינות בתקיפות כלפי פנים ובמתינות בלתי רגילה כלפי המערב. מבין 50 הסיסמות, רק 6 מתייחסות לנושאים של מדיניות חוץ.

איזכור „הידידות הסובייטית-המערבית" וגינוי „התוקפנות הישראלית", שנעלמו מן הסיסמות כבר אשתקד, לא הופיעו מחדש גם השנה. הסיסמות אינן מזכירות את „התערבות האימפריאליסטים בענייני מדינות ערב". תחת זאת, מוזכר המצב במזה"ת רק באופן כללי, במסגרת ההתייחסות לסכסוכים איזוריים: „הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית תובע הסדר מדיני של הסכסוכים במרכז-אמריקה, בדרום-אפריקה ובמזרח הקרוב והתיכון," נאמר בסיסמות. (ע"צ)

חניון השריון נפתח אתמול בערב בכיכר מלכי ישראל בת"א, והוא יהיה פתוח עד 23 לח.ו. מ-10 בבוקר ועד 1 בלילה. החניון כולל תערוכת סוגי טנקים שונים, רכב קרבי משוריין, ציוד אלקטרוני ואוהלי חטיבות השריון השונים. הכיכר כולה היתה מקושטת בדגלי הלאום ודגלי היחידות. ילדים ובני נוער, טיפסו על הטנקים השונים, ובעיקר זכה ל„הצלחה" טנק „המרכבה". במוקדי התרבות באוהלים הוקרנו סרטונים על תולדות היחידות חשובות של השריון במשך שנות קיומו. בתצלום: ילדים על טנק פטון (תצלום: יונתן סלינגר י.פ.פ.א)

לב אל לב ישראל

השתתפו
בצעדת „לב אל לב ישראל"
פארק אפק (ליד ראש-העין)
המיועדת לכל בני המשפחה
בקבוצות מאורגנות ולבודדים בני כל הגילים
ביום חמישי — 23.10.86
זמני יציאה לצועדים חופשיים בין השעות 07.00-11.00 בשני מסלולים – 4.5 ק"מ ו-10 ק"מ.
הצעדה מלווה בהסבר מדריכי החברה להגנת הטבע. בסיום - הפנינג במרכז הפארק. שעת סיום משוערת - 16.00.
דמי השתתפות לבודדים - 8 ש"ח לאדם ולקבוצות 6 ש"ח לאדם. חניה מסודרת.
הרשמה: „לב אל לב ישראל". רח' ויצמן 137, כפר-סבא או באתר הצעדה.

פיג'י אינה ממהרת לאשר מינוי שגריר ישראלי

מאת דליה שחורי, כתבתנו המדינית

מינויו של שגריר ישראל הראשון באיי פיג'י זוהר רז כבר אושר בירושלים לפני כשלושה חודשים, אך השגריר טרם יצא למקום כהונתו משום שפיג'י טרם אישרה את המינוי.

פיג'י הסכימה לכינון יחסים דיפלומטיים עם ישראל באורח עקרוני, אולם עתה היא מתמהמהת ובירושלים מעריכים כי מדובר בלחצים סובייטיים וערביים המופעלים עליה. בחודש הבא יבקר נשיא המדינה חיים הרצוג באיי פיג'י ונראה, כי לא תחול בנושא זה התקדמות עד אז. הנשיא ינסה לסכם עם מארחיו בפיג'י את מועד פתיחת שגרירות ישראל שם.

סגן שר ההגנה האמריקני בקרוב לישראל

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי

סגן שר ההגנה של ארצות הברית וילהיים טפט אמור להגיע בקרוב לישראל לביקור של יומיים כאורחו של מנכ"ל משרד הבטחון דוד עברי. במערכת הבטחון מייחסים חשיבות רבה לביקורו של טפט, המכהן כעוזרו וכיועצו של שר ההגנה קספר ויינברגר לענייני תעשיות בטחוניות.

בביקורו הראשון בישראל שהוגדר כביקור "להפגנת יכולת התעשיה הבטחונית של ישראל" יבקר וילהיים טפט בקו הייצור של טנק המרכבה, במתקני התעשיה האוירית ובקו "הלביא". בתעשיה הצבאית ובמפעלים נוספים עתירי ידע המפתחים ומיצרים עבור צה"ל ומערכת הבטחון.

וילהיים טפט הוא בן למשפחת "אצולה פוליטית" בארה"ב, ובן משפחתו כיהן כנשיא ארה"ב בסוף המאה הקודמת.

● שבועיים לפני הבחירות החלקיות בסנט האמריקני, נראה כי לדמוקרטים סיכוי טוב לשוב ולכבוש הסינאט מידי הרפובליקנים של הנשיא רייגן, הודות למורת רוח בקרב הציבור על רקע המצב הכלכלי.

● האפיפיור יוחנן פאולוס השני הצהיר אתמול, כי אל לו לעולם להתפאר בכלי הנשק הגרעיניים ובטכנולוגיית-החלל, כל עוד לא נמצא פתרון לבעיות אנושיות בסיסיות, כגון חרפת הרעב עלי אדמות.

ה"ניוזוויק"

סוכנת "המוסד" פיתתה את ואנונו שנלכד והובא לישראל

מאת זאב בליצר, כתב "על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — מורדכי ואנונו, הטכנאי שחשף כביכול את סודות הכור הגרעיני בדימונה וגרם לפרסומם ב"סאנדיי טיימס" הלונדוני, נעצר על-ידי סוכני ה"מוסד" ויועמד בקרוב למשפט חשאי בישראל — טוען שבועון החדשות האמריקאי "ניוזוויק".

בגליונו האחרון, מוסר "ניוזוויק", כי סוכני ה"מוסד" תכננו "מבצע יבשתי וימי מתוחכם" ללכידת ואנונו.

אגב כך טוען השבועון האמריקני, כי עצם קבלתו של ואנונו לעבודה בדימונה היתה מחדל בטחוני ישראל חמור, שכן ידועות היו ברבים השקפותיו הפרו-פלשתיניות של האיש.

חפש את האשה

לדברי "ניוזוויק" נודע לאנשי ה"מוסד" היכן מסתתר ואנונו, ואז "גייסו" לפעולה אשה שפיתתה אותו לצאת עמה לטיול באירופה. האשה, שכנעה אותו לעלות עימה על יאכטה פרטית, וברגע שהגיעה היאכטה למים בין-לאומיים, נעצר ואנונו על ידי אנשי הצוות של היאכטה, שהיו, כמובן, סוכני ה"מוסד", והוחזר לישראל.

עתה צפוי לואנונו, לדברי "ניוזוויק", "משפט בדלתיים סגורות" באשמת ריגול, ואולי אפילו בגידה.

הדלפה מכוונת

השבועון האמריקני מצטט עם זאת "ספקנים" באירופה ובמזה"ת החושדים, כי ואנונו הדליף את המידע על דימונה ביוזמת ה"מוסד", כאזהרה לאויבותיה של ישראל, ובמיוחד לסוריה ולאיראן, כי כושרה הגרעיני של ישראל, שמכבר חשדו בקיומו, אכן קיים במציאות. במקרה כזה — מוסיף "ניוזוויק" — יש להניח שמשפטו של ואנונו לא יתקיים והפרשה כולה תטואטא אל מתחת לשטיח.

זקהיים יגיש בחודש הבא מסקנותיו בנושא הרכש לחיל הים

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי

ד"ר זקהיים עוזר תת שר ההגנה האמריקני אמור להגיע בתחילת החודש הבא לישראל לביקור עבודה. זקהיים יגיש למשרד הבטחון את מסקנותיו לגבי פרוייקט ההצטיידות העתידי של חיל-הים.

בביקורו הקודם לפני מספר חודשים, בדק זקהיים את בקשות חיל הים לרכש צוללות וספינות טילים מדגם "סער-5" ושמע על הערכה התקציבית של הפרוייקט הנאמדת בכמיליארד דולר.

רב זקהיים ששמו יצא "כאיש הנורא" של הפנטגון המנסה לבטל את פיתוח ייצור מטוס "הלביא", הבטיח כי בביקורו הקרוב בארץ לא יעסוק כלל בנושא "הלביא".

זקהיים ערך באחרונה בדיקה תחשיבית בנושא עלות פיתוח ויצור מטוס "לביא" והוא אמור להגיש בקרוב את טיוטת המלצותיו לפנטגון לעיון מוקדם. וציון הערות מצד משרד הבטחון בישראל והתעשיה האוירית.

מקורות בטחוניים מסרו לכתבנו כי תחילת הדיונים עם האמריקנים בנושא החלופות המוצעות לפרוייקט הלביא יחלו רק בעוד כחודש וחצי.

300 שוטרים גויסו ללוות "הנאמנים" בביקור בהר הבית

"נאמני הר הבית" סיירו בהר באישור המשטרה וראשי הוואקף התקשו להרגיע את הרוחות

קבוצה מנאמני הר הבית בסיור אתמול (תצלום: יצחק הררי)

בחסות כוחות גדולים של משטרה ומשמר הגבול ותחת עיניהם הפקוחות של שומרי הוואקף סיירו בהר הבית ביום ראשון כ־50 חברי תנועת "נאמני הר הבית".

בסוף השבוע נפגש מפקד משטרת ירושלים סגן ניצב יוסף יהודאי עם ראש המועצה המוסלמית, שייך סעד אידין אל-עלמי והודיע לו על כוונת המשטרה להרשות לחברי התנועה לסייר בהר-הבית. בין השניים סוכם, כי הם יתכנסו בקבוצות קטנות של שבעה איש.

המשטרה ריכזה כוחות גדולים באיזור הר הבית ובתוכו. הכוח מנה כ־300 שוטרים ושוטרי משמר הגבול, מצויידים בקסדות וגז מדמיע לפיזור הפגנות.

התכונה חרבה יצרה מתח בקרב האוכלוסיה הערבית. צעירים רבים התגודדו ליד השער וראשי הוואקף והמועצה המוסלמית התקשו להרגיע את הרוחות. חברי "נאמני הר הבית" התכנסו בקבוצות ליד שער המוגרבים, נכנסו וסיירו סביב הר הבית במשך כרבע שעה בליווי שוטרים וקציני משטרה. מאחורי כל קבוצה הודנבו עשרות צעירים.

בצורה זו נכנסו כ־50 איש במשך שלוש שעות, ביניהם הרב דוב ליאור והרב ישראל אריאל. האירוע החריג היחיד היה, בעת שהרב ישראל אריאל השתטח על הריצפה מייד לאחר שנכנס לשטח הר הבית ולדברי המשטרה, בניגוד למה שסוכם.

ביום רביעי — הפגנה למען יולי אדלשטיין בירושלים

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

הפגנה גדולה, בתביעה להענקת טיפול רפואי הולם ושחרורו המיידי של מסורב העליה יולי אדלשטיין תערך ביום רביעי בירושלים. ההפגנה תצא מגן הפעמון בשעה 13.00 ובסיומה תערך עצרת המונים בהשתתפות שרים, חברי כנסת וחניכי תנועות הנוער מכל הזרמים.

אנשים ואירועים

רבין "מעדיף" טרמפים על פני מכונית בשווי 75 אלף דולר

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי

למרות שהוזמנה והגיעה ארצה מכונית השרד החדשה מדגם "שברולט קפריס" עבור שר הבטחון, מסרב יצחק רבין להשתמש בה בנימוק של דוגמא אישית בתקופה של קיצוץ ניכר בתקציב הבטחון.

מכונית השרד שעלתה למשרד הבטחון 75 אלף דולר, אמורה להחליף מכונית דומה מדגם 82, הנמצאת בשימושו של השר. עוזריו של יצחק רבין יודעים לספר על 5 מקרים לפחות שאירעו בחודשיים האחרונים, שבהם נתקעה מכונית השרד של שר הבטחון בשולי הדרכים בשל בעיות מכניות, והשר נאלץ לנסוע בטרמפים. באחרונה נתקעה מכונית השר במעלה הדרך לירושלים. מונית שהובילה זוג תיירים לבירה הבחינה בשר הבטחון הישראלי וצירפה אותו למכונית "תמורת" חינם. לפני שלושה שבועות בדרכו מנמל התעופה בן גוריון לת"א "נתקע" שוב השר בצומת מסובים ומזכירו הצבאי תא"ל רגב אסף אותו במכוניתו.

גורמים בטחוניים הדגישו אתמול, כי על פי הוראות שרות הבטחון הכללי מחוייבים ראש הממשלה, שר הבטחון ושר החוץ לנסוע בדרכים ברכב אמריקני מסוג "שברולט קפריס" בלבד. הגורמים ציינו גם את הבעיה הבטחונית הכרוכה במכוניתו של שר הבטחון המעלה עשן מהמנוע בשולי הדרכים. מבדיקה שערכתי אתמול מסתבר כי מכוניתו הנוכחית של השר שווה 60 אלף דולר. כלומר פער של 15 אלף דולר בינה לבין המכונית החדשה. רבין החליט כי המכונית החדשה תעמוד בחניון של המשרד ותשמש ביחד עם עוד שבע מכוניות לצרכי אורחים של המשרד. "עד שיקרה משהו חמור כתוצאה מהרכב הקיים של רבין הוא לא יעבור לרכב חדיש. כדי שלא יעליזו המלעיזים," אמרו מקורביו אתמול.

הפינים — בראש זוללי העיתונים בעולם

מאת עלי כהן, כתב "על המשמר" בסקנדינביה

קופנהאגן. — סטטיסטיקה, שפורסמה בעתון הנורווגי "אפטן פוסטן" מעמידה את פינלנד בראש מספר העיתונים לנפש. מספר העתונים שנמכרו במדינה זו לנפש בשנה הוא 724. נורווגיה מפגרת אחרי פינלנד — 686 עתונים. 580 עתונים נמכרו בשוודיה ואילו בדנמרק מגיע מספר העתונים למחצית מספרם בפינלנד.

ב־15 השנים האחרונות, ראו בפינלנד אור 59 עתונים חדשים, רובם שבועונים. נורווגיה שוקטת על שמריה — לא יצאו בה עתונים חדשים וגם לא הפסיקו את הופעתם. שוודיה "הפסידה", לעומת זאת, 7 עתונים ואילו בדנמרק הפסיקו הופעתם 10 עתונים יומיים.

תפוצת העתונים בסקנדינביה בכללה עלתה מ־1970 ב־21%, למרות שהגידול באוכלוסיה בתקופה זו היה רק 4%. גם כאן היה הגידול הרב ביותר בפינלנד — 57%. הגידול בנורווגיה הגיע ל־38%, בדנמרק ל־6% ואילו שוודיה קפאה על שמריה עם 2% גידול.

חלקה של העתונות ה"צהובה" בשוק קהל הקוראים בפינלנד ונורווגיה כמעט הוכפל למן 1970, והעיתונים הצהובים של דנמרק, שנתקנאו כנראה בשכנות הצפוניות, החליטו, שהחל באביב 1987 יופיעו 7 פעמים בשבוע — גם בימי א' — ולא רק 6 פעמים.

דוגמנית פאריסית מדגימה לבוש של האופנאי אנג'לו טארלאצי בתצוגת אופנה בפאריס לקראת האביב והקיץ של 1987. אוורירי מאוד (צילום: איי.פי)

"היום"

כל מטוסינו חזרו בשלום

הפצצה במבחן היעילות

ההתקפות האוויריות שצה"ל הירבה להנחית באחרונה בלבנון מציבות סימני שאלה סביב הטאקטיקה. כדאי או לא כדאי?

מאת אבי בניהו

עליה ידיעות שונות שהצטברו בידי מערכת הבטחון וחיל-האוויר, עולה כי הטייס השני של מטוס-הפנטום שהופל וננטש בלבנון, בריא ושלם ושבוי בידי אחד הארגונים בדרום-לבנון. מפקד חיל האוויר הביע אתמול חשש כי הטייס עלול להגיע לידיים סוריות כתוצאה מהסכמים פנימיים בין הארגונים ובשל שליטת הסורים במתרחש באיזור צידון.

אתמול הסתבר גם, כי המטוס לא הופל כתוצאה מפגיעת טיל כתף "סטרלה" אלא התפוצץ באוויר לאחר שאחת הפצצות בגחונו התפוצצה בעקבות תקלה. מתחקיר של חיל-האוויר עולה, כי הדרך המסוימת בה משיג המטוס את הפצצה עשוייה להביא לפיצוץ חלקי של הפצצה. כך, כנראה, נפגע המטוס.

אשר לגורלו של הטייס, ניתן להניח כי בארגון אמל נקלטו היטב המסרים הרשמיים של ישראל לגבי אחריותו לשלום השבוי. באמל מכחישים גורמים רשמיים כי הטייס הנעדר אכן ברשותם מחשש לתגובה ישראלית.

בינתיים, עולה שאלת יעילותן של ההתקפות האוויריות שמרבה צה"ל להנחית בעת האחרונה על בסיסי המחבלים הפלשתינים בדרום-לבנון. שטח זה, הסמוך לחוף הים באיזור צידון, נחשב כיום לטריטוריה פלשתינית צפופה ומלאה בסיסים צבאיים של הפת"ח. לעובדה זו, המאיימת על בטחון ישראל ועל רצועת הבטחון, חייבת ישראל לתת מענה הולם. הדבר הפשוט ביותר, לכאורה, הוא הפצצה האווירית. שולחים מבנה מטוסים ליעד מוגדר, מטילים פצצות ביעד ושבים לבסיס. התוצאות, מדיווחי הסוכנויות בדרום-לבנון מורות, בדרך-כלל, על מספר קטן ביותר של מחבלים נפגעים. והסיבה לכך ברורה. לאחר כל פיגוע בישראל נכנסים המחבלים לכוננות עליונה ומתבצרים מחשש לתגובה ישראלית בצורת הפצצה מהאוויר, שאכן אינה מאחרת לבוא.

אומר בעניין זה מפקד חיל-האוויר: "אנחנו מקבלים משימות המתוכננות על-ידי המטה הכללי ומאושרות בדרגים המדיניים המתאימים. אנחנו רק המבצעים. השאלה כיצד לפעול נגד הטרור בלבנון נשקלת מדי פעם במטכ"ל ובדרך-כלל, מבדיקת תוצאות ההשוואות מסתבר, שהביצוע שלנו הוא הנקי והבטוח ביותר. חיל-האוויר מתאפיין בכוח-אש גדול נגד מטרה, ביכולת גבוהה לפגוע ובמקצועיות רבה. למעשה, לא רק צה"ל מחליט על שיטת הטיפול בטרור ועל עיתויו, אלא הדרג המדיני.

"אנו תוקפים בתדירות גבוהה בלבנון, כמעט כל מספר ימים. נושא עיתוי התקיפה לאחר פיגוע נשקל כל פעם מחדש, ככלל, המדיניות היא לתקוף מחבלים בכל מקום שניתן ולהקדים תרופה למכה" — אומר מפקד חיל-האוויר.

המעניין בפרשה העגומה האחרונה של נפילת ה"פנטום" בדרום-לבנון הוא סיפור החילוץ הנדיר והייחודי של הטייס משטח האויב. חיל-האוויר מתכוון להעניק ציון לשבח לטייסי-ה"קוברה" שביצעו את מלאכת החילוץ. האלוף עמוס לפידות מלא שבחים למחלצים: "הטייס הוצא בגילוי אומץ-לב רב. תוך דבקות במטרה, באחוות לוחמים ובמקצועיות רבה. החילוץ נעשה בתנאים קשים תוך לקיחת סיכונים גדולים ובחרוף נפש. עבור מדיניות חיל-האוויר בדבר חילוץ לוחמיו זו היתה פעולה חשובה".

המצנח של אחד הטייסים בידי אנשי אמל

איש המפתח

מאת רונית מורגנשטרן

בעוד רווחת ההנחה, כי טייס מטוס הפנטום נמצא בידי הארגון השיעי "אמל", גם אם אין לכך אישור חד-משמעי, מנסה המזרחן ד"ר יוסי אולמרט ממרכז דיין שבאוניברסיטת ת"א, לעמוד על מערכת האילוצים שהשפעתו על דרכי פעולתו של מנהיג "אמל", נביה ברי. את זהירותו הרבה הפגין ברי כבר בהצהרתו כי אינו יודע אם אמנם נלכד הטייס הישראלי בידי אנשיו.

— גורמים מסויימים הגדירו את "אמל" כ"רע במיעוטו".

— הכל יחסי. בהשוואה לחיזבאללה, שהוא הארגון השיעי הקיצוני ביותר, "אמל" יכול להחשב לרע במיעוטו.

— מה זה אומר לגבי אפשרות שחרורו של הטייס?

— זה לא אומר הרבה. קודם-כל, לא ידוע בכלל מי מחזיק את הטייס. כשנביה ברי מכחיש שהטייס נמצא בידי אנשי "אמל", יכול להיות בכלל שהוא דובר אמת. אבל אם נניח שהטייס אכן נמצא בידיו, אני משער שברי שומר לעצמו אופציות פתוחות. הוא מעוניין בהחלפת שבויים ועצורים שיעים ופלשתינים תמורת הטייס, אבל הוא אינו מעוניין בהחרפת היחסים עם ישראל.

— מה האינטרס של ברי לדרוש שחרור מחבלים פלשתינים תמורת הטייס, דבר שיקשה על המו"מ עם ישראל?

— קשה לנביה ברי לדרוש שחרור עצירים שיעים בלבד ובכך להצטייר בעולם הערבי כמי שפועל רק לצרכים אגואיסטים שלו. נוסף על כך, יש עליו לחצים של הסורים. הוא לא ינסה להתאמץ מאוד עבור הפלשתינים, כי כיום ארגונו אינו מקורב אליהם. הדרישה שלו לשחרר גם מחבלים פלשתינים נובעת מרצונו לרצות את כולם — הוא תמיד מנסה למצוא את שביל הביניים — במיוחד את הסורים, שלהם יש מסורת שלא משחררים שבויים אלא תמורת מחיר מלא וכבד. כדי לרצותם הוא מעלה את המחיר.

— מליציית "אמל" ידועה כארגון מסוכסך לכמה פלגים. עד כמה שולט נביה ברי במצב?

— עניין הפלגים אינו כל-כך הבעיה. "אמל" הוא ארגון אחד שיש לו מוסדות מוכרים והנהגה מוכרת. המנהיג של "אמל" הוא, כידוע, נביה ברי. נכון שיש פלגים מהם המקורבים יותר לחיזבאללה והם היו רוצים לסגל לארגון מאפיינים פונדמנטליסטיים-דתיים. יש הקרובים יותר לסורים, יש הקרובים לממסד הדתי השיעי — לשייך מוחמד מהדי שאמס אדין, שהוא ראש הממסד הדתי השיעי, ויש המקורבים ליו"ר הפרלמנט הלבנוני אל-חוסייני. מערכת האילוצים הכבדה הפועלת על ברי, אמנם מנובעת גם מזה שהארגון מפוצל, אבל היא היתה פועלת בכל מקרה גם אם "אמל" לא היה מפוצל. אפילו אם שולט נביה ברי במצב, יש לו בעיה — ישראל שלחה לו אזהרה פומבית. יש להבין, שמתחת לצל האזהרות הישראליות הפומביות, יקשה עוד יותר על נביה ברי לפעול.

הטכניקה של הדראמה

מאת יואב אביב

המבצע הנועז בו חולץ הטייס שמטוסו הופל השבוע בלבנון כשהוא נתלה על מגלשיו של מסוק תקיפה, אינו הראשון שבוצע בדרך זו על-ידי טייסי מסוקי התקיפה של חיל האוויר. מבצע דומה, אם כי בקנה-מידה קטן יותר, בוצע במהלך מלחמת לבנון, בעת תקיפת כוחות אוייב. מסוק תקיפה נפגע והוסל מגובה לא רב. וטייסיו הצליחו לחלץ את עצמם מהמסוק ללא פגע. הטייסים תפסו מחסה בשטח בו נורתה אש תופת וחברם, עם מסוק תקיפה אחר ששהה אותה עת בשטח, התקרב אליהם כשהוא חושף עצמו לירי. הנמיך עד שהטייסים שנפגעו תפסו את מגלשי המסוק המחלץ וכך הועברו הטייסים. בטיסה קצרה, אל כוחות השריון שלנו. שהיו במרחק לא רב. מיחידת השריון שבו הטייסים לטייסתם והמשיכו לטוס בה עד סוף המלחמה.

חיל האוויר החל בקליטת מסוקי התקיפה לאחר מלחמת יום הכיפורים, כחלק מלקחי המלחמה. לצורך לוחמה בכוחות שריון גדולים. רבים סברו כי לא רק שהם לא יתנו תשובה הולמת לבעיה. אלא שאף יגדילו את נזקינו במלחמה. אולם תוך זמן קצר נהפכו מסוקי התקיפה לאויבתו של כל שריונר.

מסוקי התקיפה הישראליים פועלים בזירת הלוחמה בצורה מעוררת השתאות. לא רק בתחום לוחמת השריון אלא גם בתחומים אחרים, שלא נועדו להם מלכתחילה. טייסי חיל-האוויר לא רק מנצלים את יתרונותיהם של המסוקים, אלא מצליחים לעיתים להפוך גם את חסרונותיהם ליתרונות.

המקרה האחרון בלבנון מוכיח רק חלקית את גודל יכולתם של מסוקי התקיפה החמושים, ומה ניתן לבצע בשילוב של מסוק ומטוס קרב.

בושרה של ה"קוברה"

מסוק התקיפה שחילץ את הטייס בשבוע שעבר הינו מסוק אמריקני מסוג "זאי קוברה", מתוצרת בית-החרושת בל. אורכה של הקוברה 13.59 מטר ורוחבה 90 ס"מ בלבד. הקוברה נבנתה עם צללית דקה כדי להיות עד כמה שפחות חשופה לפגיעות בעת פעילות בשטח. מהירותה 175 קשר והיא מצויידת במספר תצורות חימוש. באחת מהן ניתן להרכיב על המסוק שמונה טילי טאו נגד טנקים, שתי כוורות של ראקטות, רומה ריגונים ותותח מיניגן בעל קצב אש של 4000 כדור בדקה.

יכולתו של מסוק התקיפה לחדור בגובה אפס, תוך ניצול קפלי קרקע, תלוליות ואפילו צמרות עצמים. יחד עם קצב האש הרצחני שלו, הופכים אותו לאחד הכלים המסוכנים כיום בזירה, גם מעבר לשימוש שלשמו יוצר המסוק — לוחמה בשריון. גם שם מנצל מסוק התקיפה את תכונותיו אלה. גם בחילוץ בשבוע שעבר חדר המסוק בגובה נמוך מאוד מכיוון הים אל היבשה. הוציא את הטייס ושב חזרה אל החוף. משם המשיך ארצה. נחיתתו של המסוק בראש-הנקרה, על טיפות הדלק האחרונות שלו. כפי שהודיע דובר צה"ל והטסתו של הטייס תלוי על רצועות מחוץ למסוק לאורך כל הדרך, מראות כיצד מצליחים טייסי חיל-האוויר לנצל את הכלי גם למטרות שלהן לא יועד.

כוח החילוץ הישראלי אינו מושתת על מסוקי תקיפה. חיל-האוויר משתמש במסוקי בל 212 לחילוצים קצרי-טווח ובמסוקי היסעור הכבדים לחילוצים ארוכי-טווח, או כאלה שיש בעת ביצועם בעיות ראות ואקלים.

בשנות ה־70 הקים חיל-האוויר יחידת לוחמים יחד עם יחידת הרפואה האווירית. ואלה מתמחים בחילוץ אנשי צוות-אוויר בתנאים שונים. אנשי יחידה זו, יחד עם צוותי המסוקים, יצרו תורות חילוץ שונות לתנאים שונים, על סמך נסיונו של חיל-האוויר. אולם, שלא כמו אצל האמריקנים, אין ליחידה זו מסוקים משל עצמה.

ציוד מילוט

כל איש צוות-אוויר ישראלי, כמו כל איש צוות-אוויר אחר בעולם, מצוייד בציוד למילוט והצלה. שהוא בחלקו ציוד הנמכר גם למטוסים אזרחיים. ערכת החילוץ של טייסי הקרב מוצמדת בדרך כלל למושב המפלט ובעת הצניחה לאחר הנטישה היא תלויה מתחת הטייס. ערכה זו, הכוללת סירה המתנפחת אוטומטית בנטישה בים, מוגעת בקרקע שניות אחדות לפני הטייס והיא גם מאותתת לו על התקרבותו לקרקע בעת נטישה בלילה. בערכה זו ציוד מילוט והצלה הכולל מצפן, שמיכת מילוט לחום, עזרה ראשונה, חומרי מילוט כגון צבע לסימון ימי, צבע נגד כרישים, מי שתייה, מזון מרוכז. אקדח זיקוקים ומכשיר קשר מיוחד לחילוץ.

כל הסיכונים

בתולדות חיל-האוויר נרשמו כבר כמה וכמה מבצעי חילוץ נועזים על-ידי צוותי המסוקים. היתרון הגדול בהחזקתו של כוח חילוץ מאומן, משומן ונועז זה הוא ככל הנראה היתרון הפסיכולוגי. שמקנה לטייסי חיל-האוויר הידיעה הברורה כי חבריהם לא יטשו אותם וינסו לחלצם. במקרה של פגיעה. גם מעורף האוייב.

(המשך בעמוד 6)

זריקת מרץ לארגון נחלש

נפילתו של הטייס הישראלי בשבי אמל עשויה לחזק את הארגון. הנאבק על השליטה בדרום-לבנון

מאת יהודה צור

נפילתו של טייס ישראלי בשבי אמל אולי איננה בשורה טובה לעם ישראל, אך בטווח ארוך עשוי הדבר להביא תועלת, בחיזוק בעקיפין את ארגון אמל. בדרום לבנון מתנהלים בחודשים האחרונים מאבקים על השליטה באיזור בין כוחות בשטח, שמופעלים בשלט-רחוק על-ידי איראן, דמשק וביירות.

התופעה הבולטת ביותר שהתחוללה בחודשים האחרונים ביישובים שמצפון לרצועת הבטחון היתה החלשתו המדאיגה של ארגון אמל. ארגון זה, המהווה את הזרם המרכזי של האוכלוסיה השיעית בדרום לבנון, נחל תבוסות רבות בדרכו לכתר המנהיגות של עדתו. כוחו הצבאי והפוליטי כורסם במידה ניכרת על-ידי הגיחות של חיזבאללה ועריקתם, גם אם לא רשמית, של אלפים מחבריו של הארגון השיעי.

מנהיגי הארגון בדרום לבנון, אשר מנסים מאז נסיגת צה"ל למנוע שובם של גורמים פלשתיניים ושל אש"ף לדרום, עשו כל שביכולתם כדי למנוע ירי על ישובי ישראל מהאזור שמצפון לרצועת הבטחון. הודעתה של ישראל לארגון אמל, שהיא רואה בו אחראי לגורל הטייס השבוי, מהווה בעקיפין הכרה בכך, שארגונו של נביה ברי הוא גוף שאפשר לנהל עימו משאומתן בדרך פראגמטית, דבר שלא ניתן לעשותו עם ארגון חיזבאללה. המסרב עד היום להציג כל תנאים לשחרורם של שני חיילי צה"ל החטופים בידיו זה שנה.

אמל חש שהוא מאבד אחיזה בקרב השיעים בהתמודדו עם חיזבאללה וגורמים קיצוניים אחרים על השליטה בעדה, ולא רק בדרום לבנון. הבעיה המרכזית של נביה ברי, המייצג את הזרם המרכזי באמל, נמצאת דווקא בביירות. שם נכשל ברי בקרב שניהל על השליטה במחנות הפליטים הפלשתינים. זאת אולי הסיבה לכך שהזמין את צבא סוריה, המתנגד לשובם של אנשי ערפאת לביירות, לסייע בידיו. אמנם במחנות הפליטים בביירות טרם הוכרע המאבק הסופי. אך הדבר דחף את נביה ברי, למען הצלת עמדותיו, לידיה של סוריה. כיום תומכת דמשק למעשה בעמדת אמל. הגורסת שיש להילחם אמנם בצה"ל בתוך רצועת הבטחון אך תוך המנעות מירבית מהרחבת התקריות עם ישראל.

מכנה משותף עם הסורים

למעשה, היום אין הסורים מעוניינים להגיש לישראל, על מגש, השיעים, תירוצים לשוב עם כוחות גדולים לדרום לבנון. למרות עמדה זאת מקיימת סוריה קשרים עם שתי הקבוצות השיעיות, אמל וחיזבאללה. באחת, דמשק עומדת מאחורי בניין הכוח הצבאי של אמל, היא סיפקה לארגון עשרות טנקים רוסיים מסוג ישן ומאמנת מאות רבות של לוחמי אמל במחנות הצבא בסוריה. בשלב זה אמל נזקק ליחסים טובים עם סוריה, כדי שזו לא תזניח את השיעים במאבק הבין-עדתי על עמדות הכוח במדינה. נביה ברי חושש כי אם יקיים מגעים עם ישראל באורח גלוי, סוריה תעזוב אותו ותשסה נגדו את יריביו השיעים בתוך אמל ומחוצה לו. האינטרס הראשון במעלה בעיני אמל הוא מניעת שיבתו של אש"ף לדרום לבנון, שתשלול את הבכורה של אמל על השליטה שם.

אין להעלות על הדעת שסוריה היתה תומכת במבצעים של השיעים נגד אש"ף, אילולא היה הדבר משרת אותה. סוריה מנהלת מאבק עיקש לאורך כל החזית, לא רק בדרום לבנון, נגד ערפאת ואנשיו ובעניין זה מצאו שני הכוחות הללו שווים מכנה משותף. נביה ברי זקוק לסוריה במאבקו של אמל באש"ף, כדי למנוע הפיכת דרום לבנון לבסיס צבאי מחודש של הפלשתינים נגד ישראל, דבר שיביא, כפי שחוששים השיעים על סמך זכרונם, חורבן מחודש של האזור. כבר היום גרמו פעולות התגמול של צה"ל עשרות רבות של הרוגים בקרב השיעים מצפון לרצועת הבטחון והרס בתים רבים.

חיזבאללה - היריב החזק

ארגון חיזבאללה, אשר נולד עם סיומו של השלב הראשון במלחמת לבנון, לאחר פלישת צה"ל לאזור, מהווה היום את האיום המיידי החמור ביותר שניצב מול ארגונו של נביה ברי. דווקא הפגיעות של צה"ל, שאמורות היו להרתיע שיעים מלפעול נגד רצועת הבטחון, גרמו בעקיפין לעריקתם, גם אם לא רשמית, של חלקים הולכים וגדלים מארגון אמל לשורות הקיצוניים בקרב העדה. ארגון חיזבאללה הוא הנהנה העיקרי ממצב זה. הארגון, שהוקם כאשר משמרות המהפכה האיראניים נשלחו לסייע נגד צה"ל בחודשים הראשונים של מלחמת לבנון, נתבסס בעיקר באזור בקעה. לקבוצות השיעיות הקיצוניות היו סיבות רעיוניות להילחם בזרם המרכזי, שבראשו עומד נביה ברי. אך אין ספק שהפלישה הישראלית האיצה את התהליך. בואם של המתנדבים האיראנים דירבן את התהליך והעניק למתנגדי נביה ברי בתוך העדה תשתית כלכלית וארגונית רחבה.

לאחר שלב ביניים, בו סייעו הסורים להקמת חיזבאללה, נטלו האיראנים לידיהם את המשימה, כאשר המיליציה הראשונה של חיזבאללה הוקמה באזור בעל-בק. מאז הורחבו הבסיסים. גם היום אנשי חיזבאללה מחזיקים עמדות בביירות ושלוחות בדרום לבנון. על פי אומדנים של גורמים בדרום לבנון, לאנשי חיזבאללה אלפי לוחמים בצפון ולמעלה מאלף בדרום לבנון. אולם מספר זה משקף רק את האנשים המאורגנים בארגונים המאוגדים תחת קורת הגג המשותפת של חיזבאללה.

(המשך בעמוד 6)

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי תכנים: עמית אנטר

מכתבים לידיד

היטלר כקורבן היהודים

נפתלי היקר,

מה ושם אני שומע קטעים מתוכנית הרדיו המיועדת לתלמידים, "שירים ושיעורים". זוהי מעין עזרה דחופה לתלמידים המתקשים בהכנת שיעוריהם השוטפים, שאלות בהנדסה וגיאוגרפיה ומקצועות אחרים. אוזני קולטת בעיקר את השאלות בהסטוריה ובאזרחות ולעתים אני מגלה עד כמה השכלת התלמידים לוקה בחסר. הפעם אני מבקש לפסוק בנושא השואה. אני שומע מורה מנסה לדלות מתלמיד כיתה י"א את הסיבה לעלייתם של יהודי גרמניה לארץ־ישראל בשנות השלושים. הוא מנסה לרמוז לו ש"משהו התרחש" בגרמניה בשנים אלה. התלמיד שותק במבוכה. ואז מציע לו המורה תשובה מוכנה — "הרי בשנים אלה עלה היטלר לשלטון, ויהודים, אשר חששו מהשלטון הנאצי, בחרו לנטוש את גרמניה ולעלות לארץ־ישראל". התלמיד שוב מגיב במבוכה — "על כך עדיין לא למדנו..."

זוהי בדיוק הנקודה המדאיגה אותי, על רקע הטענות שאני שומע, כי אנו "שוקעים יותר מדי בתקופת השואה", ש"צריך להשתחרר מן הטראומה הזאת, המונעת ראייה נורמאלית של המציאות" ועוד מליצות נבובות, שמטרתן להרחיק את ה"נודניקים", אלה שאינם מוצאים נושא מעניין יותר מאשר נבירה בפרשה בת כמה שנים, שעליה נכתבו כבר מיליוני ואולי מיליארדי מלים בכל שפות העולם. מה יש עוד לחדש? לכל היותר צריך "לציין" את המועד המוסכם, את יום השואה, ולהקדיש לו כך וכך מאמרים.

אותי זה מדאיג, כי בינתיים באירופה עוסקים בשואה ללא הפסק, מתפרסמים מחקרים רבים ודברי ספרות ראויים לשבח, אשר רובם אינם זוכים לתרגום לעברית. שהרי, כאמור, הקורא שלנו "שבע" מן השואה (רוב האוכלוסיה מגלה בורות מדהימה בנתונים הבסיסיים על קורות התקופה הזאת). ניתרה מזו, בורם גובר ובחוצפה עזת־מצח מופיעים גם פרסומים, "מחקרים" המנסים לשכתב את ההסטוריה, להכחיש את השואה, למעט את נוראותיה, למצוא צידוקים, וכמעט להפוך את הנרצח לאשם. כבר ניתנו תוארי דוקטור על עבודות כאלה בצרפת וגם בשווייץ, ואילו בגרמניה עצמה, המשופעת באינטלקטואלים, סופרים ופרופסורים, מתגלים גם כאלה, המתפרסמים ספרים ומחקרים שמטרתם "להעמיד עובדות על דיוקן" או למצוא צידוק והסבר להתנהגותו של היטלר. עורכו הראשי של "דר שפיגל" הגרמני, רודולף אוגשטיין, הקדיש לאחרונה מסה מיוחדת לגילוי התופעה הזאת של רהביליטציה, חלקית לפחות, באיצטלה "מדעית", של הנאציזם וזוועותיו.

"שקר חדש על אושוויץ" הוא שם מאמרו של אוגשטיין, בעקבות טיעוניו של ההסטוריון מקלן, אנדראס הילגרובר, העוסק בחשבונאות אודות קורבנות היהודים באושוויץ. על־פי חישוביו לא מדובר בשישה אלא בחמישה מיליון מושמדים בתאי הגאזים, ומכיוון שהיו עוד מחנות השמדה מלבד אושוויץ, הרי שקורבנות היהודים באושוויץ הגיעו, על־פי הערכתו, בקושי למיליון בלבד.

אפשר לדמיין את המדען הגרמני היושב בחדר עבודתו בקלן ומשתמש בוודאי במחשב משוכלל, ומצליח "להקטין" את מספר הקורבנות היהודיים ל"מיליון בלבד". הוא שייך לאקדמיה הגרמנית של שנות ה־80 של המאה העשרים. הוא אינו נחשב כלל כניאו־נאצי, שהרי כל עיסוקו אינו אלא מחקר מדעי בלבד, ולצידו עוסק פרופסור אחר, ארנסט נולטה, הנחשב כחוקר הפאשיזם, בנושא מתועתע יותר. הוא מנסה להתחקות אחרי מניעיו של היטלר לרדיפת היהודים. הוא מציג שאלה (שעל־פי ניסוחה נראית רטורית בלבד): "האם היטלר לא היה צריך ואפילו חייב לחוש את עצמו מאוים על־ידי יהודי העולם כולו, לאחר שנשיא הקונגרס היהודי העולמי חיים וייצמן הכריז, יחד עם בריטניה הגדולה, בספטמבר 1939, על מלחמה נגד גרמניה?". לאחר־מכן בא הפרופסור הגרמני בעל המוניטין לבחון, "האם הקונגרס היהודי העולמי אינו צריך להחשב בתור מדינה, שאליה שייכים כל יהודי העולם, לא חשוב אם ידעו על כך או לא". ואז באה הקביעה השלישית והקובעת: היטלר יכול היה בצדק לחוש שעליו לראות ביהודים שבויי מלחמה, ולעוצרם במחנות.

לא, זאת אינה בדיחה או פטפוט של איזה ניאו־נאצי, אלא פרסום מדעי (!) של אחד המדענים הידועים בגרמניה. זהו הטיעון הבא "להבין" את מניעיו של ארולף היטלר, שכביכול התגונן מפני הכרזת המלחמה נגד גרמניה על־ידי היהודים. אין צורך כמובן להתמודד עם "התיזה המדעית" הזאת. זמן רב לפני "הכרזת המלחמה" של חיים וייצמן, עוד לפני שהיטלר עלה לשלטון, הוא תיאר את יהדות העולם כסכנה לעם הגרמני, כבר אז חרץ את גורל היהודים כ"גזע נחות".

אותם "חוקרי הנאציזם" מציגים עתה הרבה סימני שאלה. אחד (הילגרובר) מרמז שאולי רק היטלר רצה להשמיד את היהודים, ואילו סביבתו התנגדה לכך. אחר (אירווינג) טוען את ההיפך: תנאי המלחמה הביאו להשמדת היהודים בצורה כזאת, שהיטלר היה האחרון שנודע לו על כך... אכן לפנינו מסע מכוון, באיצטלה של בירור מדעי, להפחית את פשעיו של היטלר עצמו, של הנאצים, ובסופו של דבר של העם הגרמני כולו. הטיעונים המגמתיים מתפרסים לעבר נושאים רבים, שהמכנה המשותף להם היא הקביעה, כי פשעיה של גרמניה הנאצית היו למעשה נורמאטיביים, לא שונים מאלה שבוצעו על־ידי אויביה. לכן, אותו פרופ' נולטה טוען, למשל, כי הפצצת האמבורג על־ידי בעלות־הברית בשנת 1943 בוצעה בטרם ידעו הללו על אושוויץ, ואם־כך, האם לא היה זה מעשה דומה לאושוויץ?...

משכתבים מחדש את ההסטוריה, לא רק לגבי היהודים. ארולף היטלר מצטייר כמי שפעל להגנתו של הרייך השלישי. הוא היה נתון לאיום מן המזרח והמערב כאחד. הבולשביזם הקומוניסטי הנשלט על־ידי היהודים איים על העולם כולו, והיטלר ראה את עצמו כמגן האנושות בפני "הסכנה היהודית הקומוניסטית". אך גם הקאפיטאליזם האמריקני נשלט על־ידי היהודים, וגם אותו רצה היטלר למגר. הקביעה של הפרופסור ארנסט נולטה, כי הקונגרס היהודי העולמי תחת הנהגתו של חיים וייצמן ייצג למעשה מדינת יהודים בעולם כולו, מדינה שלא ידעה גבולות, אינה אלא "פירוש מודרני" לסיסמתו של היטלר בדבר השתלטות היהודית על העולם.

הרפובליקה הגרמנית המערבית היא היום מדינה דימוקראטית, ומקפידה מאד על חופש הביטוי, ועל־כן כל משפצי הנאציזם נחשבים לחוקרים, מדענים, פילוסופים, שהשלטון אינו מעלה על הדעת לסתום את פיותיהם, או להאשים אותם בהפצת רעל נאצי מתוחכם. הדור הצעיר בגרמניה יכול לבחור לו תסריטים שונים לגבי העבר של עצמו בחמישים השנים האחרונות. למה שלא יבחר באלה "החדשניים", המטהרים לפחות חלקית את גרמניה מאחריות למלחמת העולם השנייה, המציגים את פשעיה של גרמניה כשווים לאלה שבוצעו על־ידי בעלות הברית, ו"הופכים את היהודי הנרצח לקורבן של עצמו".

ואילו אצלנו העיסוק בשואה "מפריע" לחינוכו של דור צעיר, בריא ומשוחרר מכתם הזוועות שפקדו את אבותיו חסרי האונים בגולה. לכך אין מלמדים מה התרחש בגרמניה בשנות השלושים, לא מספרים לצעירים על "מיין קאמפף" ועל הפאשיזם, שהנאציזם היה למהדורתו החייתית המושלמת.

אומנם ישנם גם בארץ משוגעים לדבר, ישנם חוקרים כמו פרופ' ש. פרידלנדר ופרופ' י. באואר ועוד, אשר מנסים להתמודד עם התופעה הזאת של משפצי דמות הנאציזם בגרמניה. אבל קולם נשמע אך בקושי אפילו בישראל. שכן בגרמניה מנסים להשכיח את השואה ואילו אצלנו, לדאבוני, שוכחים את השואה.

שלך בידידות,
מארק גפן

כל מטוסינו חזרו בש

בשמיים אנחנו על האדמה

מאת ישראל זמיר

תראה, טייסים זה עם של שלוות־נפש מרומה. לרוב אנו מתנועעים לאט, מדברים ברווחים גדולים בין מלה למלה. אשתי טוענת שהוא נרדמת עד שאני גומר משפט. עד שיש לה משפט שלם ביד.

אך אם תראה אותנו באוויר — לא תאמין. שם כל אחד — כספית רועמת.

האישונים מתרוצצים, הראש מסתובב, החושים רצים ב"פול ווליום".

כנראה שבשמיים אנחנו על... האדמה.

לפני כל טיסה אני שותה קפה בוץ עם ארבע (!) כפיות סוכר. למה? ככה. אנחנו כידוע אנשים ריאליים מאד עם... אמונות תפלות. להלכה אני רגוע, גם לאחר שיוצאים מחדר המבצעים. באיזשהו מקום אני מציץ באשה, בילדים ומין פרפר כזה מפרפר לי בלב: אולי זו הצצה אחרונה? אולי לא אשוב מן הטיסה? אולי אפול בשבי? ואני מסתכל על הנוף, על המסלול... כך זה בטיסה המבצעית הראשונה וכך גם באחרונה. זה לא פחד, גם לא טראומה. זו מין פרידה של כהרף־עין. ברגע שהגלגלים נושקים לאספלט — השלווה חוזרת, הארישות וכל השאר.

כשטייס נופל בשבי — נכנסים ל"פול לחץ". ... דאגה אחת: כיצד מחלצים, איך מחזירים אותו חי. ... אשתו לסופרמרקט, משתדלת לחייך. על ... גדולים, להסתיר דמעה פורצת והפרפרים אצלך בבטן ... בפראות ואינך יודע היכן לשים את נפשך.

על מבצעי חילוץ אצלנו — לא מדברים. אני רק יכול לומר לך ש"רמבו" הוא כלב קטן.

משהו על חילוץ — קראת אתמול בעיתונים. באמת לא משהו מיוחד.

היה סוף שבוע קשה. החבר'ה הסתגרו בבתים. כל ... טלפון — דילוג על פעימה. מדי פעם קופצים למשרד — ... יש חדש.

טייס לא חזר. ממתינים, כוססים צפורניים. בוא ולא ... ההסצצות האלו הן מוצדקות או שגויות. תשאיר את זה ל... רגילים, לא ל"ימים נוראים".

זהו, דיברתי יותר מדי. עניין של מתח. כלפי חוץ, הכל ... אך רק הטייסים ובני המשפחות, כשמסתכלים או מקשיבים ... — יודעים מה מסתתר בפנים.

הטכניקה של הדראמה

(המשך מעמוד 8)

כבר בסוף שנות ה־60 הוסרט סרט, בו תואר מבצע חילוצו של טייס קרב על־ידי מסוקי סופר־פרלון של חיל־האוויר הישראלי. מרגע הידיעה כי טייס של חיל־האוויר נטש את מטוסו והצליח לחמוק מהרודפים אחריו והוא מסתתר, מתחיל למעשה להתגלגל מבצע החילוץ, בו נלקחים בחשבון כל הסיכונים ואין־ספור בעיות.

טייס קרב ישראלי בכיר אמר פעם, בסיום אימון חילוץ עם אנשי מסוקים, "האמינו לי, שכשאני שומע אתכם בקשר באמצע פעילות, אני סומך ובוטח בכם בכל מאת האחוזים ויודע שאם יקרה משהו, אתם תעשו כל מה שרק אפשר וברמה הגבוהה ביותר, כדי להחזיר אותי הביתה".

חילוץ מהאוויר

הצבא האמריקני, שלא כמו צה"ל, ... יחידת חילוץ מיוחדת, בעלת מסוקים ... והוא מעמיד לרשות יחידה זו ... יחידה זו, שפעלה כבר במלחמת ... פועלת בשיטות שונות בשטח אויב ... מהן מגיע מסוק כזה החילוץ לשטח ... של הטייס ולאחר אימות יורדת כיתה ... מהמסוק, בעזרת סנפלינג עצמאי ... חוזרת עם הטייס ואם הוא פצוע ... ומוטס בעזרת מסוק עזרה ראשונה ... למקום במיוחד. כיתת הלוחמים ... אחר כך יחד עם המסוק המחלץ ... קשורים מתחת גחונו על רצועה ...

דרך חילוץ זו היא רק אחת ... האפשריות ואף היא משתנה ... השטח ומזג־האוויר. חילוץ ... אמצעים שונים מחילוץ ... ממדבר דרושים שוב אמצעים ... מנסים כבר שנים רבות למצוא פתרון ... שר מילוט הטייס הנוטש בטרם ... הקרקע. כבר היו מחשבות לצייד ... בבלונים פורחים, שיאריכו את ... עד שיגיע מסוק ויחלצם. ... מתעלם חצר שמנגד מאמנת ... אפשרות זו לא פחות מסוכנת.

כל התרסקות של מטוס גבוהה ... חיל־האוויר ונלמדים ממנה לקחים ... לאחר התרסקות מטוס הפאנטום ... מומקטרגים לומר, כי ההצצות ... הפכו לפעילות, שהמחבלים ממתינים ... אותם מקטרגים שכחו, שכך נוהג חיל־האוויר כבר שנים רבות. הפלת מטוס קרב ... מתוכנן והיא תוצאה של ירי מדויק ... או שלא במקרה.

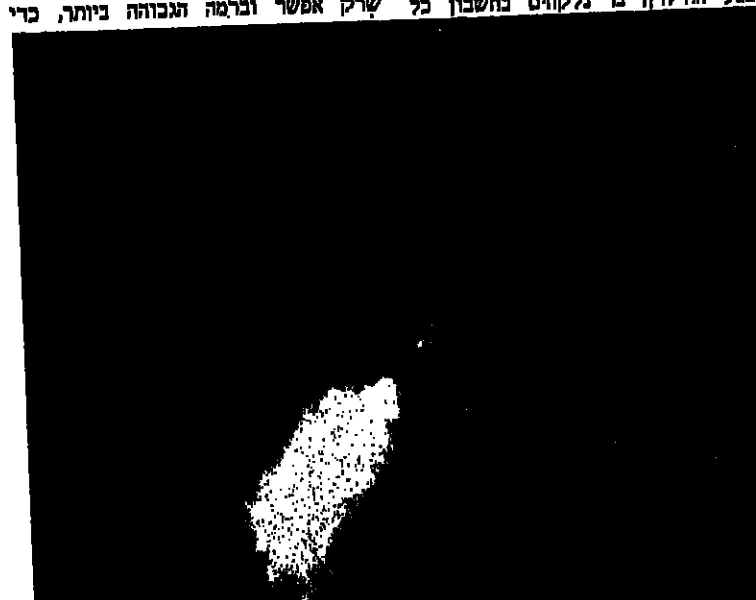

המטוס שנפגע נופל

זריקת מרץ לארגון נחלש

(המשך מעמוד 5)

למעשה, אלפים מתוך קרוב ל־20 אלף חברי אמל בדרום לבנון נוטים בחודשים האחרונים לשתף פעולה במידה גוברת והולכת עם חיזבאללה ובעלי בריתה, הפלשתינים של אש"ף. זו הסיבה שכאשר גורמים בדרום לבנון מצהירים שהם מייצגים את אמל, יש לבדוק היטב לאיזה אמל מתכוונים.

לאיזה אמל אתה מתכוון

ארגון חיזבאללה, בניגוד לאמל המאורגן בתאים, סירב עד כה מסיבות שונות לקבל מסגרת ארגונית וממוסדת. המליציה של חיזבאללה בדרום לבנון מתבססת על ... כפרים שיעיים הנמצאים בהשפעה ... של הארגון, מרוכז בעיקר בכפרים ... צדיקים, מערכה וכפרים אחרים. חיזבאללה אינו ארגון אחד, אלא מסגרת על ... לקבוצות וארגונים שיעיים שונים. ... השליטה של אמל הלכה והתרופפה ... הארגון, עקב הפיתויים שהציב חיזבאללה בפני צעירים השיעים, הלך הארגון והתרחב. חיזבאללה מציב בפני הצעירים פתרונות פשוטים, שקל לקלוט אותם, ... לפתרונות ארוכי־הטווח שמעמיד ארגון אמל בפני אנשיו.

לצד זה יש להוסיף את הסכומים הגדולים שמשקיעים הנציגים האיראניים, הנמצאים פיזית בדרום לבנון, שבאמצעותם ... סכומי כסף אדירים במושגים לבנוניים. רבים מקרב אנשי אמל, המאורגנים בתאים לפי כפרים, מוצאים לעיתים קרובות עצמם משתפים פעולה עם קרוביהם, אנשי חיזבאללה, לעיתים מטעמים רעיוניים, אבל הנימוק הכספי משפיע לא במעט, בעיקר בדרום העני.

היום נביה ברי צריך להתמודד לא רק עם החזית המשותפת של חיזבאללה ובעלי בריתם, אנשי אש"ף של ערפאת, אלא גם מול התפוררות ... של ארגונו בדרום לבנון. כדי לעמוד בלחץ של אויביו ובלחץ העקיף של ישראל, הדורשת ממנו למנוע התקפות על יישוביה, צריך נביה ברי להישען על גורם חזק. סוריה היא המשען היחיד לגביו. ... חיזוק ... השיעי וארגונו, אם רצונם לשרוד, ... שחיבור יגרום בסופו של דבר ... אחרת, ... גם אם לא ... השכן הישראלי. ... סוריה, ... הפתרון הטוב ביותר. במצב הנוכחי ... משם יהיה אפשר ... מו"מ ארוך. סוריה ואמל הם הגורמים ... באזור, שעימם אפשר לנהל מו"מ ...

מטען חלול

מאת אבי בניהו

נעדר, אמיר דרורי

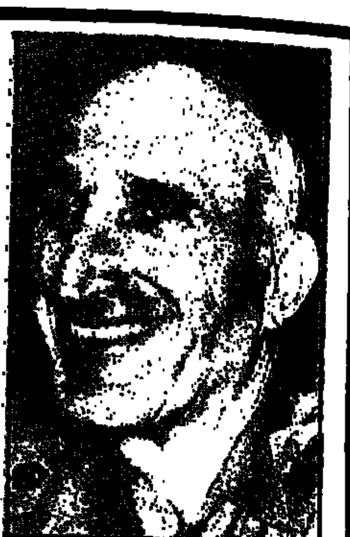

נעדר, משה לוי

ומי לא בא?

נעדר, אורי שגיא

קציני סגל הפיקוד הבכיר של חיל השריון, שהגיעו במוצאי־שבת לקבלת פנים שנערכה בתל־אביב לרגל יום החיל, הוכו בתדהמה. באירוע, שנועדה לו משמעות מיוחדת במלאות 30 שנה למבצע קדש, לא נכחה צמרת צה"ל. לא הרמטכ"ל לוי, לא סגן הרמטכ"ל אמיר דרורי, לא ראש המסד"ש אורי שגיא, ולא ולא ולא.

קצין שריון ראשי, תת־אלוף יוסי בן־חנן, כועס מאד. מרגיזה אותו ההיעדרות ומה שיכול להשתמע ממנה לגבי היחס של צמרת צה"ל לחיל השריון.

מי שכן היה שם זה שר הבטחון, יצחק רבין, שלא חסך דברי ביקורת מן הנעדרים. "חסרים פה אנשים", רמז רבין בדבריו, "ואני מקווה שזה לא מעיד על ההתייחסות לשריון ולתרומתו לצבא".

היה שם גם האלוף אהוד ברק, שהגיע לכנס דווקא במדים. זאת, כאשר ההופעה היתה חופשית. בשריון (כומתה שחורה) מעריכים מאז את אהוד ברק (כומתה אדומה), על שכיבד בנוכחותו את הכנס.

מבדיקה קצרה שערכנו אתמול עולה, כי רק לרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי, יש נימוק משכנע לגבי העדרותו מכנס בכירי השריון. את הסיבה לא נוכל לפרט. לשאר הנעדרים אין סיבה מיוחדת.

ולכל אנשי המטה הכללי, המתכוונים לטלפן למפקד השריון, תא"ל בן־חנן להתנצל על היעדרם ולהסביר ש"זה לא מעיד על היחס" וכו', יש לנו הודעה: תת־אלוף בן־חנן לא מקבל התנצלות בעניין זה.

ה"כחולים" בעקבות ה"ירוקים"

אחת מן הבעיות הקשות, שניצבה בפני צה"ל לפני מספר שנים, היתה הכמות הגדולה של קצינים בכירים בדרגת אלוף־משנה, כולם לאחר תפקיד אחד או שניים בדרגה זו, שהתמודדו ביניהם על תפקיד האלוף, תפקיד שהיה אז הבא בתור לאחר תפקיד האלוף משנה.

חיל האוויר, שאצלו כנראה היתה הבעיה חמורה במיוחד, הגה את רעיון הדרגה החדשה — תת־אלוף — שזכתה להכרה ולאישור של המטה הכללי ושל שר הבטחון, ואשר אומצה גם בשאר החילות. במטה חיל האוויר הפכו אז את דרג המחלקות הגדולות ללהקים, והציבו בראשם תתי־אלופים, כך נולדו להק האוויר, להק המודיעין, להק הציוד ולהק כוח האדם. וחיל גם הציב בראש בסיסיו הגדולים יותר, כתל־נוף והחצרים, קצינים בדרגת תת־אלוף וכן שם בראש המגמה של חיל האוויר במכללה לבטחון לאומי קצין בדרגת תת־אלוף.

חיל הים הלך בעקבות חיל האוויר ויסד את מיספן המודיעין, מיספן הציוד, מיספן הים ומיספן כוח־האדם, כשבראשם תת־אלופים. גם על הבסיסים הגדולים של חיל־הים בחיפה ובאשדוד הוצבו קצינים בדרגה זו.

כל זה היה כאמור כבר לפני שנים רבות. אולם במטה הכללי של צה"ל גילו ואימצו את המוטנט רק בעת האחרונה. במטכ"ל, כידוע, חמישה אגפים (כוח־אדם, תכנון, מודיעין, אפסנאות ואג"מ). לכל ראש אגף יש סגן בדרגת תת־אלוף, ומתחתיו ראשי מחלקות בדרגת אלוף־משנה. וכידוע, מה שטוב ל"כחולים" טוב גם ל"ירוקים". הלכו והמציאו דרג מטה חדש, שזכה לשם התואר "משנה מטה", וכך נוסף לראשי המערכות (רבי־סרנים), לראשי הענפים (סגני־אלופים) ולראשי המחלקות (אלופי־משנה) גם ראשי חטיבות בדרגת תת־אלוף, וגם ידיהם מלאות עבודה.

הכל יחסי

בזמן שבצה"ל נאבקים על תוספת שכר ועל השבת תוספות בהשלמה למשכורת, נאלצים שכנינו הסורים לוותר על חלק חשוב ממרכיב השכר של חייליהם וקציניהם.

שר ההגנה הסורי, מוצטפא טלאס, החליט באחרונה שלא לשלם יותר את התוספת שנקראת "משימת קרב" (מעין תוספת־שדה) לקצינים ולחיילים הסוריים הפועלים בלבנון. סכומי הכסף, ששולמו תחת סעיף זה, שווים לשליש ממשכורת היסוד, ונלקחו מתוך קרן מיוחדת המסומנת על־ידי הליגה הערבית. התוספת, ששולמה עד כה, הניעה קצינים סוריים רבים לבקש לשרת בלבנון. עתה, עם ביטולה, הם מהססים אם לצאת לשם.

בצה"ל, כידוע, ממשיכים לשלם את תוספת השדה. למרות זאת, לא מבקשים קציני צה"ל לשרת בלבנון.

דוב מהומה על לא מאומה

את הדברים שייחסה העתונות לאלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, בדבר מלחמה בלתי נמנעת עם סוריה בשנים הקרובות, אומרים קצינים בכירים אחרים חשבם והערב, בפגישות עם עיתונאים ובשיחות סלון.

המלחמה האפשרית עם הצבא הסורי היא הבעייה המדאיגה ביותר את צה"ל ואת קברניטי הבטחון. מדברים שפורסמו בישראל, ויוחסו לאלופים בצה"ל עולה, כי בדברים שיוחסו לפלד אכן יש משהו. סוריה בהכרזותיה, במעשיה ובכוונותיה שואפת לעימות צבאי חלקי או מלא עם ישראל ולאו דווקא מחזית רמת הגולן. כל הסימנים מורים על כך. לכן נשאלת השאלה, מדוע היו צריכים לגעור באלוף פיקוד הצפון? גם שר הבטחון, יצחק רבין, אמר באחרונה, כי הוא מרבה להרהר אודות מלחמה עם סוריה ותוצאותיה. מקורביו טוענים, כי הנושא מדאיג אותו ביותר.

מסתבר, שכולם מדברים על מלחמה אפשרית עם סוריה. כולם חוץ מ... האלוף יוסי פלד. עמיתי צבי אלוש, הכתב הצבאי של "ידיעות אחרונות", נכח במקרה באותה פגישה מחנכים עם יוסי פלד. מעדותו של זה עולה, כי המסר של האלוף למורים מקריית שמונה היה מרגיע ביותר. עד כדי כך, שאחד ממנהלי בתי־הספר ביקש ממנו לבוא ולדבר על כך בפני התלמידים, כדי שיירגעו.

כפי הנראה, הוצאו דבריו של האלוף מהקשרם, ועורכי הלילה בעיתונים הדגישו אותם במיוחד. עוד מתברר, כי מלבד כתבו הצבאי של "ידיעות אחרונות", והכתב הצפוני של "הארץ", לא נכח אף עיתונאי אחר בשיחה זו — שהדיה (הלא מבוססים) למחרת היום גרמו לתרעומת קשה כנגד האלוף. מהומה רבה על לא מאומה!!!

הצלחה בחוץ, צרות מבית

צבי בן־משה (צבילי), עוזרו של שר הביטחון וחבר קיבוץ נווה־אור שבעמק בית־שאן, זכה באחרונה להצלחה ניכרת בבחירות ללישכת מפלגת העבודה. הוא זכה ב־700 מתוך אלף קולות הבוחרים.

צבילי, קיבוצניק נחמד, "פקיד בכיר" במשרד הבטחון, זוכה לאהדה ולהערכה רבה במערכת הבטחון ובתעשיות הבטחוניות, על פועלו בשנתיים האחרונות, מאז נקרא על־ידי יצחק רבין לאחר הבחירות ב־84 לבוא ולעבוד לצידו. את כל מעשיו עשה בשקט, ללא ליווי צמוד של כלי התקשורת שלא כמו שנהגו בעבר המקבילים לו בתפקיד.

צבילי, שזכה בעבר לעבור לצידו של יגאל אלון, נימנה זה זמן רב על פעיליו המרכזיים של מחנה רבין במפלגת העבודה, ובתקופת ההתמודדות עם פרס בבחירות האחרונות היה צמוד אליו במסעיו ברחבי הארץ.

בתק"מ, שבמסגרת נציגיה המוסכמים נבחר והוצג צבילי במקום הראשון ללישכת מפלגת העבודה, נשמעו בשבוע שעבר "קולות מבוהלים" מהצלחתו האחרונה. "יום אחד עוד נמצא את צבילי חבר ממשלה מטעם התק"מ", אמרו בציניות המקטרגים מהתק"מ (יש להניח שמדובר בבוגרי "האיחוד" ובאינטרסנטים מ"המאוחד") ועוד כמה חברי "העבודה" מהעיר.

בקיבוצו, נווה־אור, מדברים עליו טובות, שמחים בתפקידו ובהצלחתו למרות שלא תמיד שמעו עליה (ומי שכן שמע — בעקיפין — מלא הערכה). שם מספרים, כי לפני מספר חודשים, באחד מלילות שבת בקיבוצו, התבקש צבילי על־ידי ועדת התרבות לספר על תפקידו הבכיר במשרד הבטחון. בפנים סמוקות, כיאה לקיבוצניק ותיק, הוא הציג בפני החברים את החליפה והעניבה שנאלץ לרכוש כדי להופיע באירועים רשמיים ובקבלות־פנים שעורך המשרד... עם זאת, הם מוסיפים, מדי פעם הוא מתחפש מעיסוקיו הבטחוניים, לובש בגדים כחולים ומתייצב בפני סדרן העבודה של המפעל בקיבוץ. אדם כלבבנו.

בבחירות של 84' "הריץ" מחנה רבין את החבר צבי בן־משה כאחד ממועמדי "האיחוד" (לשעבר) לרשימת התק"מ לכנסת. צבילי נבחר במקום הרביעי ב"איחוד" ובמקום השביעי ברשימת התק"מ, שנחשב למקום לא ריאלי.

בבחירות הבאות, אומרים יודעי דבר, מתכוון צבילי להציג שוב את מועמדותו לכנסת. ההצלחה בבחירות ללשכת "העבודה" הוכיחה כי האיש זוכה לתמיכת רבים במפלגת העבודה: צעירים וותיקים, קיבוצניקים ועירוניים. אולם הבעיה עשויה לצוץ מן התק"מ דווקא. ריבוי המתמודדים־שם המעט גורל מרגיל.

באחת השבתות הקרובות, כשצבילי יקטוף בנווה־אור את ביכורי האשכוליות במסגרת גיוס החברים, כדאי שיחשוב על המכשולים הצפויים לו בדרך. הן מצד אנשי האיחוד המבוהלים והן מצד חבריו ב"מאוחד", המעוניינים להיבחר לכנסת ולהכין אולי מתקפת־נגד. הצרות, חבר צבילי, צפויות דווקא מבית.

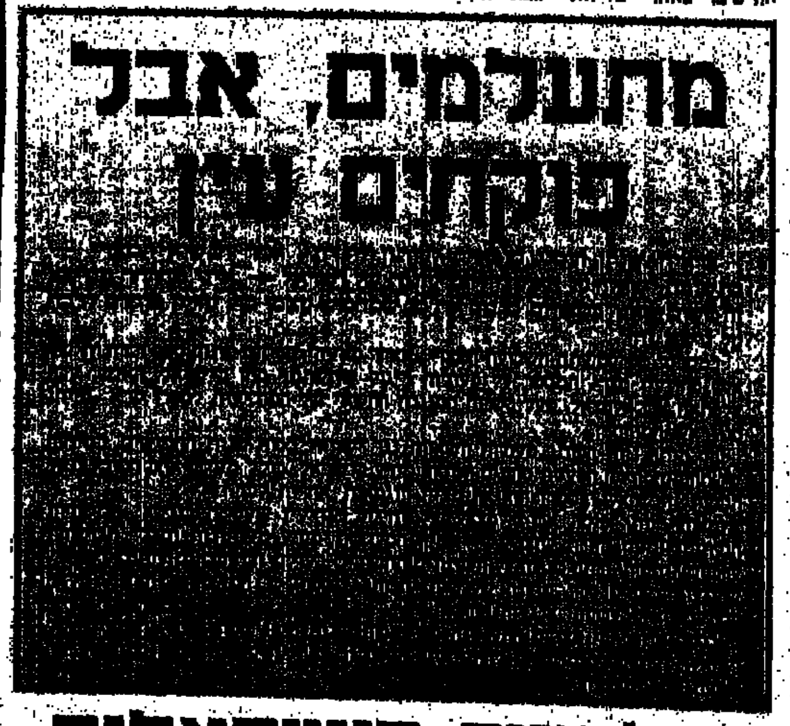

הטלוויזיה הישראלית מרגיזה את תושבי סיני

העיתונאים בעבודת מכנאי השלוחות הישראלית מתקבלים כנראה בשמחות אצל אזרחי מצריים, ... סיני, כי ... ללמוד ... למערכת, שאחרים בעיתון המצרי "אלגומהוריה". וכך טוען הכתב: "סברתי שישראל היא מדינה שקמה על יסוד דתי ..., אולם כיום ... בישראל שבעת רצון מסרטים שמשדרת הטלוויזיה הישראלית, כמו הסרט "עולמה של סוזי וונג" וסרטים אחרים העוסקים במין ובתעיבה. מאחר ששידורי הטלוויזיה הישראלית נקלטים בבירור בחצי האי סיני ובמחוזות התעלה, ובנינו ובנותינו צופים בסרטים הללו, והרי אין ספק, שזוהי קנוניה מצד אנשים שאינם יראים את האל".

לתשומת לבכם, ברשות השידור. למה להרגיז את המצרים דווקא אחרי הפסגה המוצלחת!

רשות הקורא

רפואה בנסיגה

כל מה שקורה היום ביחידה להשתלת כליות בבית חולים "שיבא" הינו בושה וחרפה למדינה, למדע ולרפואה.

זה שנתיים היחידה הזאת למעשה משותקת. ביחידה להשתלת כליות הושקעו מאמצים רבים כדי לקדם את נושא ההשתלות. כספים אלה הגיעו מקופת המדינה ובעיקר מתורמים מהארץ ומחוצה לה. היחידה, שהיתה צריכה להיות גאוותה של הרפואה הישראלית, מועלה בצורת פעילותה ותיפקודה, באמון הציבור ובכספם של המדינה והתורמים, אשר תרמו באהבה וברצון למטרה גדולה ונעלה זו. לצערנו, היחידה התגמדה והשתתקה וגורמת נזקים כספיים לאוצר המדינה המדולדל. ומה חמור מכך — גורמת נזקים נפשיים ובריאותיים לחולה כליות. אכן, נסיגה של עשרות שנים ברפואה!

היחידה הזאת הוקמה כדי להרבות בהשתלות, ובכך לשחרר חולים מסבל ומהסיוטים שבטיפולי הדיאליזה. וראו לאן הגענו — לשיתוק מוחלט.

בקשתי היא, שתקום ועדת חקירה לבדיקת המצב לאשורו, ותגיש את מסקנותיה. ואפילו הן כואבות, על מנת להחזיר את היחידה לתיפקודה המלא ובהקדם, דבר שיביא חיים חדשים לחולים רבים ולמשפחותיהם.

צבי שדה, רמב"ם

הרפו מכספי הגימלאים!

את הצעותיהם של הכוחשים בקודרה, מתוך דאגה כביכול לעתיד קרנות הפנסיה, שנשמעות באחרונה, יש לדחות על הסף כי כל הצעותיהם פירושן — פגיעה בגימלאים. הגימלאים מימנו משכרם את זכויותיהם בפנסיה ובאים לקבלה בבוא העת, בזכות ומכוח החוק. זה כספנו, רכושנו, ששילמנו חודש בחודשו שנים רבות, על מנת להבטיח קיום בכבוד לאחר שנפרוש לגימלאות. עצם העובדה שמורידים לנו מס־הכנסה, פעם שנייה מאותו שכר ממנו כבר ניכו מס בטרם פרשנו — לקרוא לכך קיפוח יהיה לשון המעטה.

אנא מכם, כל נותני העצות, למען השם, הפסיקו "לדאוג לנו" ואפשרו לנו לחיות בכבוד ובשלווה את שארית ימינו.

מרדכי סלג, תל־אביב

שיקום אסירים וחזרה בתשובה

מארק גפן ("מכתבים לידיד", "על המשמר", 22.9) מתגולל על הנציב הקודם של שירות בתי הסוהר, ד"ר ורטהיימר, בשל התעניינות שגילה בשעתו באסירים שחזרו בתשובה. "ד"ר ורטהיימר נעצר במיוחד ליד תאיהם והתעניין אם הם עדיין מקיימים תפילות שלוש פעמים ביום... אפשר היה להתרשם כאילו חזרה בתשובה היא המירשם של ורטהיימר לשיקום האסירים", מקונן גפן.

מה רע בשיקום אסירים באמצעות חזרה ליהדות? תופעה זו של חזרה בתשובה קיימת בישראל זה כמה שנים וכל הרשויות המטפלות בשיקום אסירים מודות, עפ"י סטטיסטיקות מדוייקות שנערכו בנושא, כי מסוג זה של שיקום כמעט ואין נשירות, יחסית.

האם גם מארק גפן נמנה עם אלה המעדיפים חילוניים, ולו גם פושעים, על פני "דוסים" הגונים?

י. רוטנברג,
המועצה להגנה משפטית על ערכי היהדות

סמכויות הנשיא

בראיון בתוכנית הרדיו "עולם המדע" עם פרופ' אפרים קציר במלאת לו 70 שנה, הביע המדען הדגול את דעתו שרצוי לחוקק חוק בכנסת המסמיך את הנשיא לפזר את הכנסת במקרים חריגים. למשל, אם הכנסת תקבע ברוב קולות שאין לערוך בחירות במשך ... השנים הבאות, מצב כזה יהיה חריג בהחלט ומסוכן ביותר. וישנם תקדימים ידועים במדינות שונות שהביאו לאסונות.

לדעתי, יש להקדים תרופה למכה רצינית כזאת, שתכלה את הדמוקרטיה שלנו.

מלאכי שי, באר־שבע

מבוקש חומר תיעודי

המרכז לתיעוד וחקר בגבעת־חביבה (מת"ח) פונה אל סטודנטים להיסטוריה לתואר שני ושלישי בבקשה להקדיש את מחקריהם לבעיות ותולדות השומר־הצעיר, הקיבוץ הארצי (ומפ"ם). הסטודנטים יקבלו כאן סיוע והדרכה מקצועית, המעוניינים לקבל פרטים מתבקשים לפנות אל החותם מטה.

מת"ח ניגש לפרסום ספר (או ספרים) על השומר־הצעיר ... על כל חולקה בגליציה ... פולין הקונגרסאית, אנו פונים אל כל ... התנועה הזאת, שהיתה תנועה ... העולמית, ולתנועות הנוער הציוניות ... — להעביר אלינו כל חומר חשוב ... בידם: מכתבים, ספרי פרוטוקולים, עיתוני ... יומנים, דו"חות, תצלומים, ... ממושבות, טיולים, חגים ומפעלים ...

צבי ברזל...
מת"ח, גבעת־חביבה

רוח מדברית

מאת שלי יחימוביץ'

הצדיק פותח את הקופה — וכועס

בבא ברוך
הקבצנים פוגעים בעסקים

ל„באבא ברוך", בנו של הרב ישראל אבו חצירה, הוא ה„באבא סאלי" המנוח — יש זמן, מסתבר, לטפל בכסף. לאחרונה התגייס למתקפה נגד הקשישים העוורים והנכים המקבצים נדבות סמוך לחלקת הקבר של אביו המנוח.

המניעים למתקפה ברורים לגמרי: כסף, כסף.

המקומון הבאר־שבעי „שבע", הביא בגליונו האחרון את פרטי הפרשה: חלקת הקבר של הבבא סאלי היתה מאוכלסת מאז נקנתה, בקבוצה קטנה של קבצנים, שנהנו מרווח החסד השורה על העולים לקברו של הבבא.

נכון, יש חוק נגד קיבוץ נדבות בפומבי, אבל מישהו ראה פעם שוטר המפעיל את החוק? בנתיבות ראו. בשבועות האחרונים מגיעים שוטרי נתיבות באורח קבע אל חלקת הקבר ומסלקים משם את הקבצנים. לאחרונה הגדילו לעשות, ורשמו „דו"ח תסאים" לרחמים פרג'ון בן ה־80, שקיבץ שם נדבות.

את פשר החריצות הזו הסביר דובר משטרת מרחב הנגב, פקד דני פרץ: „אמנם איננו נוהגים לרשום דו"חות תסאים לקבצנים ולמוכי גורל, אבל על כל פנים, אנחנו לא יוזמים רישום דו"חות אלא אם כן הציבור פונה אלינו ומתלונן על הטרדה. גם במקרה זה נהגנו כך ופעלנו רק לאחר שהרב ברוך אבו חצירה התלונן באוזני מפקד התחנה על הקבצנים והרוכלים הפוגעים בקדושת המקום".

הקבצנים במקום מכחידים ביתר־דייקנות מה מרגיז את בבא ברוך: בחלקת הקבר קבועה קופת צדקה שתוכנה מתרוקן ישירות לכיסו. בהנחה שלפוטנציאל תנדבנות של המבקרים במקום יש גבול — הם מגיעים אל הקופה לאחר שכבר חילקו את מכסת הנדבות לשאר הקבצנים. בבא ברוך פותח את הקופה וכועס. עכשיו, גייס את משטרת נתיבות, כדי לטפל בחצופים, המעזים לקחת לעצמם נתח דל מתעשיית המיליונים שייסד הכן סביב אביו המנוח.

הפליט האחרון

בשבוע שעבר נפל דבר בסניף מפ"ם באר־שבע: הסניף החליט לנתק את קשריו עם נציגו במועצת העירייה — ג'קי עזרון.

הצער הזה — כמעט חסר־תקדים בפוליטיקה המקומית — נעשה לאחר שעזרון התאחד עם אגודת ישראל והליכוד כדי לתמוך באורי סבג — איש המערך שסניפו לא בחר בו. לו נבחר סבג — הוא היה נבחר בקולות מפ"ם, אגודת ישראל והליכוד. לסניף המערך היה מועמד מוסכם אחר.

לניתוק הקשר של מפ"ם עם עזרון יש משמעות עמוקה יותר מזו הנראית על פני השטח. עזרון ומוריס כלפון (כיום מזכיר איגוד מקצועי בדרום מטעם מפ"ם ומזכיר סניף באר־שבע בפועל) — היו שני הפליטים האחרונים של תנועת „עודד" במפ"ם. הרים אחרונים של ניסיון שכשל — לצרף אל מפ"ם תנועה של צעירים משכילים ושמאליים יוצאי מרוקו.

כשמוריס כלפון — כעת הפליט האחרון — כותב „לבי כואב" — הוא מתכוון לכך. כשביקשתי ממנו לכתוב רשימה קצרה על העניין בא עם דף נייר שהמחיקות בו אומרות יותר מהכתוב. „לא ידעתי על מי לכעוס יותר, על ג'קי או על הסניף", אמר, „אז יצא כאן שאני כועס מאוד על שניהם".

ג'קי עזרון

מי פרש, אני או הם?

סניף מפ"ם בבאר־שבע החליט לנתק קשריו עם נציגו במועצת העירייה, ד"ר ג'קי עזרון. ההחלטה הדרמאטית והחריגה — באה לא בגלל שעזרון היה נציג גרוע. אדרבא, הוא חבר מועצת העירייה הטוב ביותר והפעיל ביותר מבין חברי מועצת עיריית באר־שבע, ואף זכה בשל כך בתואר „איש השנה" במועצה לתשמ"ה, מטעם העיתונות המקומית.

ד"ר עזרון, איש משכיל, רחב אופקים, בעל חוש צדק חברתי מפותח — קשר קשר עם אנשי הליכוד ואגודת־ישראל, והקים קואליציה שמטרתה היתה להדיח את תנועת העבודה בבאר־שבע משלטונה בעירייה. קואליציה זרה ומוזרה זו, אילו הצליחה במטרותיה — היתה מעמידה בראשות העירייה חבר מועצה, איש מפלגת העבודה שלא זכה לגיבוי מסניפו, ופעל בניגוד להחלטות סניף זה — שני סגנים מטעם הליכוד, סגן אחד של אגודת־ישראל. את זאת עשה ג'קי ללא גיבוי סניף מפ"ם ובניגוד לעמדתו. החלטת מפ"ם לנתק קשר עימו, היא החלטה ערכית עקרונית, שאני שלם עימה לחלוטין. יתכן שצריך היה לתת הזדמנות נוספת להידברות, אך הסניף החליט אחרת.

לבי כואב, משום שהסניף לא היה כן בהחלטתו. הטיעונים היו אמנם אידיאולוגיים ועקרוניים, אך מי שמכיר את הסניף, יכול היה לחוש בלי הרבה מאמץ, שמאחורי הטיעונים הנעלים — מסתתרים רגשי קנאה, נקמנות ושנאת חינם.

כשבקיץ 88 קיבל הסניף את החלטתו לצאת לבחירות לעירייה באופן עצמאי, קמה קבוצה של פורשים שעברה לצד השני, ונתנה יד לרשימתו העצמאית של ראש העירייה דאז, ובעצם נלחמה ונאבקה נגד מפ"ם במבחן גורלי קשה, כשהיא עושה הכל כדי להכשיל את מפ"ם. מפ"ם שגתה אז, בסתיו 83 כשלא הוציאה אותם מתוכה. היום היה נציגם, המוביל במהלך של ניתוק הקשר עם עזרון: איזו רמה מוסרית גבוהה! אגב, הביטויים „מוסר" ו„מפלגה מוסרית" חזרו על עצמם כמה וכמה פעמים במהלך הדיון בעניינו של ג'קי.

ג'קי עזרון ואנוכי חברים שנים רבות וארוכות. הלכנו יחד מתנועת „עודד" ועד היום. הוא היה הפליט האחרון מתנועת עודד שנשאר איתי במפ"ם: וההחלטה זו מעמידה אותי במצב אומלל. כל חברי מ„עודד" פרשו ממפ"ם. אני — לא. האם אני צודק או אולי הצדק עימם? האם אני בגדר „פורש" מ„עודד", או אולי הם אלה שעזבו את הקו האידיאולוגי שלה? האם משמעות המושגים „צדק" ו„שוויון חברתי" במפ"ם — שונה ממשמעותם בתנועת „עודד"?

מוריס כלפון

מדברים על „עלות העבודה" ומתכוונים להורדת השכר

מאת דב פלג

באחרונה מדובר רבות במונח כלכלי חדש יחסית — „עלות העבודה". הכל רוצים לסייע ליצרנים, ובעיקר ליצואנים, ואחת הצורות המוסכמות היא הורדת „עלות העבודה". מאחר שרוב הדוברים אינם מתכוונים להורדת שכר, הרי שהם מתכוונים למשהו בין שכר לעלות העבודה למעסיק. מן הראוי לנתח מהו משהו זה.

השכיר מקבל שכר נטו בו הוא משתמש לקניית מוצרים ושירותים ובחלקו לחיסכון אישי מרצון. הטענה העיקרית היא, שרק חלק זה מעניין את השכיר — יתר עלות השכיר היא משנית לגביו. מהו היתר הזה? — מס הכנסה, דמי ביטוח לאומי (מעביד ועובד), הוצאות נילוות אחרות לתנאים סוציאליים המבוצעים ע"י קרנות משותפות שונות (מחלה, הבראה וכד'), כהן בעיקר הפרשה לפנסיה (עובד ומעביד) וכן שירותי רווחה ישירים לעובדי המפעל.

העובד מעוניין בשכר הכולל

בטענה שהעובד מעוניין רק בנטו, הוכנסה הנחה כלכלית־חברתית בצורה מוסווית, שהצריכה הישירה עדיפה על פני שירותי הרווחה למיניהם, שברובם מנוהלים במסגרות של עזרה הדדית חברתיות או ממלכתיות. בכך באה לידי ביטוי גישה חברתית־רעיונית נגד מדינת הרווחה וניסיון להחזיר לפרט את ההכרעה השוטפת על רכישת שירותים אלה. ניתן להדגים זאת שניתוח ההפרשות לקרנות החברתיות כגון קרן הפנסיה. מבחינה עקרונית, גם הפנסיה התקציבית היא עלות עבודה רגילה, למרות שבאופן גלוי אין צבירה שוטפת. ההפרשה לפנסיה היא 16% לפנסיה מקיפה (זקנה, נכות ושארים) מרוב שכרו של השכיר. מול הטענה שעקב תהליכים דמוגרפיים יש להעלות את ההפרשה לשם הבטחת רמת פנסיה סבירה, הם מצדדים במגמה כללית של הורדת עלות העבודה, ומוסיפים, שההפרשה אינה מספיקה ויש להוריד את זכויות הפנסיה. ההכרעה שלהם ברורה — זכויות פנסיה סבירות נחותות לשכר ישיר נוכחי. הטיעון שלי, לעומת זאת, הוא שהשכיר ונציגיו יחליטו, על בסיס שיקולים חברתיים. על חלוקת עלות העבודה הכוללת בין שכר נטו לבין צריכה נוכחית לזיקנה ונכות, היינו בין צריכה נוכחית לבין רמת חיים סבירה לקשיש ולנכה. כאשר אין לקבוע מראש עדיפות לאחד המרכיבים. ניתן לשכנע את העובד שהדאגה המשותפת, דרך קרנות ביטוח חברתיות, לצרכי רווחה איננה נחותה מצריכה שוטפת, ובהמשך לכך — להיאבק על גישה זו במישור המקצועי הפוליטי.

למעשה שירותי הביטוח הלאומי זהים לשירותים חברתיים המיוצגים ע"י קרנות הפנסיה. אך יש הבדל מהותי — רוב שירותי הביטוח הלאומי אינם יחסיים להכנסה אלא שווים לכל. כלומר, קיים בו מנגנון של חלוקה מחודשת של ההכנסה. אין לראות בכך כל פסול, בעיקר בתקופה של עלייה תלולה בפערים הכלכליים־חברתיים.

גם שירותי רווחה ישירים במקום העבודה הם הישג חשוב של העובדים וארגונם המקומי, כביטוי לאחריות הישירה של המעסיק לצרכי עובדיו. הרמה תלוייה במצבו של המעסיק ובכוח העובדים. גם שירותים אלה אין לראות כנחותים לעומת תשלום מזומנים.

הקטע הבעייתי ביותר הוא מס ההכנסה. באופן 'טבעי', כל אחד רוצה לשלם פחות מס, אך יש לדון ולהחליט במשותף לגבי התוצאות. בעלי המגמה האמורה טוענים, שהשכיר ישלם פחות מס ויקבל יותר נטו, היינו גם כאן תבוא החלטתו האישית במקום שירות חברתי משותף. שוב באה לידי ביטוי הגישה נגד מדינת רווחה ועדיפות לרכישות הפרט. תוצאה ישירה מתפישה זו — הקטנת ההוצאה לשירותים ועליית פערים. זו האפשרות כאשר הורדת המס לפרט פירושם מס־הכנסה כולל נמוך יותר. האפשרות השנייה היא שהשירות החברתי, במסגרת מדינת הרווחה, תישאר בעינה אך תחולת המס בין שכירים לאחרים תשתנה [illegible] הראשונים. זו מגמה חיובית [illegible] פערים. הצרה היא שלרוב מנסים [illegible] ההבחנה בין שתי חלופות אלו [illegible] לשכירים את השנייה בעוד בפועל [illegible] ומבצעים את הראשונה — קיצוץ [illegible] מקביל בתקציב שירותי הרווחה [illegible] הממשלתי בשנה האחרונה.

שיטה מוסווית

המסקנה היא, שבעלי גישה [illegible] כלכלית כוללת חייבים להתנגד [illegible] עלות העבודה לבין שכר נטו, כי [illegible] הנחה מוסווית שהקטע מעבר לשכר [illegible] נחות. מעבר לכך זוהי שיטה מוסווית [illegible] שכר כוללת, שכן קיים שוויון [illegible] בין הקטע הישיר לעובד לבין הקטע [illegible]

לכאן מתקשרת טענה אחת — [illegible] העבודה בישראל גבוהה מדי לשם [illegible] העובד, לכן יש צורך להורידה [illegible] לעשות זאת דרך הקטע העקיף [illegible] לדיון בנושא הכללי של רמת עלות [illegible] בישראל, באופן כללי חייב להיות [illegible] שכר גבוה ופריון גבוה, כדי למשוך [illegible] למנוע ירידה ולהעלות את רמת החיים [illegible] האוכלוסייה. אין סיכוי כלשהו להתחרות [illegible] עבודה זולה ויעילה במדינות [illegible] לפיכך יש כאן יעד של פריון [illegible] המשותף למינהל ולעובד, ואין [illegible] פתרונות בהורדת שכר.

המסקנה העיקרית היא, אישית [illegible] להפסיק לדבר על [illegible] 'עלות העבודה'. יש לדון בשכר כלל [illegible] המונח 'שכר' כולל את כל הוצאות [illegible] על עובדיו. חלוקת השכר הכולל בין [illegible] תיקבע לפי החלטה עצמית של [illegible] במאבק ובמו"מ בין העובדים [illegible] הממשלה. לדוגמה: במו"מ האחרון [illegible] במגזר העסקי הוסכם על העלאה [illegible] במספר אחוזים. לכן הוסכם, לפי [illegible] ההסתדרות, שמתוך העלאה זו [illegible] אחר להגדלת ההפרשה לפנסיה [illegible] עוד חצי אחוז משכרו). שיטה זו [illegible] הגישה החברתית, לפיה גובה השכר [illegible] נקבע ובתוך החלוקה שלו נקבעת [illegible] בין הנטו לבין הפנסיה.

אחוזים [illegible] 6,400 [illegible]

מימון מקיף לענף הבנייה

בנק הפועלים מפעיל הסדרים חדשים של מימון פרוייקטים גדולים בענף הבנייה, שנועדו להבטיח את השלמת הפרוייקט לפי המתוכנן. שיטת המימון מבטיחה שהתקבולים הקשורים בפרוייקט — מימון עצמי של הקבלן, תשלומי רוכשים והלוואות וערבויות של הבנק, וכן תשלומים במסגרת הפרוייקט — ייעשו בחשבון נפרד, בלא שתהיה אפשרות להעבירם לפרוייקטים אחרים.

לאחר שהבנק הצליח להפעיל את השיטה בפרוייקטים מסחריים גדולים, גובשו הסדרים חדשים שיאפשרו ליישמה גם בבנייה למגורים. ההסדרים החדשים שגובשו בבנק הפועלים מגדירים את סוגי האשראי הדרושים למימון הפרוייקט, את השתתפותו העצמית של הקבלן בפרוייקט, שיעור ואופן השתתפות (הון עצמי, הלוואות בעלים, קרקע), ואת הרכב הבטחונות שעל הקבלן להעמיד כנגד האשראים המשמשים למימון הפרוייקט.

א.ג.

הבנקים העלו הריבית במשיכות־יתר

תהליך התרחבות מעגל המשקיעים בשוקי המניות והאג"ח יימשך בטווח הקצר ויושפע בעיקר מהיציבות בתחום הפוליטי, מציפיות למדד גבוה לחודש אוקטובר ומרמת שיעורי הריבית — מעריכים כלכלני אחד הבנקים הגדולים בסקירה ליועציהם על שוק ההון.

הנפקות האג"ח הממשלתית הסתכמו בסוף השבוע שעבר בסך כ־85 מיליון ש"ח, וכ־30 מיליון ש"ח מסכום זה הוצעו בהנפקת אג"ח חדשה מסוג גליל לשבע שנים. אתמול העלו בנק דיסקונט והבינלאומי את שיעורי הריבית על משיכת יתר בכ־4 אחוזים לשנה, והיום מצטרפים אליהם יתר הבנקים — בעקבות החלטת בנק ישראל, בשבוע שעבר, להעלות את הריבית במשק.

מסיכומים ראשונים מעריכים בבנקים, כי תשלומי המע"מ בסוף שבוע שעבר היו גבוהים מהרגיל. וההערכה היא, כי עלייה זו נובעת מהגברת הקניות בספטמבר לקראת החגים. עקב כך גדלו גרעונות הבנקים, אולם למרות זאת הם העלו את הריבית על הפקדות שקליות, תפ"ס ופק"מ, ב־3.5־3 אחוזים בלבד. מקור באחד הבנקים הגדולים הסביר תופעה זו ב„חוזקה" של המערכת בימים אלה, והעריך כי הבנקים ממתינים עתה לאיתות נוסף מבנק ישראל על מגמת הריבית במשק.

בסוף השבוע הגיעה הריבית על פקדונות ג'מבו ל־17.5 אחוז לשנה ואתמול היא טיפסה בעסקות־ענק בודדות עד 20.5 אחוז.

אודי נחשון

יציבות ב„דרושים"

ברבעון השלישי של 86' (יולי־ספטמבר) נשמרה יציבות בביקוש לעובדים לעומת הרבעון השני (אפריל־יוני) — כך עולה מסקר של „מנפאואר", המתבסס על מודעות „דרושים" בלוחות הגדולים.

בארבעה ענפים נרשמו ברבעון השלישי עליות בביקוש לעובדי מתכת (16 אחוז [illegible] (11 אחוז), מסחר ושירותים (7 אחוזים) ומקצועות טכנולוגיים (5 אחוזים). [illegible] ענפים היו ירידות — „ייצור ותעשייה" ([illegible] אחוזים) ושירותי משרד (2 אחוזים). [illegible] נדרשו ברבעון זה כ־54,500 עובדים, [illegible] לרבעון הקודם.

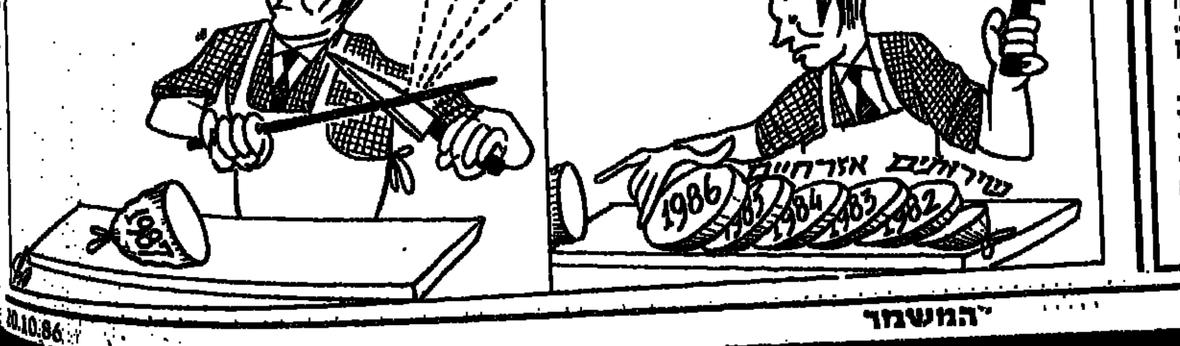

הכותנה בוערת

הכותנה, בגידולה הוחל ב־1953, נהפכה לענף המרכזי בחקלאות הישראלית — בהיקף של 655 אלף דונם ב־1985, מרמת הגולן בצפון ועד הנגב הרחוק.

הייצור מורכב מסיבי כותנה — כושר הייצור 110,000 טון, 85% ליצוא. סיבי הכותנה הישראלית הם מזן קליפורני באורך בינוני. יותר ויותר עוברים לייצור כותנה ארוכת־סיב, מתערוכת מצרית־אמריקנית, שמחירה בשוק גבוה בהרבה.

יוסף דלומי
המשבר יחלוף תוך שנה־שנתיים

וגרעיני כותנה — כושר הייצור 160,000 טון. 50% מיועדים לתעשיית שמן ליצוא, ו־50% להאכלה ישירה לרפת, כתחליף לשעורה ותירס מיובאים. מגרעיני הכותנה המעובדים לשמן חוזרת מחצית הכמות למספוא ככוספה. מכאן, שהיקף היבוא הנחסך של גרעיני מספוא מגיע ל־120 אלף טון בשנה, שערכם כ־25 מיליון דולר.

על בסיס מחירים רב־שנתיים, ערך המוצרים בתפוקה מלאה הוא 220 מיליון דולר, והיצוא 160 מיליון דולר. היצוא המצטבר מאז הוחל בו, בראשית שנות ה־70', מגיע ל־1.5 מיליארד דולר, בעיקר למערב־אירופה, וכן לדרום־אפריקה, המזרח הרחוק ומזרח אירופה.

יבולי שיא לכותנה הישראלית

כושר התחרות של הכותנה הישראלית נשען על יבולי שיא המקזזים את יוקר התשומות (אנרגיה), איכות טובה ויציבות באספקה.

יותר ממחצית שטחי הכותנה מושקים במים שוליים (מי ביוב, מאגרים למי שטפונות ומים מלוחים). מרבית המים הללו לא יצלחו להשקיית גידולים אחרים, ובוודאי לא לתצרוכת ביתית או תעשייתית.

ענף הכותנה עתיר טכנולוגיה ומושקעים בו כ־800 מיליון דולר בציוד השקייה, טרקטורים ומכונות, מטוסי ריסוס, מפעלי עיבוד, מחסנים, מעבדות מחקר, ומעל לכל ההון האנושי — המגדלים, החוקרים וצוותי ההדרכה.

גם מפעלי תעשייה רבים מספקים תשומות לענף: דשנים, כימיקלים, ציוד השקייה, מכונות חקלאיות, חומרי אריזה, תובלה ועוד. כ־150 פרוייקטים של מו"פ מבוצעים במרכזי המחקר ובאוניברסיטאות. חלקם הגדול פרוייקטים רב־שנתיים.

מחירי הכותנה עוברים תנודות מחזוריות, כמו רוב ה־Commodities. ירידת המחירים הנוכחית, שהחלה לפני שנתיים, היא קשה במיוחד. תוך שנתיים צנחו המחירים מ־90 ל־40 סנט הליברה, כאשר הממוצע הרב־שנתי קרוב ל־80 סנט. בדרך כלל עודפי ייצור מביאים לירידת מחיר. הפעם, תמיכות מאסיביות של ממשלות גורדות היצעים במחירי היצף, בראש ובראשונה ארה"ב, שהחליטה להגן על מגדלי הכותנה שלה בסובסידיה אדירה של 150%, ובאשראי לטווח ארוך, מסובסד ומבוטח, ליצוא. גם מדינות השוק המשותף מוגנות במחירים המגיעים לפי 2.5 מהמחיר הדרוש בשוק גרעיני הכותנה.

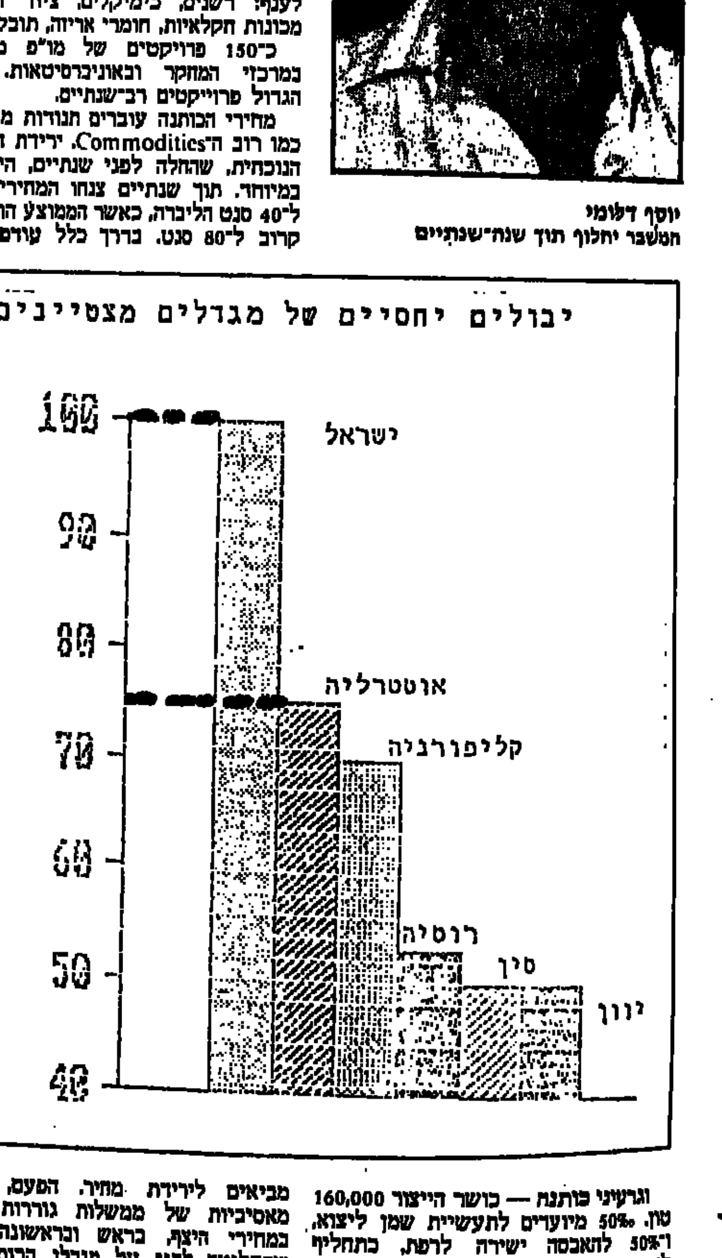

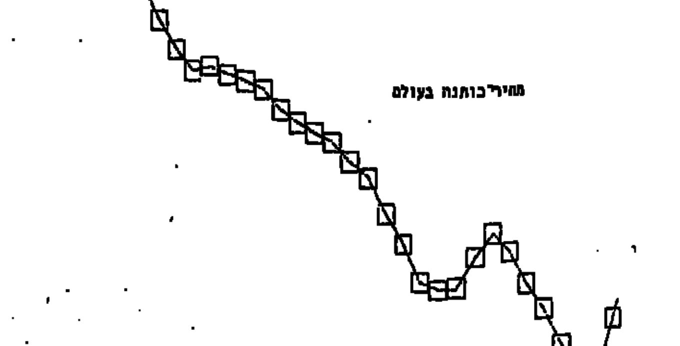

שביסודם הם מוצר למספוא. גם הם סובלים מירידת המחירים בשוק העולמי.

כפי שנמסר ע"י מנכ"ל מועצת הכותנה, יוסף דלומי. לראשונה בארץ פחתו שטחי הכותנה ב־28% לעומת אשתקד, וב־24% לעומת שלוש השנים האחרונות, כתוצאה מירידת המחירים, ובמידת מה בגלל קיצוץ מכסות המים.

השלכות קיצוץ השטחים הן חמורות למדי:

— תפוקת הסיבים תרד ל־72 אלף טון והגרעינים ל־110 אלף טון.

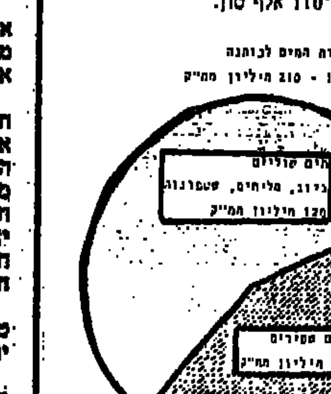

— היצוא יגיע ל־90 מליון דולר, ירידה של 45%.

— יהיה צורך לייבא 60 אלף טון גרעיני מספוא, כתחליף לגרעיני הכותנה החסרים.

— יפחת יצוא השמן המופק מגרעיני כותנה.

— שווקים יילכו לאיבוד ויהיה קשה לכבוש אותם מחדש.

— השבתת גורמי ייצור יקרים (קרקע, ציוד, מפעלי עיבוד, ידע), וכן שווקים ומפעלים ספקי תשומות לענף.

פתרון לבעיה אקולוגית

הערכת המועצה והגורמים בעולם היא, שלא חל שינוי מבני לטווח ארוך: המשבר יחלוף תוך שנה־שנתיים והמחיר לטווח ארוך יישאר 80־75 סנט לכותנה ישראלית.

עקב שימוש מוגבר בעתיד של מי ביוב להשקיית גידולים, טבעי שהכותנה תתפוס מקום מרכזי בחקלאות.

המשך המאמצים במחקר ופיתוח יאפשר לשמור על היתרון הטכנולוגי לעומת המתחרים. תימשך עליית יבול ביחס לקרקע ומים בקצב של 2%־1 לשנה.

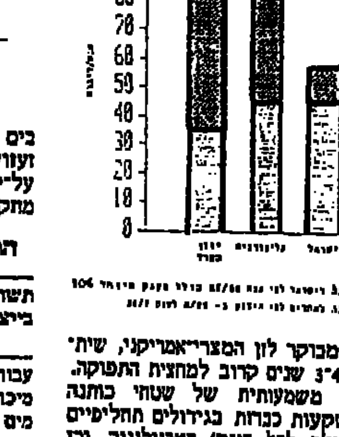

מעבר מבוקר לזן המצרי־אמריקני, שיתפוס תוך 4־3 שנים קרוב למחצית התפוקה.

נטישה משמעותית של שטחי כותנה תחייב השקעות כבדות בגידולים תחליפיים (כ־300 דולר לכל דונם) בטכנולוגיה, וכן במציאת שווקים בעולם.

עלות ייצור הכותנה בישראל נמוכה מאשר במרבית המדינות. כיום מחירי השוק אינם משקפים את העלות, וגורמים הפסד לכל המגדלים בעולם. לפיכך, הישרדות בשוק אפשרית רק בעזרת סיוע ממשלתי.

להערכת המועצה, תסתכם עונת 1986 בהפסד של 35 מיליון דולר (22 סנט לליברה) למגדלי הכותנה בישראל. חישוב זה אינו מבטא את ההפסד הנובע מהקפאת שער החליפין לעומת הדולר, בו נסחרת הכותנה, בעוד מחירי התשומות זוחלים בהדרגה.

נראה שהתנאים העולמיים שנוצרו מחייבים השתתפות הממשלה בהסדר סיוע, שימנע זעזועים הנובעים מתנודות המחירים בעולם, על־ידי כך יתאפשר לקיים לאורך זמן מערכת מחקר, ייצור ויצוא ביעילות הדרושה.

התייקרות התשומות בגידול כותנה

תשומות בייצור כותנה	משקל כלל התשומות	שינוי במדד מ־15.7.85 עד 30.6.86
עבודה	8.96%	20.5%
מיכון + נפט	28.21%	12.3%
מים	16.28%	6.4%
ריסוסי אוויר	4.72%	16.6%
דשן	4.30%	—5.6%
חומרי הדברה	11.20%	40.2%
חומרים והובלות	5.02%	37.2%
החזר הון	12.59%	30.4%
שונות	8.72%	16.2%
סה"כ	100.00%	18.5%

משקל התשומות — לפי תמחיר של הרשות לתכנון
התייקרות התשומות — לפי מדדי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

לסייע לענף להחזיק מעמד

כתוצאה מירידת מחירים בעולם, וסיבסוד מאסיבי של החקלאות האמריקנית, יפסיד ענף הכותנה כ־35 מיליון דולר בשנה.

הכותנה נמכרת בדולרים. לעומת זאת, בשנה האחרונה עלו מחירי התשומות ב־18.5 אחוזים, ביחס לדולר. מכאן נובע הפסד נוסף, של כ־15 מיליון דולר, שמנכ"ל מועצת הכותנה יוסף דלומי מייחס להקפאת שער הדולר.

צמצום שטח הכותנה מסכן את התיפקוד היעיל של המערכות התומכות — מכונות, מפעלי עיבוד, מחסנים ומעבדות מחקר. השקעות ההון בענף נעות סביב 800 מיליון דולר. אם מחשבים פחת של 7% ותוצאות הון של 5 אחוזים, יגיע סעיף זה לכ־100 מיליון דולר לשנה. ברמת ייצור של 220 מיליון דולר מסוגל הענף להחזיר את ההשקעה, ולכסות את הפחת והוצאות ההון. ברמת ייצור של 134 מיליון דולר לשנה הענף לא יהיה מסוגל לכסות את הוצאות ההון והתשומות השוטפות, ולכסות לא יהיה תרומה לשכר עבודה.

אם הענף ייסגר, יפסיד המשק הלאומי יצוא ותחליפי יבוא בעלי ערך מוסף של 85 אחוז. לרוב אין שימוש אלטרנטיבי לקרקע, הענף משתמש ב־55 אחוזי מים שוליים, מי ביוב, מי מלחים ומי שטפונות, בדרך כלל אין שימוש אלטרנטיבי במים אלה, כי אי־אפשר לגדל מוצרי מזון (כגון אבוקדו) במי ביוב.

להערכת המועצה, מחיר הכותנה יחזור לרמה ההיסטורית. המדיניות והדראסטיות של המחיר הזולה ב־1984, כתוצאת מיבול־שיא והכניסה סין לשוק העולמי, מסתבר שסין אינה מסוגלת עדיין להתחרות בכותנה, בשל הערך טכנולוגיה והובלה. כרגע, „מלחמת הכותנה" של ארה"ב נגד שאר העולם גורמת למחירים הנמוכים, אך גם ארה"ב לא תהיה מסוגלת לסבסד את ענפי החקלאות שלה לאורך זמן. לכן המיצוע הביקוש יתאזנו בטווח הבינוני לעין סביב המחיר הכדאי למגדל. אולם מי שלא יחזיק מעמד יצא מן השוק. יציאה מהשוק, מבחינה ישראלית, כרוכה בהפסד הון של מאות מיליוני דולר והשקעות חדשות של עשרות מיליוני דולר, ביצירת תשתית לגידול חדש, וזה אינו כדאי למשק הלאומי.

מבחינת המשק הלאומי, כדאי לסייע למגדלים לעבור את השנים הקשות. אין כל טעם לסגור ענף יצוא שייצא עד כה 1.5 מיליארד דולר ואשר בו יש לישראל יתרון יחסי של 100 ל־70 עם קליפורניה ושל 132 כלפי שאר העולם.

לכן הממשלה חייבת להקצות משאבים לענף יצוא זה. יש לקבוע מחיר יציב של 75 סנט לליברה, בכוונה שמחירי הכותנה יעלו בשנים הבאות על מחיר זה, יחזירו המגדלים את ההפרש לקרן איזון שתוקם.

אין להמשיך בשיטת הסחבת בקשר לקביעת גובה הסיוע, כי אם הסיוע ייקבע לאחר תום הזריעה, הנזק כבר ייגרם. יש לאפשר לחקלאים לתכנן את הייצור על בסיס הוראות לגבי המחיר הצפוי. מאחר שהמחירים כבר בעלייה, יתכן שהבטחת מחיר יציב גם לא תעלה סכום גדול מדי.

א.ג.

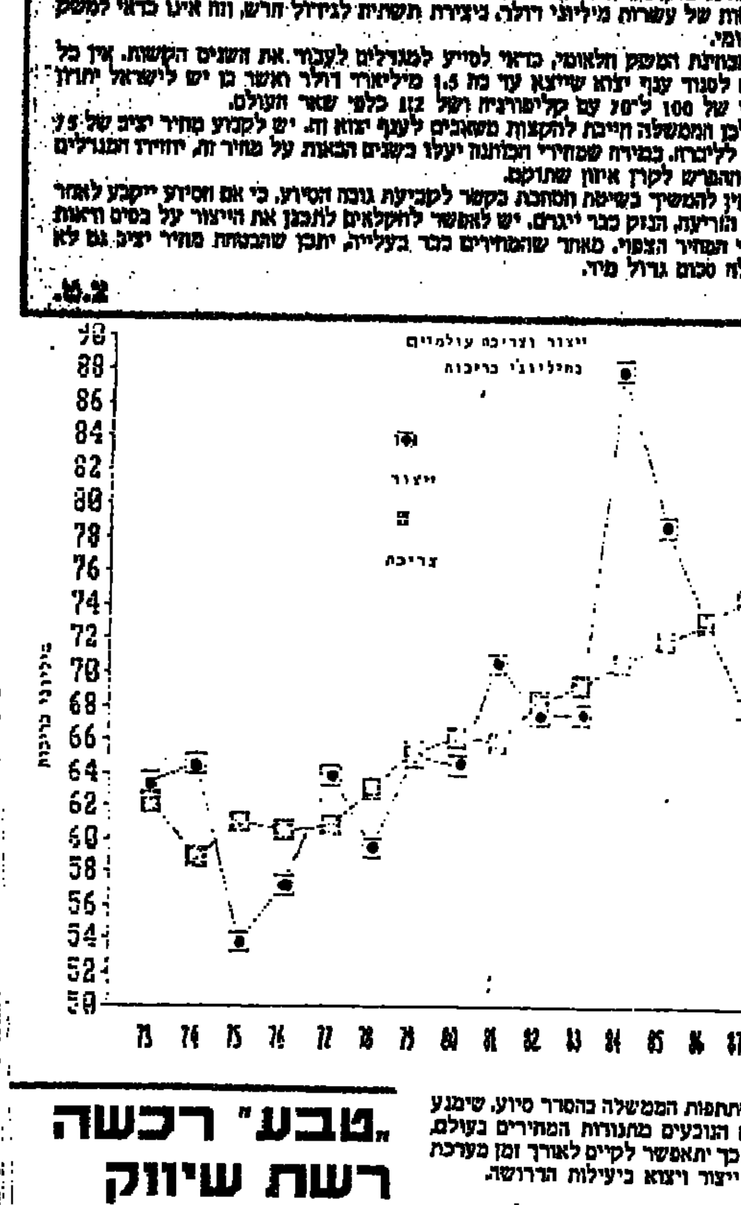

„טבע" רכשה רשת שיווק בארה"ב

מכירות קבוצת „טבע" מסתכמות ב־112 מיליון דולר. מזה 44 מיליון דולר יצוא — מסר אתמול אלי הורוביץ, מנכ"ל „טבע", בעת ביקורו של נגיד בנק ישראל במפעל „איקאפרם" בכפר־סבא, השייך לקבוצה.

הבעלות ב„טבע" היא 40 אחוז „כור", 15 אחוז בני המשפחות המייסדות והשאר ביד הציבור. תחומי העיסוק של טבע הם תרופות הומניות וציוד רפואי מתכלה — היקף המכירות 71 מיליון דולר. מוצרים וטרינריים — 25 מיליון דולר, חומרי גלם — 10 מיליון דולר, ומוצרי תסיסה — 6 מיליון דולר. שוקי היצוא הם: ארה"ב — 20 מיליון דולר, מערב אירופה — 12 מיליון ושאר העולם 12 מיליון דולר.

הורוביץ מסר כי „טבע" רכשה בארה"ב רשת שיווק בשם „טאג", שהתמחתה במכירת מוצרים פרמצבטיים וציוד רפואי. החברה החלה לשווק בתחילת חודש אוקטובר מוצר חדש בשם „אפיטוף" לטיפול במחלת הנפילה. „אפיטוף" קבל את אישור רשות הבריאות בארה"ב והוא לדברי הורוביץ הישג גדול לקבוצה. כן הם ממשיכים לשווק את [illegible] של הכרה בתחום התרופות. ויטמין [illegible] המיוצר בשיתוף עם מכון וייצמן.

מנכ"ל „טבע" ציין, כי מכירות הקבוצה מעידות על רווחיות ולדבריו ניתן [illegible] הסכמים [illegible] של מפעלים השייכים לקבוצה.

גידול ניכר בעסקי „בידרמן"

חברת הביטוח „בידרמן", חברת־בת בקבוצת „חסנה", סיימה את המחצית הראשונה של 1986 ברווח של 504 אלף שקל ובתקופה זו חל גידול ניכר בעסקיה. הון החברה גדל במונחים ריאליים ב־43 אחוז, מ־1.158 מיליון שקל בסוף 1985 ל־1.662 מיליון שקל בסוף יוני 86.

הפרמיות מביטוח חיים גדלו ריאלית ב־34 אחוז והסתכמו ב־5.5 מיליון שקל ביוני 86. המכירות גדלו באותה תקופה ב־50 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

בתחום הביטוח האלמנטרי חל בתקופה זו גידול של 7 אחוזים, במונחים דולריים, בסך הפרמיות.

א.ג.

העורך הכלכלי: צבי טימ[illegible]

„המשמר" 20.10.86

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

שפן נסיונות

מאת נפתלי עירוני

"אתה יכול לשרוק עד מחר בבוקר" — כלב גוסס / קין המדינה — ביכנר מסומר — מאת: יורם פורת; בימוי: יורם פורת; עיצוב: דניאל פראלטה; מוסיקה: יהודה לוין; תאורה: אריה שגיא; מפעיל תאורה: דוד בוקובזה; הפקה: ציבי פורת; המכון לאמנויות תל-חי, בימת תיאטרון הגליל, באולם הצגות של קיבוץ כפר-בלום.

בימת תיאטרון-הגליל מאפשרת ליוצר יורם פורת לערוך ניסוי תיאטרלי מעניין, בעל משמעות אסתטית ובימתית כאחת. יוצר התסריט הבימתי הוא גם הבמאי של ההצגה, כי הביצוע כשלעצמו גם הוא תהליך יצירתי, בהיעדר טקסט ברור ומוגדר. המגמה היא לשלב אמצעים שונים ומגוונים כגון קול, מוסיקה, אביזרים בימתיים, תנועה, תאורה וכו' ולהרכיב תמונה כוללת ברצף אימאז'ים.

ההגדרה של תיאטרון טוטאלי מתייחסת במקרה זה לאמצעים הבימתיים, לכלים המופעלים על הבמה. היבט זה, התופס במישור כמות המידע המסופק לצופה, ופחות רלוואנטי לגבי מהות התופעה הדראמטית המתרחשת לנגד עיניו. בעצם הוא מקבל "אימאזים" המורכבים היטב באמצעות החושים השונים.

מנגנון זה של קליטה אמנותית דומה מאוד לקליטת השירה הספרותית, אשר מפעילה למעשה את כל החושים על-ידי הדימיון. תיאטרון זה ראוי להגדרה של תיאטרון פיוטי. יתרונו העיקרי ברב-גוניות של האמצעים והחיסרון הוא בתחום הזמן הדראמאטי, בתחושת הקצב והדינאמיקה. כדי להתמודד עם בעיות אלה נוקט יורם פורת כמה פתרונות האמורים להבטיח תנועה וזרימה די טבעית של ההצגה. הוא בונה גרעין שממנו הכל זורם בכיוון הצופה. הוא מעביר את העלילה של ויצק מאת ביכנר בצורה תמציתית, הופך אותה לעלילה מובנת, כלל אנושית. על רקע זה הצופה קולט את המשמעות של האיש הקטן הנרדף על-ידי כוחות אכזריים ההופכים אותו לשפן-ניסיונות. תגובתו של ה"שפן" איננה חשובה כל כך, כי הוא נתון במצב של אין מוצא.

מצד שני התסריט איננו דראמאטי איננו עוקב אחר התפתחות עלילתית אם כי מציג אותה על כל פרטיה. סביב הנתון הבסיסי הזה "שפן ניסיונות" בונה פורת עולם של אימאז'ים בצורות שונות, המהוות ואריאציות בנושא זה. המכנה הוא מוסיקאלי והוא מנצל אמצעים שונים לגיוון הנושא, אשר חוזר על עצמו פעם בשינוי מהותי, פעם אחרת על-פי הצורה המקורית. השילוב של הרקע המוסיקאלי והקולי חיוני ותורם הרבה לקליטה. האמנות היא בעצם למצוא מכנה משותף בין אמנויות שונות. דוגמא מעניינת היא שילוב של סולו מ"לה בוהם" של פוצ'יני עם שכיבה על הארץ של איש אומלל ומדוכא. הרקע הקולי המכיל ציטוטים מביכנר בגרמנית יוצר אווירה מסויימת של הבנת התסכול בפני כוחותיו האכזריים של הטבע; מצד שני, עצם הצליל ה"גרמני" הזה יש לו ערכיות אכזרית מסויימת בקונטקסט שלנו.

יש לציין שהיוצר דאג באופן מתמיד להרכב הטבעי, הנחוץ עד כמה שאפשר, של האסוציאציות השונות. הוא נמנע מליצור זרימת מידע אקראי לשם הפעלת לחץ מיותר ואלים על הצופה. העולם הפיוטי הזה מתבנה לאט סביב הנחת היסוד שלו (האיש שפן). אבל ההתפתחות איננה רעיונית, אין בה מסקנות לגבי תגובה אפשרית, כי ההתבוננות עולה על כל מגמה אחרת. התבוננות זאת משלימה איכשהו עם העולם על פי המכנה החדש שנוצר. האנשים הם בגדר שפני ניסיונות. הגבולות בינם ובין החיות הכלואות בכלובים טושטשו. העקביות הפיוטית פועלת בתוך התמונה הבימתית המקיפה הכל. השיטה דומה למוסיקה של הקונסוננצים.

סטייה אחת, המפריעה למדי, היא השתלת הסולואים של מוסיקה חיה (למיקרופון), הנוגדת את האצילות של קטעי בראהמס ושוברט. הצגה במסגרת ז'אנר זה דורשת תיאום מלא בצוות השחקנים. מבחינה זו הצוות — אמוץ אור, יהודה אקוניס, איציק גון, כרמלה חלפי, נוגה מרקמן, רות נאי, והילדה מאיה — הוכיח את עצמו בשיתוף פעולה פורה עם יוצר אשר מנסה לחדש ולרענן את האווירה האמנותית בניסוי נועז ומעניין.

"אתה יכול לשרוק עד מחר בבוקר" - ניסוי נועז ומעניין. בתמונה: אמוץ אור, נוגה מרקמן, רות נאי ויהודה אקוניס.

מבט ראשון

ללא גבולות

מאת דורית קדר

פיליפ מולין מוצג עם תערוכת תחריטים מרהימה במוזיאון הרצליה. יש בו, במולין, את האווירה של נופי המאה הי"5 בגרמניה. נופים כמו של אלסדורפר, שדרכם ניתן לחוש ביסודות באותיים. בהעדר אפשרות להתמודד עם ההשתלטות של נופי פרא, המשתרעים על פני האדמה כולה.

יש בו את האווירה של הרומנטיקה מהמאה הי"9, בהרגשת היסורות האירציונליים, את התהום הפעורה המפרידה בין ההבנה האנושית, העלובה והסופית לבין אין-סוף המתממש בצמחיה ללא גבולות. צמיחה החודרת, ומפעפעת והורסת כל מה שנבנה על-ידי האדם.

מולין, במכלול המוצג, רוצה אולי להעביר את מסר אשליית הכוח של האדם ומותו הכוחני. אשר יכחידו ויביאו אך ורק לנביטה מוגברת של הטבע...

כך לדוגמא ב"הכאוס הגדול", לוחם השלום מעוצב בקווים חלשים מאוד לעומת הסובב. הוא, כמו "דון-קישוט", לוחמים על עקרונות, שכמוהם, ייעלמו בכאוס הטבעי... רעיון דומה לאשליית כוחו של האדם מובע גם ב"נוף כבוש" והשם, כמו גם תאור התמונה, מעידים על האבסורד שבתקווה.

כנראה, שחוסר התכלית המהווה מצע לאיפיונים המשותפים של העבודות הוא כה חזק וכן, עד שהוא מוצא לעצמו פורקן, באמצעות הומור שחור ורווי ציניות וסרקאזם: "משרד הבריאות", המטפל בחולים, מוצג כאשה לבושה בנוסח רומנטי ומלבב, אבל פניה — זקנים ובלויים. האחות, הלא רחמנייה הזו, מגישה על מגש מרשים עוף שלם לחולה, שהיה אולי בחייו אוכל בשר, כמו רובנו. אבל כמשרד זה, הבריאות והתקווה כלו מזה זמן רב ובמקומן מצויים בו רק גולגלות ועצמות [illegible].

במצב דברים שכזה מתחילים [illegible] שונות לקום: "מלכות הרקים" [illegible] ה"פאר שנשכח", תמונה המתארת [illegible] ארכיטקטונית מהודרת רשומה [illegible] אשר יופיה הכבוי מנוגד לנקודת [illegible] שבפלך הקדמי.

אך קריאת התגר אינה נשלמת [illegible] כנגד הלוחמה למען רעיונות ה[illegible] או תחושות אנושיות ראשוניות ו[illegible] הרחמים. קריאת התגר, אולי בראש [illegible] מכוונת לאי-יכולת ההכרה ה[illegible] "סופרי הכוכבים", ישובים [illegible] משטח קלאוסטרופובי, חשיכה [illegible] והם משקיפים אל תוך השחור ה[illegible] שלעולם לא תתגשם. גם [illegible] טוניוס" דחוק, כאילו מתחת ל[illegible] בחיפושיו שנים רבות עבר על [illegible] נראה מתוך גידולי הפרא והגולגלות [illegible] ברתו המפחידה: הוא גילה את ה[illegible] הוא סייע לסופיות גועו.

זהו אכן עולם של "לוחמים [illegible]", עולם שהאוניות הרומנטיות, ה[illegible] החיים, את הכמיהה, את ה[illegible] היומיומית נותרות נטושות ו[illegible] של כל אחד מאתנו הוא מסע [illegible] חייטים עשויות עץ, בעלות תורים [illegible] יודעים מאיפה באו ולאן [illegible]

מוניץ הוא בעל מיומנות טכנית [illegible] ויכולת של תיאור נופים, [illegible] לראות בימינו. הוא מעמיס על [illegible] התחריטים הדירדית ארוכת השנים [illegible] הציניות וחוסר האמונה ב[illegible] האופייניים למאה העשרים. [illegible] אומנות, שהוא יותר מסוריאליסטי [illegible] מעוגן בשפה הציורית כיור, אלא [illegible] להבעת רעיונות קיומיים ובו [illegible] הופכים ליחידה שלמה ובלתי נפרדת.

תערוכת חובה. הנעילה ב-30.10.

קולנוע

מסתרי הקוקה קולה

"קוקה קולה קיד" — קולנוע סיוון (אלנבי לשעבר) בתל-אביב

"קוקה קולה קיד" - צחוק משוחרר. בתמונה: אריק רוברטס וגרטה סאשי

מאת משה צימרמן ונירית בן יוסף

הסרט "קוקה קולה קיד", הוא עוד נקודת ציון מרתקת בקריירה רבת המעללים של דושאן מקבייב. חייו, מיום שפרץ בדהרה אל שוק הקולנוע העולמי ב-1971, יחד עם סרטו "מסתרי האורגניזם", נעו בין פריחות קצרות לדעיכות ארוכות.

למען האמת, "מסתרי האורגניזם", שגילה אותו למערב, לא היה סרטו הראשון. מקבייב היה דמות ידועה בקולנוע היוגוסלבי זמן רב לפני שהתפרסם במערב. הוא התמחה בסרטים דוקומנטריים בשביל אולפני זגרב, והיה, בעקבות זכייה בפרס על אחד מסרטיו הקצרים בפסטיבל קאן 1967, לאחת מהדמויות הכריזמטיות ביותר בקולנוע היוגוסלבי, עוד לפני סרטו הארוך הראשון "אדם ללא ציפור". נודע כבמאי אמיץ וסרקסטי, שחרג ממוסריותו המאופקת של הקולנוע היוגוסלבי.

השערוריות שעוררו סרטיו, "מסתרי האורגניזם", "סרט מתוק", "מונטנגרו", היו רבות. סרט זה, "קוקה קולה קיד", חסר שערוריות, לא מעט, כפי שכותבים המבקרים האנגליים, כתוצאה מכך שמפיקי הסרט התייחסו ביראה גדולה מדי לעורכי הדין של חברת המשקאות. "קוקה קולה" הם נמנעו מלבקר בצורה חריפה ומפשיטה את חברת "קוקה קולה" בעניין התחרות הפרועה עם "פפסי", והדבר הפך את הסרט למשהו כמו קומדיה חביבה לתשדיר שירות ארוך לחברת המשקאות. תשדיר שירות שנעזר אפילו בג'ינגלים המקוריים של "קוקה קולה".

עלילת הסרט מתמקדת במקום מבודד אמריקני, צעיר ודינמי, שמגיע לסניף האוסטרלי של החברה, במטרה לקדם את הישגיו של הסניף. מאבקו מתמקד בזקן עריץ, בעל מפעל למשקאות קלים, השולט על עמק שבוח אל, שסגור בפני תוצרתה של חברת המשקאות האמריקנית. העלילה, המאבק של סוכן המכירות על החדירה לעמק, המלווה בתיאור היחסים המתפתחים בינו לבין מזכירתו (אריק רוברטס וגרטה סאשי), שהיא במקרה בתו של בעל חברת המשקאות הפרטית, עומדים במרכזו של הסרט.

סרט שהוא שנון, ארוך והכיה, ויש בו לא מעט רגעים של צחוק משוחרר, [illegible] הסידרה שאיפיין עד כה את סרטיו של דושאן מקבייב.

תיאטרון

משפחה שכזאת

מאת יוסי ונונו

ג'ק למון ומשתתפי ההצגה "מסע ארוך אל תוך הלילה" נראו במסיבת העיתונאים, שהתקיימה בשבוע שעבר במלון "מגדל-דיויד". כמו "משפחה אחת", הם גם דיברו על כך בהמשך. העבודה המשותפת עזרה לגבש את החבורה. אין סטארים או לפחות כך הם משתדלים להציג את היחסים ביניהם. קשה שלא לראות בלמון את מושך הקהל העיקרי, אבל עדיין תחושת המשפחתיות עוברת.

למון מדבר על העייפות, על הזמן הרב שההצגה רצה, כמעט 6 חודשים, ערב-ערב ברחבי ארצות-הברית ובלונדון. הוא גם הספיק להתלונן על אשתו שסחבה אותו לטיול בחוף של הרצליה אחר חצות, מזכיר לו את הבית בקליפורניה. הוא כמובן שמח להיות בישראל וכו' וכו' נעזוב את זה, סיפור נדוש כשנשאל על ההבדל בין הקהלים השונים אמר שבדרך כלל הקהל מקבל את ההצגה בהתלהבות, ואת זאת הוא מייחס לבימוי. הקצב האיטי, שאיפיין את ההפקות הקודמות של המחזה, הפך למחזה-מרתון עם דיאלוגים ותגובות מהירות, ומהפקה בת 4 שעות היה להפקה בת כ-3 שעות, מבלי לקצר כמעט קטעים מהמחזה.

הוא מדבר בהערכה על הקהל של לונדון, שם הופיעו לפני בואם לישראל, ומקשר זאת לתרבות. התיאטרון האנגלית, להבדיל מהאמריקנים הרגילים, לטעמה, למסר מהיר ולא מעמיק במיוחד. הוא מספר על הדייקנות של הקהל האנגלי, על הנימוס במהלך ההצגה ללא יציאות תריגות. אני לא בטוח אם הוא ניסה לרמוז משהו על הקהל הישראלי, בכל מקרה ראו הוזהרתם למון לא אוהב קהל, שממהר ללכת הביתה.

השחקנים האחרים, פיטר גליגר, שזכה ב"טוני" על תפקיד הבן הצעיר ארמונד, גובי ליין ומקלינטוק וקווין ספייסי, אותו אפשר לראות על מסכי הקולנוע בתפקיד השודד בסרט "צרבת", מדברים גם הם על המשפחתיות, על ההוויה, על היצירה המפרה ביותר. נראה, שנוח להם בחברתו של למון הלא-מתנשא. השחקנית החמישית בטל לסלי — לא נכחה אמנם, אך היא שווה איזכור — היתה מועמדת ל"טוני" על גילום האם בהצגה, והיא כותבת לא קטנה בארצות-הברית.

למון נותן קרדיט לבימאי ג'ונתן מילר. בכלל, למון נדיב בחלוקת מחמאות. מילר מבליט גם צדדים קומיים במחזה, וספייסי מעיר שאין טרגדיה בלי רגעים קומיים וכו', שניהם מדברים על המחזה באהבה, כעל המחזה האמריקני הטוב ביותר או לפחות בין הטובים שנכתב בארצות-הברית וכן על כך שאווירת המשפחה היא חלק מהותם משפחה גם על חכמה עצמה, משפחה מטורפת אבל משפחה.

כשלמון נשאל, איך זה לשחק תפקיד של שחקן, הוא עונה, שהשתדל להציג את השחקן בביתו כאדם רגיל, לא גדול מהחיים. הוא עבד יותר על תנועות תיאטרנים, ופחות על קול וג'סטות של שחקן שייקספירי. לא, אין לו כרגע שאיפות מיוחדות בכל הנוגע לתפקידים בעתיד. הוא שיחק כל-כך הרבה סוגי תפקידים ודמויות, שאין לו משהו מוגדר בראש כרגע.

בסוף הוא מנסה לסכם את המחזה. בעצם, הוא אומר, שהסיפור הוא סיפור-אהבה, סיפור על משפחה מטורפת והרסנית שהדבר היחידי שמחזיק אותם זו האהבה. נראה שלילות ארוכים של הופעות גרמו לו לחשוב וללמוד משהו על ההתנהגות האנושית (?). כך לפחות הוא טוען.

מה שבטוח, החבורה הזו מעוררת ציפיה וחשק לראות אותם על הבמה. מה גם שיש תרגום סימולטני שיהיה נוח. למה לא, בעצם?

ג'ק למון - משפחה מטורפת אבל משפחה

תקליט

תקליט הריון

מאת עופר ניר

גם בשנת תיירות שחלפה, הצליחה ירדנה ארזי לשמור על מעמדה בקרב המעריצים. לא היו עריקות רבות ממחנה ארזי למחנה האחר. עובדה: היא הצליחה לשמור על מקום טוב בצמרת מצעדי השנה (הלא צמרת, יש לחדרות) בשני מצעדי הסיכום, לריטה, אמנם, לא היו מתחרות, אבל לתפוס מקום שני, אחריה, גם זה משהו.

ועכשיו, לעניין, ירדנה ארזי, כידוע, מצפה לילד. הריון מכוסה היטב על-ידי המדיה. קצת קשה להיות בהריון ולעבוד על תקליט, ומי יודע מתי ייצא לשוק התקליט המסקרן, שהיא מתכננת, שירי צוענים. אבל בינתיים, כדי שלא להעביר את החגים ללא תקליט שלה, יצא אוסף ושמו "שוב בתמונה", ובו כל או רב הלהיטים הגדולים שלה, משלושת רבי-המכר האחרונים שהוציאה בהפקה עצמית. תקליט רביעי, ראשון בדיסקוגרפית-הסולו שלה, לא נכלל כאן. אז מה יש לנו: "שוב בתמונה", "אתה לי ארץ", "שהשמש תעבור עליי", "יש ונרמה" (אולי הטוב בשיריה של ארזי), "תפוז חיים ברוח הגבורה" ו"הביתה", (שני שירים שיש בהם יותר מניעה באקטואליה, הכבר לא כל כך אקטואלית — לשמחתנו — של מלחמת לבנון), "באתי אליך" ועוד, כמובן שנאשר לתהעלם, מתקליט אוסף מייצג כזה. מתרומתה של ארזי, תשימו במרכאות אם בא לכם, לפסטיבלים למיניהם. אילכך, הכוללת את מחרוזת שירי פסטיבלים "נעצור", "מילה קטנה" ו"שובי הרמוניקה".

עד לתקליט הבא, קומץ להשביע את המעריצים/ות. טוב כמתנה לטובות, גם בחנוכה זה ילך טוב.

מאת יוסף שמי

עונש על חיי רווחה

"בעתונות הכתובה ובאמצעי התקשורת האלקטרוניים תופסים מקום נכבד סיפורים מרתקים על ההתקדמות בכירורגיית הלב ובאיבחון מחלות הלב וכלי הדם. הנושא אמנם ציורי ומעניין, אך לב הבעיה היא מניעת מחלות לב.

"בארה"ב, בה נעשה מאמץ הסברתי רצוני, הצליחו לצמצם ב-25 השנים האחרונות בכ-30 אחוז את התחלואה והתמותה ממחלות לב. זה הישג עצום. לא ניתן לומר מה תרומתו של כל גורם וגורם — תזונה נכונה, צימצום העישון, בקרת יתר לחץ דם או מודעות לצורך בפעילות גופנית — אך אין ספק שכל הגורמים יחד הביאו לתוצאה המוצלחת". כך אומר פרופ' אליעזר קפלינסקי, מנהל מכון הלב בבית-החולים "מאיר" ויו"ר ההנהלה של אגודת "לב אל לב".

מחלות לב וכלי הדם הן בגדר "עונש" על החיים בתנאי רווחה בארצות המערביות. חיי רווחה פירושם תזונה רווית שומן וכולסטרול, מיעוט מאמץ גופני ועישון.

— מה פירוש תזונה נכונה? מה אסור, מה מומלץ? מה זה כולסטרול טוב וכולסטרול רע? איך קורה שאנשים מסויימים זוללים ואין להם טרשת-עורקים, ואילו אצל אחרים הצרה הצרורה הזו צצה באילו מאליה?

פרופ' א. קפלינסקי: יש במזון שני מרכיבים בעלי פוטנציאל שלילי. הם אינם שליליים מעצם טיבעם, אך הם מהווים בעיה כאשר יש בהם עודף. הם שליליים כשהם מופיעים בכמות גבוהה. המרכיבים הללו הם מה שמכונה שומנים-רוויים וכולסטרול.

שומנים רוויים מצויים במיוחד "בעולם החי", אך גם בצומח הם מופיעים. הכולסטרול טיפוסי במזון מן החי. דיאטה המכילה יותר מדי משני המרכיבים האלה משנה את הרכב השומנים בדם. דבר זה גורם כנראה לפגיעה בכלי הדם, וגם לשקיעת השומנים בדפנות כלי הדם.

מקורם של המזונות העשירים במיוחד בשומנים ובכולסטרול הוא בחי: בבשר ובמוצרי חלב. מזון הבא מן הצומח מכיל גם שומנים בלתי רוויים, אשר להם השפעה הפוכה. דגיים ודגי-ימים, למשל, דווקא עניים בשומן רווי, כך גם דג הקרפיון, מכאן, שבשר הדגים הוא מזון יותר בריא. אגב, לא כל סוגי הבשר מכילים אותה כמות שומן. בשר בקר מכיל עד 30 אחוז שומן, ואילו בשר חזה עוף מכיל אחוז שומן בודדים בלבד.

— מהו תהליך "קליטה ופליטה" של כולסטרול מן הגוף?

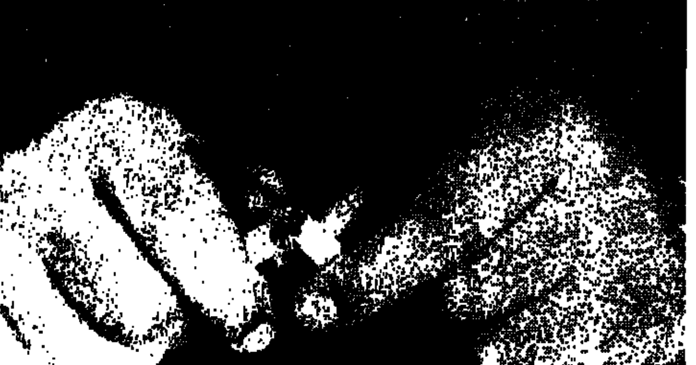

גם זה פתרון

פרופ' א. קפלינסקי: הכולסטרול הוא תמיד אותו כולסטרול, אך תלוי על איזה חלבון הוא "יושב" בדם. יש שני סוגי חלבון עיקריים, המובילים את הכולסטרול. אחד מהם קשור בהחדרתו של הכולסטרול אל תוך התא, והאחר — בהוצאתו מן התא. שני התהליכים אלה חיוניים ביותר מבחינה ביולוגית. הכולסטרול הוא מרכיב חשוב יותר במבנה התאים של כלי הדם.

אנחנו זקוקים למאזן נכון של שני התהליכים האלה. מאזן נכון כזה מתהווה כשיש מאזן נמוך של כולסטרול בדם. כל עלייה ברמת הכולסטרול בדם נובעת בעיקר מעלייה בכמות הכולסטרול הקשור בחלבון ה"רע". כלכלה עשירה בשומנים-רוויים ובכולסטרול מביאה לעלייה גדולה בכולסטרול בדם, הקשור בחלבון ה"רע".

— אנשים מסויימים זוללים בתוגן ולא קורה להם כלום, אחרים דווקא הנוהגים "איפוק" מבחינה זו, ובכל זאת הם לוקים בבריאותם. מה קובע?

פרופ' א. קפלינסקי: מה שקובע היא טרשת העורקים. זה הבסיס. המחלה מתפתחת לאט. היא נגרמת כתוצאה משקיעה של שומנים בכלי הדם, מהסתיידות העורקים. אנחנו מדברים מלכתחילה על גורמי סיכון. גורם הסיכון הקיים אצל אנשים מסויימים מתגבר בשל אורח חיים לא מתאים. אורח חיים זה מגביר את הסבירות ללקות במחלה.

אילו היינו יודעים מראש, בגיל שנתיים, מי מחוסן מפני המחלה, החיים היו יותר קלים. אבל אי-אפשר, למשל, לדעת מי מחוסן כנגד טרשת העורקים. במקרים מעטים אפשר לקבוע אם יש סיכון גבוה על סמך נתון גנטי. אך גם כשיש סבירות תורשתית, קצב התפתחות המחלה תלוי בגורמי הסיכון הנובעים מאורח החיים.

— האם ניתן לתקן תורשה?

פרופ' א. קפלינסקי: בוודאי שלא. במידה מסוימת זהו גורם משני בחשיבותו. לאו דווקא דומיננטי, ומכיוון שזה לא נמצא בידינו, הבה נעשה דברים שכן ניתן לעשות: נאכל נכון, לא נעשן, נרבה בפעילות פיזית... אין באפשרותנו להיוולד אצל הורים "מושלמים" מבחינה גנטית, אך אפשר בהחלט לשמור על כללי התנהגות המונעים מחלות.

— ובכל זאת, אצל האסקימוסים אין הרבה מחלות לב, למרות התפריט הלא בריא, שבו יש הרבה שומנים.

פרופ' א. קפלינסקי: האסקימוסים צורכים הרבה דגים, המכילים שומנים בלתי רוויים. בדגים יש עוד מרכיבים המגינים על הבריאות. גורמים אלה אינם קשורים בשומנים בדם. לכך יש להוסיף עוד נתון: הם פעילים יותר מבחינה גופנית.

— האם אפשר לומר שיותר לחץ דם או עישון נובעים מתנאי לחץ וגורמים לריבוי מחלות לב?

פרופ' א. קפלינסקי: הדברים אינם ברורים. העניין של הלחץ שייך לאותם דברים שאינם בשליטתנו. לעומת זאת, יתר לחץ דם תורם את שלו לנזק לכלי הדם, וכשמוסיפים לכך כולסטרול גבוה, המצב כמובן נעשה מסוכן.

אני חרד מאוד שבכל השיחה הזאת אנו גולשים לדברים פיקנטיים, לאו דווקא החשובים ביותר. בלחץ דם גבוה יש גורם חשוב: המלח בתפריט. לא כל אדם יכול להתמודד עם עודף מלח. כ-20 אחוז מאוכלוסיית מדינת ישראל סובל מיותר לחץ דם. מבחינה ביולוגית, אדם מודרני אינו זקוק ליותר מגרם אחד או שני גרם מלח ביום. בכל זאת, אנו אוכלים בין 10 ל-100 גרם מלח ביום, אין אמנם הצטברות מלח בדם, אך יש יתר לחץ דם במהלך הפליטה החוצה של עודף המלח.

יתר לחץ דם, אם הוא מלווה בעודף משקל, אפשר לתקן בדיאטה מתאימה. אם אין ברירה, צריך להשתמש בתרופות להורדת יתר לחץ דם. ושוב, גם כאן, הדגש צריך להיות על דברים שבשליטתנו: תזונה, פעילות גופנית, מניעת עישון.

שלא יהיו אי-הבנות בנוגע לעישון. מישהו אמר שהעישון מסוכן רק לאנשים עד גיל 50. האמת היא שבתחום הגילים הזה הפער בין מעשנים ללא-מעשנים גדול מאוד בכל מה שנוגע לסיכוני מחלות לב וכלי הדם. אך גם מעל גיל 50 העישון מסוכן מאוד.

המודעות בכל מה שקשור לעישון, תזונה לא נכונה וחוסר פעילות גופנית — הביאו בארה"ב, ב-25 השנים האחרונות, לירידה של כ-30 אחוז בתחלואה ובתמותה ממחלות לב. גם בישראל יש תזוזה. אך בינתיים היא קלה ביותר.

מצא גן אטינגטון

[illegible]

רעל בנקניק

בוטוליזם — הנקרא בעברית גם "נקנקת" — נובע מהרעלת חיידקים בנקניק או בשימורים. הרעל מוצר על-ידי חיידק המכונה קלוסטרידיום-בוטולינום. שם המחלה בלטינית, "בוטולוס", מתייחס לנקניק [illegible] של בעלי חיים.

כבר בראשית המאה ה-18 קשרו את המחלה בצריכת הנקניק. [illegible] להתרבות החיידק ולהתרבות הרעלים שהוא מפריש. לאחרונה התברר כי החיידק מפריש שבעה סוגים שונים של רעלים, שזכו לכינויים לפי סדר האלף-בית הלטיני: A-G. אצל בני אדם מופיעים רעלים מסוג A,B,E, ורק לעיתים נדירות מופיעים גם F,L,G. הרעלים עוברים עם הדם לנקודות החיבור של העצב והשריריים ובולמים הפרשת נוזלים הנחוצים להפעלת שרירים. בגלל החסרון הזה מופיע ריפיון השרירים.

בארה"ב נחשבת מחלת הבוטוליזם למחלה שכיחה ביותר בקרב ילדים, בעוד שאצל המבוגרים נמצא הרעל במזון, הרי אצל ילדים חודר החיידק לגוף, מתנחל במערכת העיכול, ומתחיל את "ייצור הרעלים".

מה שמוזר הוא שדווקא נטילת אנטיביוטיקה מחלישה את יכולת העמידה מול פלישת החיידק, האנטיביוטיקה משנה את "הפלורה הבקטריאלית", וכך היא סוללת דרך לפלישת החיידק הבוטולי, [illegible]

הטיפול כיום מכוון לשחרור הגוף מההרעלה. [illegible] הטיפול בעזרת חומרים המנטרלים את הרעל. [illegible] עם זאת, הטיפול והאנטיביוטי עלול להרע [illegible]

מחלת הנקנקת מסוכנת להיווצרות בשל תנאי האקלים והתברואה. בארה"ב נעשים בנושא זה מחקרים, בעיקר לשם איבחון מהיר של המחלה, על כל סוגי הרעלים [illegible]

בעריכת דוד ארן

איך ניצל גן החיות הוורשאי

הקופים לא ראו בננה זה שנים. השלמת בור הדובים מתאחרת בעקבות מחסור במלט. מיכלאת הנמרים מתפוררת ואת הלאמות יחליפו בברדלסים — בשל מחסור במטבע-חוץ.

אך למרות הבעיות למכביר, שהיו מניעות כל מנהל של גן-חיות במערב להתפטר מתוך יאוש, גן-החיות של וארשה משגשג ומצליח ברביית מינים נדירים ונתונים לסכנת הכחדה.

הקשיים העומדים בפני מנהל גן-החיות מאציי רמביצ'בסקי, משקפים את המשבר במשק הפולני כולו, ומדגימים את כושר ההמצאה של המנהלים המנסים להתגבר עליהם.

"בעייתי הראשית אינה מחסור בחיות, אלא מחסור בעובדים", אומר רמביצ'בסקי במשרדו, ששיפוצו נפסק לפני חודשיים.

לגן-החיות ארבעה גננים בלבד, אך הוא זקוק ל-12. דרושים עוד 4 עובדים לשם האכלת אוכלי הבשר. "בכל מקום חסרים עובדים", אמר תוך משיכת כתף וחיוך על שפתיו.

המחסור הכרוני במטבע-חוץ בפולין, הנגרם על-ידי ירידה בייצוא והר של חובות-חוץ בסך 30 מיליארדי דולארים, פירושו שבידי גן החיות אין מטבע זר לשם קניית חיות או מזון אקסוטי. מאחר שבננה אחת עולה כ-400 זהובים (2.5 דולארים) בחנות פרטית, ובחנויות ממלכתיות אין למוצא, אנוסים הקופים לוותר עליהן.

חיות חדשות מגיעות לגן-החיות אך-ורק בדרך חליפין. רמביצ'בסקי מקווה להחליף בקרוב את הלאמות, שהצליח לגדלן, תמורת ברדלסים מגאמביה. בשיעור שלוש עד ארבע תמורת אחד.

השנה החל גן-החיות הוורשאי במגעים עם סין. וארשה תחליף "שועלי-כסף", תוכיים וסוסי פז'וואלסקי נדירים תמורת איילי-מים ודגים אקסוטיים. כיום חיים בכל רחבי העולם רק כ-500 סוסי פז'וואלסקי, שאיכלסו לפנים בהמוניהם את ערבות מונגוליה, ולגן-החיות הוורשאי יש 10 מהם והוא מגדל סייחים נוספים שלהם. רמביצ'בסקי, שהינו מומחה לדגים ושהה 18 חודשים בתחנתה של פולין באנטארקטיקה, מטפל גם בצבים עם דגמי קרניים וצבאי-חרב — שניהם מינים שסכנת הכחדה נשקפת להם.

כדי להרוויח דולארים הקים גן-החיות תחנת הסגר מחוץ לוורשה, למען חיות המועברות דרך פולין — הראשונה מסוגה באירופה — כדי לספק את דרישותיה של ארה"ב.

הבעיה החברתית החמורה ביותר בפולין — מחסור חמור בבתים בעקבות התמוטטות תעשיית הבניה — מורגשת על-ידי בור הדובים, שתיכנן גן-החיות. "מכלאת הדובים מפגרת כמה שנים לעומת לוח הזמנים המתוכנן. אנו זקוקים לשלוש טונות מלט ביום, אך מקבלים רק חצי טונה בשבוע", אמר המנהל. הבניין החדש ביותר בגן החיות הוא זה לג'יראפות, והבניין הזה הוקם לפני 30 שנה.

גן-החיות הוורשאי נוסד ב-1926, אך הוא נהרס ברובו במלחה"ע ה-2. החיות השתחררו או, כמו במקרה של הפיל שלו, שזכה לפרס — נגנבו על-ידי החיילים הגרמנים.

כאורח מפתיע לגבי ארץ אשר בה קיים קיצוב של בשר ושניים וחצי ק"ג לנפש בחודש, אין לגן-החיות בעיות אספקה לגבי ארבעת הטיגריסים הסיבירים והסומאטריים שלו, שכל אחד מהם אוכל 7 ק"ג בשר-סוס ביום.

נוכח העובדה שכרטיס כניסה למבוגר עולה רק 30 זהובים (כ-10 אגורות ישראליות) וכרטיס לילד מחצית המחיר הזה, נוהר לגן החיות של וארשה כמיליון מבקרים בשנה.

"גן החיות הוא אטרקציה נפלאה", אמר רמביצ'בסקי. "הוא מסיח את דעת הבריות מבעיות היומיום שלהם. אני אוהב את עבודתי"...

גאי דינמור

קבצנייך קודמים

הצעה נדיבה מצד ממשלת פולין לשלוח שמיכות לניו-יורק, כדי לעזור למחוסרי קורת-גג שם, עוררה לעג וזעם בלבם של פולנים רבים, הנאלצים ללון ברחוב, אף כי רשמית מכחישים את עצם קיומם.

השלטונות הקומוניסטיים מסרו בחודש מאי כי פולין החליטה לשלוח לחסרי הבית בניו-יורק 5,000 שקי-שינה ושמיכות, מאחר שנדהמו לשמוע על תופעה כזו בארץ כה עשירה.

המתנה ניתנה כתמורה ל-50,000 טונות אבקת חלב, שהוצעו לפולין על-ידי ארה"ב חינם-אין-כסף כדי לעזור לה להתגבר על המחסור בחלב שנגרם על-ידי האסון הגרעיני הסובייטי בצ'רנוביל.

האבקה האמריקנית אכן הגיעה וחולקה, אך שקי-השינה והשמיכות טרם יצאו מוארשה בשל המכס הגבוה, שארה"ב מטילה עליהם.

בפולמוס שהתעורר, אמר ראש הממשלה חבר הפוליטבורו זביגנייב מסנר בוועידה ה-10 של המפלגה הקומוניסטית הפולנית: "אין חסרי בית" בפולין.

ואולם במיתם של פועלים ודיירים של שתי אכסניות פרטיות לגברים ולנשים חסרי-בית בוארשה נשמע סיפור שונה.

"אנשים לנים בתחנות רכבת, בחורבות, בחצרות ובמגרשי גרוטאות. בוארשה בלבד לנים למעלה מאלף בני אדם תחת כיפת השמיים", אמר סטאניסלאב ויסנייבסקי. האכסניה בת 20 חדרים, שהוא מנהלה מטעם אירגון העזרה ע"ש אדם שמיילובסקי, נתנה מקלט ל-295 גברים מאז החל לעבוד כאן בשנת 1983.

עם הללו נמנה ארטור לסקו, אשר לדבריו נידון לארבע וחצי שנות מאסר על פריצה לדירה, כאשר היה בן 17. כצאתו מבית-הסוהר, בחורף שעבר, [illegible] ושאמו עזבה. הוא שמע על האכסניה לאחר שלן כמה לילות בתחנת הרכבת המרכזית של וארשה.

ייתכן כי חל מיפנה לטובה בגורלו. והוא עשה בחינות בגרות ומקווה ללמוד באוניברסיטה [illegible] וארשה ללימודי עיבוד נתונים.

קריסטוף ס., בכלא לשלוש שנים על סירוב להישבע אמונים לצבא ועריק בימי המצב הצבאי ב-1982. לדבריו בני משפחתו הם חברי המפלגה הקומוניסטית ומסרבים לקבלו בחזרה. מאחר שלדירה ממשלתית צריך להמתין עד ל-15 שנים, אין הוא רואה כל סיכוי שיהיה לו אי-פעם מקום משלו.

"חסרי קורת גג מורכבים בעיקר מאסירים לשעבר, גרושות וגרושים, אלכוהוליסטים, ישישים ואנשים שגדלו בבתי-יתומים", אמרה בז'נה קובאלבסקה, סטודנטית וארשאית אשר בחרה בחסרי-הבית כנושא של עבודת המאסטר שלה.

באכסניה של החברה הנ"ל בכפר, מחוץ לוארשה, מתגוררות גם אמהות בלתי-נשואות עם תינוקותיהן. לדברי מנהלת האכסניה קיימת תופעה זו של אמהות בסוג זה, ויש הורים שפשוט מגרשים מן הבית את בנותיהן ההרות. כאשר הן יולדות. "אין זו בעיה חברתית בעלת ממדים גדולים. אך היא קיימת", אמרה מנהלת האכסניה.

מאחר שהשלטונות מכחישים את קיום הבעיה, אין עליה סטאטיסטיקה רשמית. אך שבועון קאתולי, "טיגודניק פובשצ'ני" מעריך את מספרם ב-200,000. זה מספר לא גדול לעומת בריטניה, למשל, אשר בה יש לפי הערכות רשמיות ואלו של אירגוני סעד בין 275,000 ל-500,000 חסרי בית.

חידה היא בעיני פעילי סעד פולנים שהממשלה הפולנית מסרבת להודות רשמית בקיום הבעיה, ובו-בזמן מושיטה סיוע לאירגוני הסעד המנהלים אכסניות למען חסרי קורת גג.

ב"מיקלט תחנת הרכבת", ספר על חסרי הבית בפולין אשר התפרסם השנה, נאמר: סירוב הממשלה להכיר בבעיה, הוא כחזרה לתקופה הסטאליניסטית. "אז טענו [illegible] קורת גג, שוטטות, פשיעה [illegible] חברתית, לא ייתכנו בסוציאליזם, [illegible] היו בבחינת טאבו".

דובר הממשלה יז'י אורבאן אמר במסיבת עתונאים בחודש אוגוסט כי אמנם [illegible] אנשים יש להמציא בעיות דיור, אך בפולין אין מתגורר דרך קבע ברחוב, והאשים את הכתבים המערביים שהם "מגלים בעת את הבעיה לאור מתנת שקי השינה של פולין לניו-יורק". ואולם [illegible] את דבריו כ"חלוצה גרועה".

גאי דינמור (רויטר)

טלוויזיה

09.00 טלטקסט עד כאן — חדשות קול ישראל 09.08 שעת כושר 09.15 רחוב סומסום 09.45 סיפורים מן העולם — הנבל הקסום — סיפור עם מונצואלה המתאר איך הצליח פליפה הקטן לעזור לאביו שאיבד את כל רכושו בעזרת טוב ליבו ונגינתו בנבל מופלא 10.10 מס עלילי — פרק 2 — מר מרפי, מאלף הפילים בקרקס. לקה בשבץ. רבה, פילת הקרקס הקשישה והחביבה, עומדת להישלח לבית המטבחיים בלא ידיעתו 10.35 וינטר — פרק ג 11.25 פאקו פניה מננק פלמנקו — גנן הגיטרה פאקו פניה מננק פלמנקו בהופעה סומבית. משתתפים גם שני רקדני פלמנקו ומור 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.25 מאה ציורים מפורסמים — יעון — קבורתו של הרוזן מאורגז — אל גרקו 14.25 קסים קסם — נוול 14.50 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה 15.10 שעת משפחה — נצחונה של מני 16.00 דורותה נערת הקרקס — פרק 3. 17.00 ערב חדש — מנחה — רפי רשף 17.30 עליזה בארץ הפלאות 18.00 הופה חיי — עוזי נוסע לבקר את סבא וסבתא שלו בחדרה. יגאל ויונתן מסדרים לו מתיחה קטנה בעזרתה של ציפי. משתתפים: ציפי שביט, יגאל בשן, עוזי חיטמן, יונתן מילר, דובי גל, חני נחמיאס, גדי יגיל ומשתתפי ההצגה ד"ר דוליטל 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 סקירת תכניות (ערבית) 18.35 ספורט (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 100 שנה להולדתו של דוד בן גוריון 21.00 מבט לחדשות 21.30 כן אדוני ראש הממשלה — סדרה קומית אנגלית. 22.00 זה הזמן — תכנית אירוח שבועית מנחה רם עברון 22.50 ברודאק — סדרת סרטי מתח 23.45 פסוקו של יום וחדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר" 07.07 "בוקר טוב" 07.30 "שחרית מוסיקלית" 09.30 "קונצרט בוקר" 12.05 "מאוצר הסרטיה" — שלישיית יובל. היידן: שלישייה מס' 26, בפה דיאז מינור. בטהובן: שלישייה בסול מג'ור 13.00 קונצרט צהריים 15.00 מוסיקה וזה — מוסיקה מורדיי הולנד, לאון אורטלו סימפוניה מס' 2, הארי פרידמן: סימפ. מס' 1. 16.00 קונצרט מנחה 18.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית רשה"ש — מנצח סיירד רוברטסון, סולנית: אמילי ברנדסן (מצוסופרנו): יעקב גלבוע: ספיה, ארבעה שירים לירייים. פרנק מרטין: קונצרטו ל־7 כלי נשיפה ותזמורת. ברהמס: וריאציות על נושא של היידן. ב' אמילי ברנדסן, הוגו וולף: 3 שירים. 3 אילתורים מודרניים 20.05 "ערב טוב" גריג: ששה קטעים לפסנתר 20.27 "מגישים שיר" 20.05 "מאולמי הקונצרטים בעולם" 22.30 "מן המקורות" — תחנונים ועליצות בפיוטי שמחת תורה. 23.00 "מירקם".

רשת א'

07.30 "חיו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 "חוגה" — עם בני הנדל 09.05 "השיר לא תם" — שירים עבריים 09.30 "מפגש" — מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 "רדיו קלי" — תכנית יומית בעברית קלה 11.10 שירים עבריים 11.30 "השכלה ודעת לכל" — "הגישה הפוליטית להכרת האדם" ד"ר אילנה צור "מיפוח המידע החושי" 12.05 "שיר ופזמון" 14.05 "לכת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים א) "קוקי הבוקוקי" ב) "מסע בעקבות ארבעת המינים" ג) "סיפור השבוע" "סוכה נידת על גלגלים" מאת צביה בן־שלום. 14.45 לילדים הגדולים "בארץ הלמה" — תירוש של שמואל רוזן בשידור חי 15.25 "הכדור עגול" — ספורט לנוער — עם דני דבורין 15.55 "מאוצר הספרים" — סקירה על ספר חדש 16.05 רדיו־דרמה — פינסרווין — מאת הרולד פינטר משתתפים: אלכס פלג, סנדרה שרה, אורי גבריאלי, ניסים עזיקרי, רות סגל, אלברט כהן, רפאל קלצ'קין ועזרה טל 17.12 מגישים שיר 17.20 האוניברסיטה המשודרת — יחסים בינלאומיים בעידן הגרעיני: מלחמת הכוכבים — משמעות ותאגר ד"ר אריה ביאלר 18.05 מנחת ערב 19.05 עיונים בפרשת השבוע 19.30 שירונים לעולים 22.05 אותות ומופתים — סדרה תעודית במלאת 50 שנה לרדיו העברי — בידור 36־86 — ספור תולדות הטיבת התכניות הקלות בקול ישראל — חלק ראשון

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה" 08.05 "חתול במגפיים" — שירונים לתלמידים בחופשה 09.05 "ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגזין יומי 12.10 "אלף־אלף" ב"בית" — עם אהוד מנור 13.00 "בחצי היום" — חדשות ופזמונים 14.05 "הזקן בן 100" — סדרת משדרים מיוחדת של "קול־ישראל" במלאת 100 שנה להולדתו של דוד בן־גוריון — "בן־גוריון ועיצוב הדמוקרטיה" — דיון 16.05 תוצרת הארץ — שירים עבריים 17.10 יומן כלכלה 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה 18.06 שירים עבריים 18.45 היום בספורט 19.00 היום הזה 19.35 דין ודברים — מגזין לעניני חוק ומשפט 20.05 סוכת אבא — סוכות בקהילות ישראל של אתמול — שידור חי ממלון שרתון בתל־אביב 21.05 פרלם הזמירות 22.05 מינת תג'אז 23.05 בן־גוריון — בין השורות — הגרפולוגית רומה אבישי וההיסטוריון ד"ר מיכאל בר־זוהר משוחחים על דמותו של בן־גוריון 00.05 יומן חצות 00.15 שירים עבריים

גלי צה"ל

06.30 "מקומים עין" — החדשות הראשונות של היום — עם מידב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית עם מיכל ניב 09.05 "אלה בוקר" — עם אלי ישראלי 11.05 "נכון לעכשיו" — עם רפי רשף 13.05 "קשר רדיו" — עם אבהי בלעד. 14.05 "רו וזה יומי" עם רוני לנך ורוני קרמל. 15.05 "פגישה יומית" — עם אורלי יניב. 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים 16.54 כאוטן מילולי — פיתתר של אבשלום קור 17.00 "ערב טוב ישראל" — עם דן שילון יעל דן וגוני סביר. 18.05 "ירמי מהצנחנים" — שלושים שנה לנפילתו של סגן ירמי ברנוב בפעולת קלקיליה (חלק א'). 18.45 "משולש" — עימות יומי בענייני השעה בני קצורבורדי צוקר. מנחה: יוסי עורור 18.57 הודעות לחיילים 19.05 פזמונים לכולכם 20.05 "לילה ראשון בלי אמא" שאלות ותשובות למתגייסים לצה"ל — על חיל ההדרכה וחיל התותחנים 21.00 מבט לחדשות 22.05 "לילה לא שקט" — שירים עבריים. 22.05 על הרכש ועל הכייפאק — שירים שהחברה אוהבים 23.05 תוצרת הארץ — פזמונים ישראלים. 23.55 "שיחת חצות" — עם ד"ר דבורה שרייבס פסיכולוגית קלינית 00.05 ציפורי לילה עם גילת מואב. תוכנית מוסיקלית בנימה אישית 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים. שידורי FM 20.00 סבבה בכסים 22.00 על הרכש ועל הכפאק — שירים שהחברה אוהבים. 23.00 לילה לילה — עם יואב קוטנר

רשת ג'

06.11 "בחורה לאושר" — להיטים ותיקים 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — שירים ופזמונים ישראליים 09.05 "מה, כבר תשע?" עם אבי אתגר 10.05 "רק מוסיקה" 11.05 "שעה תמימה" — עם מלאכי חזקיה 12.05 "שבעים מי יודע" 13.05 "רק בימי חול" — עם מנחם פרי 14.00 "פזמון חוזר" 15.05 "חדש, חדיש ומחודש" — עם שוש עטרי 16.05 "הצגה יומית" 18.05 "היה היו..." — מצעד פזמוני העבר 20.05 "לי ולך" — שיר וברכה 21.05 "קצת אחרת" — פופ מתקדם — עם אורלי מורג 23.05 "גימל חי" — שוש עטרי וטוני פירן בשידור ישיר מהאן "אל־עומדאן" במסגרת פסטיבל עכו

קולנוע

תל־אביב

אסתר: הפיראטים 9.30 ,7.15 ,4.30
אורלי: צביטה בלב 9.40 ,7.15 ,5
בית לסין: פסטיבל סרטי וודי אלן 9.30 ,7.15 ,5
בן־יהודה: אהבה בשחקים 23.15
גת: הצבע ארגמן 9.30 ,7.15 ,5
גורדון: שתי אנגליות 9.15 ,6.15 ,3.15
דקל: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.30 ,7.00
9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין:
הטוב הרע והלא נורא 9.45 ,7.45 ,5.45
סקס 12.00
הוד: תעלול קטלני 9.30 ,7.15 ,5
מוזיאון תל־אביב: "שואה"
לימור חדשה: ירח רכש מכושף
פאר: שתי אצבעות מצידון 9.30 ,7.30 ,5
סינמה 1: עיר ללא רחמים 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: מופע הקולנוע של רוקי 9.30 ,7.15 ,5
פאריס: עובדת אורח 9.30 ,7.15 ,2 ,12
מונטי פייטון כוכב עליון 23.30

רביחן:
חן 1: היחפן מבוורלי הילס 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 ,7.40 ,5
חן 3: הרומן של אתמול בלילה 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: שגעון של לילה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: דונה פלור 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: אותלו 9.10 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: הטוב הרע והלא נורא 9.10 ,7.15 ,4.30
תכלת: החברים של אלכס 9.10 ,7.15 ,4.30

רמת־גן

אואזיס: הפיראטים 9.10 ,7.30 ,5
ליליי: תעלול קטלני 9.10 ,7.15
ארמון: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.45 ,7.10 ,5
רבי־גן:
גן 1: היחפן מבברלי הילס 9.40 ,7.20
+ בעקבות החרב הקסומה
גן 2: הרומן של אתמול בלילה 9.40 ,7.20
+ זאב צעיר
גן 3: כחום הנוף 9.40 ,7.20
+ טרון וקהרת הקסמים
גן 4: הצבע ארגמן 9.15 ,6.15
+ מהרוכים באהבה

ירושלים

אדיסון: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,4.10
ארנון: כולם נפלו על הראש 9 ,7.00 ,4.30
בית אגרון:
הדרדסים באים 10.00
בילבי 11.30
גברתי המאמן 13.30
צ'יטי צ'יטי בינג בנג 16.30
מלון ניו המפשייר 18.00
בחזרה לעתיד 20.00
תכורת הלוחמים 22.15
בחזרה לעתיד 24.00
בנייני האומה: מלכת הכיתה 9.00 ,7.00
בסיר: אותלו 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: ג'שוע אתמול והיום 9.30 ,7.15 ,5
+ טרון וקהרת הקסמים
מיטשל: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30 ,7.00
סמדר: מקרוני 9.15 ,7.00
הבירה: שתי אצבעות מצידון 9.15 ,7.15 ,4.30
אוריון
אור 1: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.00 ,7.00 ,4.30 ,10.30
אור 3: ארבעת המקצוענים בשליחות הקובנה 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: הטוב הרע והלא נורא 9.30 ,7.00 ,4.30

חיפה

ארמון: הפיראטים 9.15 ,6.45 ,4.30
אורה: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: הצבע ארגמן 9.00 ,6.00
עצמון: תקלה מופלאה 9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המחודשת: שואה ב' 18.00
רון: אותלו 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: הטוב הרע והלא נורא 9.15 ,7.00 ,4.30

אורלי: מלכת הכיתה 9.15 ,7.00

נתניה

שרון: מונה ליזה 9.15 ,7 ,5
+ שורד השחקים
+ מהרוכים באהבה
בנורדיה: מסע עקבים של אבא 9.10 ,7.00
סוגרת הדרקון כאגם האש 5.00 ,11.00

חולון

סבוי: אהבה בשחקים 9.10 ,7.15 ,5
מגדל: הצבע ארגמן 9.00 ,6.00
+ עליסה בארץ הפלאות
אימין: שתי אצבעות מצידון 9.10 ,7.45
+ תקלה נופלאה.

בת־ים

עצמאות: הטוב הרע והלא נורא 9.10 ,7.15 ,5.00

הרצליה

הוכל: צביטה בלב 9.30 ,7.15 ,5.00
מלון מגדל תניאל: פנטזיה 19.15 ,17.00
שגעון של לילה 21.30

באר־שבע

חן: צביטה בלב 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: הטוב הרע והלא נורא 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: אותלו 9.30 ,7.00 ,4.30

עפולה

משבירון: צביטה בלב 8.30
אוליבר טוויסט 4.00

רעננה

אורות: בעקבות אוצר הנילוס 9.00 ,7.15 ,4.30

גבעתיים

הוד: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 20.10
ג'ק למון במחזה
מסע ארוך אל תוך הלילה
בשעה 20.30
חדיד וניה: 20.30
חחוות — בבימרתף: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 20.10 ב־20.30
חקן
הצגות ילדים
בארץ לא זוכרת — 11.00

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח עין יהב, חולון.
חולון
קופ"ח עין יהב.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה
המגן — שד' וייצמן 13.
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן
גרמזה — ביאליק 50.
תל־אביב
סניטס — אבן גבירול 83.
בריאות — המלך ג'ורג' 28.
חיפה
נווה־שאנן — התיכון 37.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - קרדיולוגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.
נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
ביקור חולים - ילדים א.א.ג.
הדסה ע"כ - פנימית, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים.
משגב לדך - נשים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב־08.00-20.00, בימי ו' ב־08.00-15.00 טלפונים: 03-433300, 03-433500.
יד ביד - ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
נהריה - 04-920014 (11.00-20.00)
קו פתוח לחיילים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 222732.
"קו פתוח" - ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד החמצי לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'-ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות. שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294869, 03-285822.
מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316
סילוק מטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08-221022; עפולה — 065-93334; טלמון 101. טבעון — 101, טלפון 04-951401; נהריה — טל' 04-829333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

רוזנטל כבש שער בנצחון בריז' בברשם 1:4

ליגות באירופה

הישראלי רוני רוזנטל כבש את שערו ה־5 בליגה הבלגית בכדורגל בנצחון־החוץ של קבוצתו, ס.צ. בריז', על האתרנה, בריטם — 1:4. רוזנטל הבקיע שער אחד ו"בייטל" שער שני.

האלופה, אנדרלכט, הביסה בכרייסל את ראסינג־ג'נק — 1:0.

תוצאות אחרות: גנט - ברסחוט 0:2; שארלרואה - סרן 1:0; בוורן - ליקרן 1:1; קורטרייק — מולנבק 1:2; סטנדרד ליאז' — אנטוורפן 2:1; פ.צ. ליאז' — ורחם 1:4; סרקל בריז' — מאלין 1:1.

הצמרת בבלגיה
(אחרי שמונה מחזורים)

1.	ס.צ. בריז'	7־23	14
2.	אנדרלכט	4־21	13
3.	סטנדרד ליאז'	5־16	12
4.	בוורן	5־13	11
5.	מאלין	5־12	11

יובנטוס — 0:5 מאראדונה הבקיע

על אף שהופיעה ללא ארבעת שחקני ההרכב הראשון הפצועים, הצליחה האלופה, יובנטוס, להשיג נצחון־חוץ גבוה בליגה האיטלקית בכדורגל על אסקולי — 0:5.

היה זה נצחונה הראשון של יובנטוס באסקולי מזה שש שנים.

נאפולי סיימה במגרשה בתיקו 2:2 עם אטאלנטה, בגשם טורנטי, כשדייגו ארמנדו מאראדונה, בכושר טוב, הבקיע שער בבעיטת־11 בדקה ה־64.

קפטן נבחרת ארגנטינה לשעבר, דניאל פאסארלה, העניק נצחון לקבוצתו החדשה, אינטר מילאנו, על סמפדוריה — 0:1 בדקה ה־65 בכדור־11.

הרני קלאוס ברגרן כבש את שערו הראשון במדי רומא, בנצחון החוץ על טורינו — 0:2.

קומו סיימה בתיקו אפס עם פיורנטינה: מילאן השיגה נצחון־חוץ גבוה על אמפולי 0:3, ומדורגת שמינית (6).

תוצאות נוספות: ברשצייה — אודינזה 0:1; ורונה — אבלינו 2:2.

ליובנטוס 10 נקודות משישה משחקים, ומקדימה בנקודה את נאפולי ובשתי נקודות את קומו, רומא ואינטר.

בלוחין הבקיע שערו ה־300 בליגה

הכדורגלן הסובייטי אולג בלוחין, בן ה־35, הבקיע שער ה־300 במדי דינאמו קייב, [illegible] שיא סובייטי. זה היה במשחק בליגה הסובייטית, כשדינאמו קייב [illegible] קוטאייסי — 0:5.

רודה נבנעה להארלם 3:1

קבוצת רודה, בה משחק הישראלי מוטי איוניר, נוצחה אתמול, במחזור ה־11 בליגה ההולנדית, על־ידי הארלם — 3:1.

אייאקס אמסטרדם ממשיכה להוליך לאחר שהביסה את וולנדם 0:4, ולה 18 נקודות. כמוה מקדימה בהפרש שערים את האלופה, פיליפס איינדהובן, שניצחה את צוולה 1:3. פיינורד, במקום השלישי (16), גברה על גרונינגן.

ברצלונה נוצחה

המוליכה בטבלת הליגה הספרדית בכדורגל, קבוצת ברצלונה, נוצחה במורסיה על־ידי הקבוצה המקומית — 1:0. למרות זאת מוסיפה לצעוד בראש כשהיא מקדימה בהפרש שערים את ריאל מדריד, שהובסה [illegible] — 0:3.

● אנגליה: במשחק [illegible] במחזור ה־11 ניצחה קובנטרי את וימבלדון 0:1.

14 משחקים בגביע המדינה לנשים - הערב

14 משחקי הסיבוב הראשון בגביע־המדינה לנשים בכדורגל ייערכו הערב.

שתי קבוצות, הפועל כפר־סבא/שפיים ומכבי דרום / רמת־חן, עלו לסיבוב השני ללא מאבקים.

מחזיקת הגביע, אליצור ת"א תתמודד בחוץ נגד הפועל הגליל התחתון.

שאר המשחקים הערב: הפועל קישון — הפועל שרות־ים; הפועל גבעת־נשר — אליצור ראשל"צ; אליצור באר־שבע — הפועל ת"א; הפועל אשכול — מכבי רמת־חן; הפועל עמק־הירדן — הפועל גלבוע (6.45); הפועל כפר־גלעדי — הפועל ירושלים; לב תל־אביב — הפועל משמר־הנגב; הפועל נהריה — אס"א ירושלים (6.45); אורתודוכסים נצרת — בני־יהודה ת"א; אליצור קרית־אונו — הפועל גבעת־חיים; מכבי ראשל"צ / לוד — הפועל חיפה; מכבי רמת־אביב — מכבי ת"א; הפועל גדרות — אליצור סלע ראשל"צ.

אוסטרליה זכתה בגביע העולם בהוקי

נבחרת ההוקי של אוסטרליה זכתה אתמול בלונדון בגביע העולם, כשניצחה במשחק־הגמר את אנגליה — 1:2.

מערב־גרמניה תפסה את המקום השלישי, כשגברה על ברית־המועצות — 2:3, לאחר הארכה.

שחקני אוסטרליה צוהלים לאחר זכייתם בגביע העולמי בהוקי, אתמול בלונדון. (תצלום: אי.פי)

רובין שברה שיא עולמי בהטלת כידון בהדר־יוסף

מאת אברהם תשובה

האתלטית ציפי רובין, שקבעה רק לפני חודשיים שני שיאים עולמיים בתחרויות הנכים בסטוק מנדוויל, הוסיפה במוצאי־שבת למאזנה שיא עולמי כאשר הטילה כידון למרחק 20.06 מטר (השיא הקודם — 19.12 מטר). הישגה של רובין הושג במהלך תחרויות האתלטיקה לוותיקים שנערכו בהדר־יוסף.

בתחרויות אלו השתתפו גם ספורטאים־נכים, חברי מרכז הספורט של אילן ברמת־גן.

רובין זכתה גם במדליות־זהב, כשניצחה בהדיפת כדור־ברזל — 6.64 מטר ובזריקת דיסקוס — 17.82 מטר.

המנצח בין הגברים, נפגעי שיתוק־מוחין, היה יואב ערצ'י, שהטיל כידון ל־18.60 מטר, זרק דיסקוס — 19.00 מטר והדף כדור־ברזל — 7.32 מטר.

במירוצי־עגלות, למרחק 100 מטר ניצח שלמה שרוני — 19.04 שניות, ולמרחק 1500 מטר הגיע ראשון אלישע עזרא — 5:42.08 דקות.

את הספורטאים הנכים הדריך משה חכמון.

חולון פיגרה במחצית הראשונה 60:50 אבל —

בניסטר מחץ אליצור נתניה לפני שיצא בדקה ה־29 — 88:104

מאת יצחק ויסהוף

קני בניסטר, "החיה" של הפועל חולון, התנהג אמש במחצית הראשונה כ"סופר". עבודה זו סייעה לאליצור נתניה להוליך בהפסקה בהפרש בן 10 נקודות — 50:60. אולם במחצית השנייה החליף ה"סופר" את עורו והפך ל"נמר" אמיתי. ב־8 וחצי דקות בפתיחת המחצית השנייה קלע 21 נקודות מ־29 נקודותיו במשחק, והעניק לקבוצתו יתרון — 73:77.

אבל בניסטר ביצע באותה דקה את העבירה החמישית שלו (שתיים אחרונות דמיוניות), אך חבריו לא שמטו את היתרון שהעניק להם כוכבם וניצחו בסיום סוער — 88:104. המשחק־החוזר בין שתי קבוצות הצמרת היה ללא ספק אחד הטובים שנראו בשנים האחרונות בארץ, ממש כדורסל מעולם אחר. היה בו הכל, מבצעי כדורסל מרשימים, פעולות וירטואוזיות של שחקנים משתי הקבוצות, משחק גברי ביותר, וקהל נלהב בן 3200 צופים.

אליצור נתניה שלטה במחצית הראשונה. שחקניה, ובמיוחד גרג גירנס, טרי פיר, וילי סימס וסטיב מלוביק, היו במיטבם. הם טיווחו את סל חולון, ללא הפסק, באחוזים מדהימים. קארל נברסון, שריכז את משחק נתניה, הוליך את חבריו ליתרון — 22:31 בדקה הי"9. כאן הוצא ג'ונסטון, שצבר שלוש עבירות, ומלוביק נכנס במקומו. חולון ניצלה זאת, קלעה 10 נקודות רצופות והוליכה — 31:32 (10). אליצור נתניה לא נשברה, ניצלה עד תום משחק חלש של בניסטר ועלתה ליתרון — 50:60 במחצית.

מאזנו של בניסטר במחצית זו היה עלוב: 8 נקודות (6 מהשדה), ריבאונד אחד וחסימה אחת.

המחצית השנייה היתה כבר סיפור שונה. בניסטר קיבל כדורים מתחת לסל, ניצל עד תום את הרפיון בשמירה עליו, בגלל החשש לביצוע עבירות, והחל לחגוג. 21 נקודות, 4 הטבעות, שתי חסימות ועוד 4 ריבאונדים חיסלו את אליצור נתניה.

חולון קלעה, בניצוחו של בניסטר, 28 נקודות לעומת 13 של אליצור. לעזרתם של שחקני אליצור בא השופט נפתלי עובדיה, ששרק לבניסטר שתי עבירות דמיוניות והכוכב יצא בחמש עבירות (דקה 28 וחצי).

היתרון שהותיר בניסטר לחבריו היה משמעותי. בשלב זה היו לשחקני אליצור — ג'ונסטון, גירנס, נברסון וסימס — חמש עבירות, כאשר על בניסטר בלבד בוצעו 8 עבירות. אליצור עוד הצליחה לצמק ל־82:84 (33). אולם חולון, בניצוחו של ג'יימס טרי, שהיה מצויין, שעטה לנצחון גדול כשחקני אליצור יצאו זה אחר זה בחמש עבירות.

שפטו, חלש, רמי פישר ונפתלי עובדיה.

● קלעו להפועל חולון: בניסטר 29; בורמטר 18; בוגין 15; מאור 10 ואלימלך 7.

● קלעו לאליצור נתניה: סימס 26; גירנס 17; פיר 15; מלוביק 18; ג'ונסטון 8; נברסון 4 וברכה 3.

הכוכב החולוני קני בניסטר קולע מול שני שחקני אליצור נתניה, טרי פיר וג'ימי ג'ונסטון (88:104). צילם: אריה קנפר

כדורסל

הצמרת הלאומית
(אחרי ארבעה מחזורים)

1.	מכבי ת"א	503־421	8
2.	הפועל חולון	414־361	7
3.	הפועל ת"א	298־308	7
4.	אליצור נתניה	363־397	7
5.	הגליל־העליון	388־399	7

חמישיית המחזור ה־3
● אור גורן (מכבי רמת־גן).
● דורון ג'מצ'י (מכבי ת"א).
● רונלד יוכטון (הפועל חיפה).
● קני בניסטר (הפועל חולון).
● רון דייויס (בית"ר ת"א)

גם עמר זומן לסגל

כדורגל

מאת ראובן חנניה

מאמן הנבחרת הלאומית בכדורגל, מיליינקו מיחייץ', זימן לאימון הנבחרת מחר שלושה כדורגלנים חדשים: יהודה עמר מהפועל ת"א, אלון נתן ממכבי ת"א ואופיר שמואלי מבית"ר ירושלים.

מיחייץ' החזיר לנבחרת את אייל בגלייבטר ממכבי פ"ת ואת אלי כהן מהפועל ת"א, שלא נמנו על הסגל במשחק נגד רומניה, לפני 12 יום.

הסגל יקיים מחר משחק־אימון פנימי באיצטדיון רמת־גן.

25 הכדורגלנים שזומנו הם: שוערים — רן, גינצבורג; שחקני הגנה וקישור — מרילי, אהרוני, דוידי, חנן אזולאי, דוד אזולאי, אבי כהן, אקהויז, מנשה שמעונוב, אלי כהן, עמר, בראילובסקי, נסים כהן, סיני, מלמיליאן, בגלייבטר, אלון נתן, שמואלי, תקוה, חוד — ארמלי, לנדאו, אוחנה, יאני ולוין.

קפריסין ביטלה בואה לישראל

מאת ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל של קפריסין, שעמדה לקיים משחק בין־ארצי ב־17 בנובמבר ברמת־גן נגד נבחרת ישראל — הפתיעה בהודעה על ביטול ביקורה.

הקפריסאים הודיעו לאחד מנציגי ההתאחדות לכדורגל על הביטול, בלי לנמק.

הדרבי כנראה ב־5 אחה"צ מוסה עשוי לפתוח בהרכב

מאת אשר גולדשלגר

הדרבי התל־אביבי בכדורגל בין קבוצות הפועל ומכבי ת"א יתחיל כנראה בשבת ב־5 אחה"צ — על כך נודע אמש. השעה המדוייקת טרם נקבעה.

אתמול החלו ההכנות לדרבי והוצאו למכירה 15 אלף כרטיסים.

בינתיים בעיות־הרכב קשות בהפועל ת"א. הרחקתו של מוריס ז'אנו, שלשום בינבה, גרמה מבוכה בקבוצה הסובלת מפצועים ומורחקים.

אתמול הועלתה ההשערה כי הצעיר בן המיעוטים, אחמד מוסה, עשוי לפתוח בין ה־11.

● נבחרת הנוער בכדורגל תחדש כנראה פעילותה בחודש הבא. ההכרעה תהיה בוועדה המקצועית שתתכנס בשבוע הבא.

תושב כפר־סבא זכה ב־370 אלף ש"ח בטוטו

תושב אחד מפרברי כפר־סבא, שניחש יחידי את כל 14 משחקי השבת בטוטו, זכה בפרס הגדול ויקבל יותר מ־370 אלף שקל.

35 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו כ־3900 ש"ח; 433 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו כ־315 ש"ח; 3864 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו כ־35 ש"ח ו־24166 מנחשי 10 תוצאות נכונות יקבלו כ־5.40 ש"ח.

בקר הכניע את לנדל באליפות האולמות בסידני

אלוף וימבלדון בשנתיים האחרונות, הגרמני בוריס בקר, שיחגוג בחודש הבא את יום הולדתו ה־19, ניצח שוב את יריבו הגדול, איוואן לנדל מצ'כוסלובקיה, בגמר אליפות אוסטרליה באולמות, בסידני — 6:3, 8:17, 2:6, 0:6.

אחר־כך נטל בקר, יחד עם האוסטרלי ג'ון פיצ'ג'ראלד, את תואר הזוגות, כשהשניים ניצחו את הצמד האוסטרלי המצוייר, פול מקנאמי ופיטר מקנאמרה — 4:6, 617.

● ההודי ראמש קרישנאן זכה בטורניר בטוקיו, בנצחו בגמר את השבדי יוהאן קרלסון — 3:6, 1:6, תוך שעה.

ארבעת המדורגים יתמודדו היום בשמינית־הגמר

טניס

מאת יצחק אשל

טובי טניסאי ישראל יכנסו היום למעגל המשחקים בשמינית־הגמר באליפות הלאומית בטניס, המתקיימת בירושלים. המשחקים יחלו ב־2 אחה"צ.

המדורג מס' 1, עמוס מנסדורף, ייפגש עם שי פוני, שגבר על גיא בייטל — 2:6, 3:6; המדורג 2, שחר פרקיס, יתמודד עם דורון הרטל; המדורג 3, גלעד בלום, יתחרה עם מיכאל דניאל, שניצח את יובל קרוצ'י — 6:4, 4:6, 2:6, 4:6, ושלמה גליקשטיין ייפגש עם חיים ציון, שניצח את שמעון רפפורט 4:6, 4:6.

כן יתמודדו תומר צימרמן נגד יורם בר־און; אהוד אניאס — עמית נאור; עדי קרמר — רביב וידנפלד; מנשה צור — בועז מרנשטיין.

עדי קרמר ניצח את מישה חפץ — 4:6, 0:6; רביב וידנפלד הכניע את עופר גולן — 2:6, 0:6, ובועז ברנשטיין ניצח את אביגרין — 4:6, 3:6.

באליפות הנשים יתקיים שלב רבע־הגמר: שגית דורון — קרן שביט; יעל ויטלה (גברה על חגית אוחיון 1:6, 2:6) — שרית שלה; דליה קוריאט — יעל שביט (ניצחה את סופי רפאל 2:6, 3:6) והבית גלאון (גברה על דנה כרמי 2:6, 5:7) — אילנה ברגר.

כמו־כן נמשכו התחרויות באליפות הבינלאומית של ישראל לוותיקים, ונערך הסיבוב הראשון באליפות הנוער הלאומית על מגרשי רמת־השרון ויפסו.

נבחרת הכדורסל — היום לאיטליה

מאת יצחק ויסהוף

"נעשה הכל כדי לייצג את המדינה בכבוד, ביום רביעי נגד איטליה, בקאזרטה. נשאף לנצח. כן נוכל לשמור על המסגרת המחייבת של נבחרת ישראל" — דברי צבי שרף, המאמן הלאומי, ערב יציאת הנבחרת הלאומית היום לאיטליה.

"יש כיום פסק־זמן במשחקי הליגה וצריך לנצל זאת לצרכי הנבחרת. אם המשחק היה קובע היינו מתאמנים לפני כן, אך במצב שנוצר אין לנו הרבה ברירות, ונעשה הכל להצליח" — הרגיש שרף.

הנבחרת תצא עם עשרה שחקנים: מיקי ברקוביץ (קפטן), דורון ג'מצ'י, חן ליפין, הווארד לאסוף, ישראל אלימלך, עופר יעקבי, לאוואן מרסר, דורון שפע, ארי רוזנברג ותומר שטיינהאואר.

עוזר־המאמן יהיה משה וינקרנץ; המנהל — עמירם שפירא וראש המשלחת דוד פריש.

זוהר וייס הצטיין בתחרות בין־לאומית בגרמניה

שחייה

שירות "על המשמר"

אכן, גרמניה — השחיין הישראלי זוהר וייס מהפועל בני־שמעון הצטיין בתחרות בין־לאומית גדולה בשחייה שנערכה במשך שלושה ימים בעיר הגרמנית אכן, וזכה בה בשתי מדליות משמונה מרוצות.

וייס זכה בשתי מדליות־כסף, ב־50 חופשי — 24.7 שנ' וב־100 חופשי — 53.2 שנ'. ב־200 חופשי נטל מדליית־ארד — 1:56.1 דק'.

ב־400 חופשי היה רביעי — 4:09.2 וב־1500 שביעי — 17:06.6 דק'.

כן בלטו אלכס בראון, שהיה חמישי בגמר 50 גב — 30.5 שנ' ושישי ב־100 גב — 1:06.6 דק'; אודי ברק שקבע ב־100 חופשי — 55.7 שנ'; בועז שוורץ, בן ה־14, הציב ב־100 פרפר — 1:07.6 ויעל קוסוביצקי ב־400 חופשי — 4:57.4 דק'.

הקבוצה המשותפת של שחייני הפועל־ימק"א ירושלים והפועל בני־שמעון תמשיך לתחרויות בצרפת.

וויליאמס כשל מול מכבי רמת־גן — 80:77

נהריה הדיחה את הפועל גבת מגביע־המדינה 79:80

גביע

מאת יוסף חכם

במשחק שלא התעלה אך היה מתוח ברוב זמנו, גברו הלאומיים של מכבי רמת־גן על יריביהם מאליצור נוה־דוד רמלה — 77:80, לאחר יתרון ומלאי במחצית — 42:45. היה זה במשחק המרכזי מבין 14 משחקי הסיבוב הראשון בגביע־המדינה.

שחקני מכבי ר"ג חסרו את ג'יס תומאס (ייעדר למשך חודשיים בגלל פציעה) וגיל שוורצמן (צבא). המאמן אפי בירנבוים נאלץ לשתף מספר שחקני־נוער. בהם בלט יצחק תייר, שקלע 10 נקודות (8 במחצית הראשונה).

בשורות אליצור נוה־דוד התעלה ארל ויליאמס — 36 נקודות (21 במחצית הראשונה) וקלט 23 כדורים חוזרים (13 במחצית הראשונה). כן בלט ברמלה מייקל אוליברי במשחק התקפה מעולה, כשקלע 27 נקודות.

מכבי ר"ג הוליכה במחצית הראשונה — 21:23. אך רמלה לא נבהלה והובילה — 31:41. גורן קלע סל ראשון רק בדקה ה־17.

במחצית השנייה עוד הוליכה רמלה — 48:55 (24). אך גיבסון השווה ל־55:55 (26). החל מדקה זו עלתה מכבי ר"ג ליתרון עד לסיום. אוליברי עוד הצליח להקטין בסיום — 77:80.

שפטו שי שטריקס ומשה דרמוסקי, לעיני 1000 צופים, ברמלה.

● קלעו למכבי ר"ג: גיבסון 25; נאווי 16; גינז 16; גורן 13 ותייר 10.

● קלעו לאליצור רמלה: ויליאמס 36; אוליברי 27; מאיר אליהו 6; סניור 3; דנן 3 וברזילי 2.

הפועל נהריה — הפועל איתן גבת 79:80 (49:48)

זריקת־עונשין מוצלחת של רכז הפועל נהריה, דב דוברבצי, שנייה לסיום, העניקה לקבוצתו נצחון מפתיע על הלאומית של הפועל איתן גבת, שהודחה מהמשך משחקי הגביע — 79:80.

שתי שניות לסיום המשחק המתוח שגה כוכבה של הפועל איתן גבת, בועז ינאי, כשביצע עבירה על דוברבצי. במצב שוויון — 79:79, החטיא דוברבצי את הזריקה הראשונה, אך דייק בשנייה והצהיל את היציעים.

היה זה נצחון מתוק למאמן נהריה, רוני שיפטן, ותמכו אילן רוקח, שהעלו את גבת לליגה הלאומית. הלאומי לשעבר ג'קי דוד היה הבולט בשורות נהריה.

שפטו שלום וולצר ומשה וולף, לעיני 500 צופים, בנהריה.

● קלעו להפועל נהריה: דוד 28, גולדשטיין 14; דוברבצי 13; ועקנין 10; רוקח 9 ושטרן 6.

● קלעו לאיתן גבת: מאר 20; ינאי 18; אלון שמר 15, הררי 15; אורן שמר 7; כהבי 2 ופורת 2.

יוסף גלזר

מכבי ת"א — הפועל בית־אלפא 47:117 (27:61)

האולם בקיבוצי־השלושה. 800 צופים. שופטים: יוסף עלימי וסמי עמל. קלעו למכבי ת"א: ג'מצ'י 27; ג'ונסון 17; אדריטי 16; קורנליוס 13; ברקוביץ 13; מאני 10; שילר 8; לאסוף 3; ליפין 3 ואראבסבי 1. לבית־אלפא: צור 10; בועז רייזנברג 9; אהרון לב 9; ענבר 6; בהיר 5; יפתח 2; לבני 2; רוט 2 ותגר 2.

מי נגד מי בשמינית־הגמר? (20.11.86)

● מכבי ראשל"צ — הפועל הגליל־העליון.
● הפועל קרית־גת — המנצח הפועל חולון/הפועל גבע.
● אליצור נתניה — הפועל ירושלים.
● הפועל ת"א — הפועל רמת־גן.
● בית"ר ת"א — מכבי נתניה.
● מכבי ת"א — הפועל חיפה.
● אליצור קרית־אונו — הפועל נהריה.
● מכבי חיפה — מכבי רמת־גן.

הפועל הגליל־העליון — הפועל גן־שמואל (28:61) 57:113

האולם בגן־שמואל. שופטים: שלמה גולן ואלי אריאלי. קלעו להגליל העליון: ליף 27; הזן 24; ברי 15; סמית 14; מזרחי 14; הנפלד 12; זיכמן 7 ושיפלון 2. לגן־שמואל: ניר 19; גוט 12; איזנברג 11; כוהלר 7; בנגר 5 וקוזרי 3.

ברוך גלדברג

הפועל ת"א — מכבי דרום ת"א (38:58) 86:103

אולם גימנסיה הרצליה בת"א. שופטים: הלל הלמן וישראל סוקר. קלעו להפועל ת"א: לארגי 33; רובינזון 20; פריישמן 13; כרסר 12; ויליס 11; אמסלם 6; קליש 4; דיקמן 2 וגרוביס 2. למכבי דרום ת"א: יצחק כהן 16; בדרזר 16; רודריגז 14; הלל כהן 14; כץ 13; איציק כהן 11 ובוך 2.

אורי שטינבך

הפועל חיפה — מכבי קרית־מוצקין (31.44) 61:90

אולם גושן בקרית־מוצקין. שפטו: יוסף ליבליך ואמיר הלר, לעיני 1000 צופים. קלעו להפועל חיפה: דלזל 26; אופיר 19; שם־טוב 12, ואלאס 12; קסקי 10; ברנע 5; גורס 2 וליבר 2. לקרית־מוצקין: צלנר 18; אשכנזי 14; א. פרידמן 10; דלויה 9; שור 4; סלילת 2; ר. פרידמן 2 ואלבז 2.

יוסף גלזר

הפועל ירושלים — מכבי כרמיאל (26:39) 62:86

האולם בכרמיאל. 500 צופים. שפטו אהרון בר ואריה לביא. קלעו להפועל ירושלים: הארד 25; בראון 19; גילר 14; בן־ארי 12; ישראלי 8; אפשטיין 4; רגיאלם 4; הראל 2 וצרפתי 2. למכבי כרמיאל: אמישה 22; צורף 12; סלמונוביץ 8; הראבז 7; קליין שפירא 6; גמבשו 6; מלינאק 3 וג. נרלי 1.

הפועל רמת־גן — בית"ר ירושלים (30:52) 71:123

אולם מנחת בירושלים. קלעו להפועל ר"ג: בנט 51; ג'ונס 26; בו[illegible] ארי 19; בארנר 13; זולדן 5; פרידברג 4; אביגדורי 3 ושפט 2. לבית"ר ירושלים: סופרי 13; אהרוני 16; רוזנטל 10; זעירא 6; כהן 4 וטל 2.

בית"ר ת"א — מכבי פ"ת (45:49) 83.105

אולם בית־ספר ברנר בפ"ת. שפטו: דני בורנשטיין ועודד שינטוף. קלעו לבית"ר ת"א: דייויס 16; ג'ונס 21; חוזז 18; פוסקוביץ 10; קולהאס 10; יצטיין 6; הוארד 6; ויסנין 4; וינברג 2 וסלינס 2. למכבי פ"ת: כבודי 19; נחמיאס 16; פריימן 13; אבנר כהן 11; בן־מרדכי 9; רווקר 8; בן־עמי 4 וגורן 3.

משה רוזנברג

מכבי חיפה — הפועל עמק־הירדן (41:58) 76:130

אולם בנורל בצמח. קלעו למכבי חיפה: שלכטר 24; י. רוזנברג 21; גולדשמידט 18; קלארק 17; שטיינהאואר 14; א. רוזנברג 12 ושפע 10. לעמק־הירדן: לופו 14; הרחיל 11; רבניצקי 10; אוסס 8; פרידי 8 וסדר 6.

מכבי ראשון־לציון — הפועל בקעת בית־שאן (14:54) 63:116

האולם בראשון־לציון. קלעו למכבי ראשל"צ: יואל כהן 25; בוסני 23; נלסון 17; שטרן 11; נאורי 11; בפרי 11; קיסטן 6; שוורץ 4; בנדלוביץ 2; לוי 2 ונקש 2. לבקעת בית־שאן: שני כהן 14; יוסי נחום 14; גורן 10; בצלשלר 6; תייקין 5 ואלון 4.

מכבי נתניה — מכבי חדרה (53:39) 71:73

אולם מכבי חדרה. שפטו: גד קילכנברג ודורון ברקן. קלעו למכבי נתניה: קרטר 20; רוס 13; כספי 12, דייס 9; עבר 7; קאופמן 7 ודיזנר 5. למכבי חדרה: זקס 20; שמעוני 16; ולקוב 13; קוט 9; אלון 6; גיסבוים 4 ורוזנברג 3.

אליצור קרית־אונו — מכבי ירושלים (46:55) 85:107

האולם במנחת בירושלים. קלעו לקרית־אונו: יהודה לוי 30; קרן 17; רייס 16; אנמי 11; גרין 8; מרקוביץ 5; פוליקוב 4 ופנדלר 3. למכבי ירושלים: מוסקוביץ 21; טנזר 17; רחוב 14; קידר 13; כהן 10; אברמוביץ 4 וחביב 4.

הפועל קרית־גת — הפועל עין־דור/תבור (39:41) 77:88

האולם בקרית־גת. עודד עורף (19) ויצחק חוזז (18) הרבו לקלוע לקרית־גת.

זמאלק נוצחה בגביע־אפריקה

אלופת מצרים בכדורגל, קבוצת זאמאלק קהיר, נוצחה במגרשה בחצי־הגמר הראשון בגביע־אפריקה לאלופות, על־ידי קאנון יאונדה, קמרון — 2:1 (1:1).

● הנהלת הפועל ניקוסיה הודיעה לאיגוד האירופי בכדורגל, כי הקבוצה לא תצא לאיסטנבול כדי לקיים שם את המשחק הראשון בגביע־אירופה לאלופות, מול בשיקטאש התורכית. עוד קודם־לכן הודיעה ממשלת קפריסין כי היא אוסרת לקיים את משחקי־הגומלין עם התורכים בניקוסיה.

● הטניסאי השבדי סטפן אדברג זכה בטורניר בבאזל, בנצחו במשחק־הגמר את הצרפתי יאניק נואה — 6:7, 7:6, 2:6, 6:7.

שולץ: שחרור גולדפרב ועמיתיו לא היה חלק מהסכם עם בריה"מ

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — שחרורם של דוד גולדפרב ושני „סרובניקים" יהודיים סובייטיים אחרים, בימים האחרונים, לא היה חלק מהסכם אמריקני־סובייטי רשמי כלשהו — אמר אתמול שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ.

„לא היה לנו שום הסכם מפורט, אם כי שמות של אנשים רבים הוזכרו, וכמובן דובר גם בהמונים הרבים, במאות־האלפים, שהיו רוצים להגר. אך לא היה לנו כל הסכם על אחד מן האנשים האלה", אמר שולץ.

זכויות האדם

בראיון עם רשת הטלוויזיה „אן.בי.סי", בתוכניתה „פגוש את העתונות", אמר שולץ, כי ברור שה־מנהיג הסובייטי, מיכאל גורבצ'וב, היה מודע לאפשרות שהפגנות אנטי־סובייטיות עצומות היו עשו־יות להתלוות לכל ביקור שיערוך בארה"ב.

„הוא בוודאי היה מודע (לכך), משום שהדברים נאמרו לו במישרין. כמובן שנקביל את פניו כאן בארה"ב בברכה ונתייחס אליו בכל הכבוד שהוא ראוי לו. אך אין הוא צפוי לחמימות מיוחדת כלשהי שם בחוץ, אצל הציבור האמריקני, וזאת בגלל בעיית זכויות האדם", אמר שולץ.

רדיפת אנשים

בתגובה על שאלה אחרת, תקף שר החוץ האמריקני בחריפות את התעלמותה של בריה"מ מזכויות האדם. „אני סבור, כי עניין זה של רדיפת אנשים הוא אחד ההיבטים של שיטת המשטר שלהם שאנו מתנגדים לו ביותר, אחד ההיבטים המקשים ביותר על טיפוח יחסים טובים בין שתי המדינות. סחר בבני־אדם הוא מטבעו עניין המעורר שאט־נפש".

„כדי להיות מציאותיים, עלינו לומר, כי המשטר שלהם הוא מה שהינו, וכאשר אנו יכולים להוציא משם אנשים, אנו שמחים לקבלם. אך אנו מדגישים תמיד לא רק את שמות האנשים שהיו אמיצי־לב כל כך, אלא גם את ההמונים הרבים המשוועים לתשומת־לב", אמר שולץ.

זכות והשראה

את שיחרורם של נתן שצ'רנסקי ויורי אורלוב ואת שיחותיו הפרטיות עמם הגדיר שר החוץ האמריקני כמרגשות מאד. „אתה משתאה בהכרח למראה עוז־הרוח שמייצגים האנשים האלה ובהכרה אתה חש כי נפלה זכות בחלקך ואתה שואב מהם השראה" — אמר שולץ.

שתו מים! מלצרית צרפתיה בבאר משקאות מיוחד במינו שנפתח בפאריס: אפשר לשתות בו רק מים מינרליים והגיון מתבטא בסוגי המים – יותר ממאה סוגים ממקורות שונים ברחבי אירופה (צילום איי.פי)

הליגה הערבית דחתה קבלת החלטה בעניין פסגת איפראן

סוריה הגישה הצעת החלטה המגנה המפגש

תוניס. — הצעת־ההחלטה, המגנה את ועידת הפיסגה הישראלית־המארוקנית, ביולי שעבר, הוגשה אתמול על־ידי סוריה לוועידת שרי החוץ של הליגה הערבית, המתכנסת בתוניס. אולם דובר הליגה הערבית אמר, כי שרי החוץ החליטו לדחות את הכרעתם הקולקטיבית בנידון למועד אחר.

הדובר מסר, כי ועידת השרים החליטה להעביר את כל הנושאים השנויים במחלוקת בין חברות הארגון לדיון בוועידת הפיסגה הערבית, שהוסכם לקיימה בהקדם האפשרי.

בין המשתתפים בוועידת שרי החוץ היה גם ראש המחלקה המדינית של אש"ף, פארוק קאדומי. דובר הליגה הערבית מסר, כי שרי החוץ הסכימו פה אחד, שיש לקיים ועידת פיסגה ערבית בהקדם האפשרי. (ע"ר)

סעודיה תבחן הטנק הצרפתי „א.אם. איקס 40"

ריאד. — שר ההגנה הצר־פתי, אנדרה זירו, אמר אתמול כי הוא דן במכירתם של טנקים צרפתיים מדגם א.אם. אקס 40 לסעודיה. טנקים אלה ייבחנו בקיץ הבא בתנאי מדבר.

„אנו סבורים, כי זהו נשק טוב ואנו נבחן אותו בממלכה בקיץ הבא, כאשר התנאים יהיו קשים," אמר זירו במסיבת עתונאים, ערב צאתו מסעודיה, בתום ביקור רשמי.

זירו אמר, כי חתם על הסכם עם הנסיך שולטאן בדבר תחזוקה והספקת חלפים לצי של הסעודים, המצוייד בעיקר בציוד צרפתי. לצי הסעודי, השומר על חוף של 2,000 ק"מ בים סוף ולאורך המפרץ הפרסי, פריגאטות, קורבטות ומסוקי תקיפה ימיים מתוצרת צרפת.

זירו גילה, כי ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, יבקר בסעודיה בסוף השנה או בראשית השנה הבאה. (ע"ר)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אשור לשימוש חורג ממגורים וחלק משטח מסחרי בקומת קרקע וממגורים בקומה ב' לחדרי בית מלון, ברחוב אלנבי מס' 15 גוש 6909 חלקה 26 פינת אירלסון 1.

תיק בנין 3/004-015

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תת־קבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על־ידי מר שמילוביץ, רח' הרי גולן 1, בקשה המתייחסת לקרקע שבהרצליה, רחוב הרי גולן מס' 1, גוש 6577, חלקה 61, ומהווה לגבי המותר באיזור בר מבוקש החריג האמור, דהיינו: בקשה לשימוש חורג לניהול חנות בבית מגורים קיים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10, הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המ־קומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבו־עיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

קומיונד (ישראל) בע"מ
הודעה בדבר שינוי מטרות החברה

ביום 19.10.86 נתקבלה ע"י החברה הח־לטה מיוחדת לשנות את הגדרת מטרות החברה הקנויות בתזכיר על־ידי התוספת הבאה:

(א) „לעסוק בתעשיה, מסחר, יצוא, יבוא, שיווק, התקנה, סוכנות ותיווך של מכשירים, במתקנים ואביזרים המשמשים לתקשורת, צילום ובמחשבים, מסופים, מכ־שירים אלקטרוניים, חשמליים ואופטיים מכל הסוגים.

(ב) לעסוק בפרסום והפצת ידע מק־צועי ובהדרכה בתקשורת בכל השטחים, בשורותים טכניים, כתיבה טכנית ומדעית.

(ג) לעסוק בהוצאת ספרות טכנית־מדעית, בתי דפוס, גרפיקה, בשרטוט וציור".

א. ליניר, מנהלת

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי רעננה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומי הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רע/212/1". ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: קביעת אזורי מגורים, קביעת שטחים ציבוריים, התוית וביטול דרכים, איחוד וחלוקה לפי סימן ז' לחוק, קביעת זכות מעבר, קביעת שטח פרטי פתוח, קביעת שטח חקלאי, שינוי קו בנין ברח' אחוזה. טבלת איחוד לתכנית. עיקרי הוראות שינוי התכנית: גוש 6586 חלקות 654, 662-664, 410, 403-406, 414-421, 670-672, 656, 413, 659, 369-372, 424, 660, 658, 524, 523, 376-384, 666-669, 639, 638, 634-636, 386-390, 430 (חלק), 427 גוש 6587 חלקות 92-113, 79-85, 193-197, 87-90, 4-8, 120, 121, 123, 124, 206-208, 126-147, 68, 153, 60, 10, 134-160, 23, 58, 57, 22, 20, 19, 72-76, 152 חלק מחלקות 2, 21, 25, 122, 190, 11 ברחובות אחוזה, קסיה, מולה, המיסדים, קציר, רש"י, גילה, החורשה.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2865, 2913 התשמ"ג, עמ' 234, 1743 ובעתון בוקר על המשמר מתאריך: 27.3.83, 25.10.82 ובעיתון ערב מעריב מתאריך: 27.3.83, 24.10.28 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף הצופה מתא־ריך: 27.3.83, 25.10.82 בשפה העברית. שינוי התכנית האמור כצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצו־רף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשר־דים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

עיריית עפולה
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מודיעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה אחוזי בניה — 6%. מקום הבניה: גוש 16659 חלקה 34/2 רח' נורדאו עפולה.

את ההתנגדות להתרת הקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית, משרד מהנדס העירייה, רחוב יהושוע עפולה בשעות קבלת קהל.

אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בוועדה מקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בנדון.

י. אבימור
מ"מ ראש העיר, יו"ר ועדת משנה של הוועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקה 114 בגוש 8233, רח' אהרון מס' 12, בחריגה מבוקשת כהק־לה: עד 11% בנייה ויציאות לגג.

את התכנית מס' 720 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבו־עיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

שוודיה שולחת חיילים „נקיים מאיידס" ללבנון

שטוקהולם. — חיילים שוו־דיים, העומדים לשרת בכוח יוניפי"ל בדרום־לבנון, יעברו בדיקות כדי לברר אם חלו במחלת האיידס — מסרה הנ־הלת בתי־החולים הצבאיים של שוודיה.

„אנו גורסים, כי חייל הנושא את הווירוס של איידס איננו מתאים לשירות," אמר אכה לינדה, מהנהלת בתי־החולים הצבאיים.

הוא הסביר, כי כבר נערכו בדיקות איידס לחיילי היחידה השוודית הראשונה, הנמצאת עתה בדרום־לבנון. (ע"צ, ע"ר)

כווית מונעת הסכם באופ"ק

ז'נווה. — שרי הנפט של אופ"ק דחו להיום ישיבה שהיתה אמורה להתקיים אתמול אחר־הצהריים בנסיון להתגבר על המבוי הסתום, שאליו נקלעו השיחות על הקפאת מיכסות התפוקה של הנפט עד סוף השנה — מסר מקור באופ"ק.

בינתיים התנהלו התייעצויות כדי לנסות למצוא פתרון לדרישה של כווית להגדיל את תיקרת התפוקה שלה, דרישה המונעת הסכם.

כווית דורשת להגדיל את מיכסת התפוקה שלה ב־50,000 חביות ביום מראשית נובמבר, ומראשית דצמבר ב־40,000 חביות.

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רח' ביאליק 3, חיפה, טל' 04-040776

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי מר לעמם אשר, לאשר תכנית בניה ברח' מרטין בובר מס' 3, חלקה 187 בגוש 11192, גבעת אורנים.

הבקשה כרוכה בהקלות הבאות:
1. עודף שטח בניה של כ־18 מ"ר מעל למותר.
2. התקנת קומת עמודים מעל מפלס המדרכה בניגוד להוראות התכנית החלה במקום.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבניין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה' בין השעות 08.00–11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

אינמר יגורין — מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקה 110 בגוש 8230, רח' חיות בחריגה, מבוקשת כהקלה: עד 6% בנייה ו־40 ס"מ מקו בניין צדדי ובנייה על הגג.

את התכנית מס' 309/86 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

לוב ניסתה לקנות חלקי חילוף למטוסים שרכשה בעורמה

לונדון. — מידע שמסר משרד החוץ הבריטי לשלטונות צרפת איפשר לסכל נסיון לובי לקנות חלקי חילוף לשני מטוסי „איירבוס", שאותם השיגה טריפולי בתרמית — מסר אתמול השבועון הבריטי „אובזרוור".

לפי העתון, היתה חברה, שמרכזה בפאריז, אמורה למכור ללוב את חלקי החילוף — כולל מנוע מתוצרת ארה"ב — תמורת מיליון דולר.

בפאריס מוסר השבועון „לה פואן", כי מדובר בחברה הצרפתית „ראט", שמרכזה בפאריס. חברה זו הציעה ללוב לדאוג לתחזוקת מטוסי ה„איירבוס" שברשותה ולספק לה חלקי חילוף.

יו"ר חברת „ראט", פול מ. אישר, כי אכן ניסה להשיג מנוע אמריקני מתוצרת „ג'נרל אלקטריק". הוא הוסיף, כי ממשלת ארה"ב לא הטילה אמבארגו על לוב ודבר איננו מונע בעדו מלהעביר ללוב חלקי חילוף דרך מדינה אחרת. (ע"ר)

בריה"מ מגרשת חמישה דיפלומטים אמריקניים

מוסקווה. — חמישה דיפלו־מטים אמריקניים ניצטוו אתמול לעזוב את בריה"מ בשל „פעי־לות שאינה עולה בקנה אחד עם מעמדם הרשמי" — נאמר בהו־דעה של משרד החוץ הסובייטי.

בהודעה נאמר, כי משרד החוץ הסובייטי הגיש מחאה רשמית לשגרירות ארה"ב ונמסרו שמותיהם של 4 מעובדי השגרירות במוסקווה ודיפלומט קונסולרי בלנינגרד.

משקיפים סבורים, כי זה גמול סובייטי על גירוש 25 דיפלומטים סובייטיים מן המשלחת של ברית־המועצות באו"ם, בניו־יורק.

שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, אמר אמש, כי ארה"ב תגיב בפעולת־גמול על גירוש חמשת הדיפלומטים האמריקניים.

„אנו נמחה ונבקוט פעולה מסו־יימת" אמר שולץ, בראיון בטלוויזיה, ששודר זמן קצר לאחר שבריה"מ הודיעה על החלטתה.

הוא סירב לומר מה עשויה ארה"ב לעשות וציין, כי עליו להתייעץ עם הנשיא רייגן, שיקבל החלטה על הצעדים הנאותים. (עד' ע"ר)

חברת פיתוח רעננה בע"מ

בעלי מניות החברה מוזמנים בזה לאסיפה כללית שלא מן המניין אשר תתקיים ביום 27.10.86 בשעה 16.00 בבית מישר, רחוב קלאוזנר 3, רעננה. סדר־היום:
1. קבלת החלטה מיוחדת לפרק את החברה מרצון.
2. מינוי מפרק לחברה.

אם כעבור מחצית השעה מהמועד הנ"ל לא יהיה נוכח מניין חוקי תתקיים האסיפה כללית שלא מן המניין ביום 3.11.86 באותה שעה ובאותו מקום. אם כעבור מחצית השעה מן המועד הנזכר לא יהיה נוכח מניין חוקי תתקיים האסיפה והנוכחים בה יחשבו מניין חוקי.

ההנהלה

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 17.10.86

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קנות	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	–	–	1.4911	1.5097	1.4988
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4763	1.4947	1.4843
מרק גרמני	1	0.74	0.77	0.7490	0.7584	0.7522
לירה סטרלינג	1	2.07	2.17	2.1045	2.1307	2.21188
פרנק צרפתי	1	0.22	0.24	0.2286	0.2315	0.2296
יין יפאני	100	0.94	0.99	0.9586	0.9706	0.9625
גילדן הולנדי	1	0.65	0.68	0.6621	0.6703	0.6655
פרנק שווייצרי	1	0.90	0.94	0.9141	0.9255	0.9182
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2164	0.2192	0.2177
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2027	0.2052	0.2038
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1987	0.2012	0.1995
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.3053	0.3091	0.3069
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0619	1.0752	1.0688
דולר אוסטרלי	1	0.91	0.98	0.9395	0.9512	0.9453
ראנד דר' אפריקני	1	0.39	0.67	0.6570	0.6651	0.6605
פרנק בלגי	10	0.35	0.37	0.3595	0.3640	0.3619
שילינג אוסטרי	10	1.04	1.09	1.0640	1.0772	1.0693
לירה איטלקית	1,000	1.06	1.13	1.0805	1.0939	1.0863

טלקס

● תחרויות ומופעים בסוסיאדה בעפולה

הסוסיאדה ה־21 על שם משה בן־דב ז"ל תיערך מחר בעפולה במסגרת חגיגות האסיף ובסימן 60 שנה לייסוד העיר.

הסוסיאדה תכלול השנה שורה ארוכה ומגוונת של תחרויות ומו־פעים: תחרויות ריצה במקצים שונים; הופעות ראווה של ותיקי הסוסיאדה; תחרות נעיצת רו־מחים; מעבר מכשולים; מירוץ כרכרות; תהלוכת כרכרות מקוש־טות של ישובי העמק; הופעת רוכ־בים בדואים בלבוש מסורתי; תצו־גה של סוסים גזעיים ומשחקי בוק־רים בנוסח המערב הפרוע.

הסוסיאדה מהוה את שיאן של חגיגות האסיף בעפולה, שבמהלכן יוערכו ערבי תרבות ואמנות, תצוגת מפעלי תעשייה ועוד.

שלמה גלזר

● תוכנית חדשנית במעלות: חלוקה לרובעים

תוכנית ראשונה מסוגה בארץ לחלוקת ישוב לרובעים תופעל באורח נסיוני במעלות החוגגת בימים אלה 30 שנות יסודה.

התוכנית תופעל בשבועות הקרו־בים ובמסגרתה יחולק הישוב ל־4 רובעים. בכל רובע תופעל מועצה של תושבים ונציג מכל רובע ישתתף בדיוני המועצה המקומית וישמש איש קשר בינו לבין הרובע. לצורך זה הוכנה חוברת ובה מפות מפורטות של הרובעים השונים.

בשלב ראשון תופעל התוכנית רק במעלות ואם היא תצליח תורחב המסגרת ותכלול גם את תרשיחא, השייכת לרשות המוני־ציפאלית.

יהודה צור

● זיהום בשתי בארות מים ברחובות

רמת חיידקי קולי מעל המותר התגלתה בשתי בארות מים ברחובות. הבארות המזוהמות נותקו מהרשת הכללית. ממשרד־הבריאות נמסר כי אין צורך להרתיח את המים.

בבדיקה שגרתית שערכה לשכת הבריאות לפני יום כיפור בבארות המים של רחובות התגלה זיהום של חיידקי קולי בשתיים מתוך שבע הבארות בעיר. לשכת הבריאות של מחוז המרכז הורתה לעיריית רחובות לסגור את שתי בארות המים ולהכליר את מי השתייה המסופקים לעיר.

ממשרד־הבריאות נמסר כי ה־מים המסופקים לעיר מהרשת הכללית טובים לשתייה. עוד נמסר, כי ההכלרה תימשך מספר ימים נוספים עד לאיתור סיבת הזיהום וסילוקו.

זהבה מוזס

● אשכוליות בכירות שווקו באירופה

מיליון ו־100 אלף תיבות של אשכוליות בכירות מהעמקים שווקו עד סוף שבוע שעבר באירופה במחירים גבוהים, נוכח הביקוש לפרי. על כך מסר ראובן איילנד, יו"ר המועצה לשיווק פרי הדר ויו"ר „אגרקסקו".

כן מסר, כי השבוע ייצא משלוח נוסף של אשכוליות סתוויות מכל חלקי הארץ.

המועצה לשיווק פרי הדר הגבירה את משלוח האשכוליות הסתוויות לאירופה, שיש להן ביקוש מוגבר בגלל מלאי נמוך של פרי הדר בעונה זו והן נמכרות במחיר גבוה.

יוסף גלילי

● הלולנים מוזהרים מחריגות מהמיכסות

שיווק לא מאורגן של ביצים מותיר במחסני הקירור ביצים שרוכזו על־ידי מועצת הלול והוצאות הקירור מתכסות ע"י הסובסידיה לענף זה – אמר שר־החקלאות, אריק נחמקין, בתשובה לשאלת כתב „על המשמר".

השר הוסיף, שאם המשקים לא ישמרו על ייצור ביצים במסגרת התיכנון ואם לא יקפידו על שיווק מאורגן, הם יהיו אלה שימוטטו את משקיהם.

השר התייחס לטענת מזכיר תנועת המושבים, יוחנן דניאל, כי משרדי האוצר והחקלאות אינם מוכנים להבטיח את תשלום הסוב־סידיה בתקופה הקרובה.

יוסף גלילי

אזולאי עם סגירת תיקו: אינני נוטר, אבל יש להפיק לקחים

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

„אין לי טינה לאף אחד. הכשילו את המשטרה וצריך להפיק לקחים כדי למנוע תישנות המצב בו כל האמצעים כשרים במאבקים פוליטיים". דברים אלה אמר לכתבנו ראש עיריית אשדוד, אריה אזולאי, לאחר שפרקליטו, עו"ד דוד ליבאי, אישר במוצאי שבת, כי פרקליט המחוז, עורך־דין יעקב קרוסהר, החליט לסגור את התיק בשל חוסר הוכחות נגדו.

אזולאי אמר עוד, כי עם בשורה זו בא לקיצו סבל ממושך שלו ושל משפחתו על לא עוול בכפו. הוא הביע תקווה כי המחוקק ימצא דרך למנוע מעצרם של נבחרי ציבור לפני הגשת כתב־אישום נגדם, אלא אם כן ניתן אישור לכך על־ידי שר־המשפטים או היועץ המשפטי או על־ידי ועדה ציבורית.

„אני ראש עיר ראשון מזה 2000 שנה שנעצר לחקירות לפני הגשת כתב־האישום – ואני מקווה שגם האחרון", אמר אזולאי.

3 תושבי חולון חשודים במכירת נשק לערבים

הפרשה נחשפה לפני 10 ימים והותרה אתמול לפירסום

מאת זיווי שורר, כתב עתי"ם

פרשה של מכירת נשק על־ידי יהודים לערבים, שהיתה חסויה עד כה לפי צו בית־משפט השלום בת"א, הותרה אתמול לפירסום. בפרשה זו נעצרו שלושה תושבי חולון ל־15 יום ויחד עמם נעצר, אף הוא ל־15 יום, ערבי תושב חאן־יונס.

בפני השופט יצחק בראו בת"א טען ב־10 באוקטובר רס"ר יעקב דהאן, כי בפרשה מעורבים אבשלום בוסקילה בן 31, יעקב ביטון בן 28 ומשה פרטוש בן 20, כולם תושבי חולון. חשוד נוסף הוא האשם נגילי, בן 24 מחאן־יונס, שהמשטרה טוענת כי קנה נשק מיהודים. לדברי המשטרה הודה נגילי בחקירתו בחשד שיוחס לו ואף גילה נכונות להצביע היכן הוסתר נשק בחאן־יונס. הוא נעצר, כאמור, ל־15 יום להשלמת החקירה.

בבית המשפט טען רס"ר דהאן, כי ב־9 באוקטובר השנה נתקבל בתחנת משטרת בת־ים מידע לפיו מציעים כמה צעירים, הידועים למשטרה כעבריינים, נשק לערבים. לטענת רס"ר המשטרה מדובר באקדח וברובה אמ־16.

פגישה עם שוטר מוסווה

כדי לשים יד על החשודים איתרו חוקרי המשטרה חשוד שהיה קשור בדרך עקיפה בעסקאות נשק אלה והציעה לו לשתף פעולה עימה. האיש הסכים וקבע פגישה עם החשודים. לקראת הפגישה תודרך שוטר שזהותו הוסתרה והוסוותה והוא שליווה את משתף הפעולה עם המשטרה לפגישה עם סוחרי הנשק.

במקום התנהל מו"מ וסוכם על תשלום של 900 דולר בעבור הרובה והאקדח. נקבעה פגישה נוספת, לשעות אחר הצהריים. אבשלום בוסקילה ושני חבריו החשודים האחרים באו לפגישה השנייה. כשראה בוסקילה את הכסף אמר לשני חבריו להביא את הנשק. השניים הלכו להביא את הנשק ונעצרו מיד במרחק מה ממקום הפגישה ע"י שוטרים שארבו להם בניידת. לאחר מכן נעצרו גם בוסקילה והאשם נגילי" — סיפר בבית המשפט רס"ר דהאן.

עו"ד יוסף ויזה, סניגורם של החשודים, טען כי „מדובר כאן בעיסקת רמאות. בסך הכל רצו החשודים להוציא כסף בטענות שווא מן הערבים קוני הנשק כביכול, ובעד עבירת רמאות אין צורך להחזיקם במעצר" — טען הסניגור.

רק קצה הקרחון

השופט פסק בהחלטתו, כי מדובר כאן בסחר בנשק בין יהודים וערבים וזו עבירה חמורה מאוד, שכן יש חשש שהנשק ישמש לפעילות חבלנית עויינת. „אני שומע שיש לבצע עוד מעצרים, כדי לתפוס כלי נשק שכבר נמכרו וזהו רק קצה הקרחון, מפני שהיו בעבר עסקאות דומות. בנסיבות אלה 15 ימי מעצר להמשך החקירה אינם תקופה ארוכה מיד" — ציין השופט והורה לעצור את החשודים ל־15 יום.

בתום הדיון שנערך, כאמור, ב־10 באוקטובר, ביקש נציג המשטרה מן השופט להוציא צו איסור פרסום והשופט נענה לבקשה. אתמול שוב פנה נציג המשטרה אל השופט וביקש להסיר את איסור הפירסום וכך החליט השופט. (עתי"ם)

גיתית איזראלוב: המשטרה מנסה לשבור את גופי ונפשי

„לפני כל פגישה שלי עם סניגורי, נערך חיפוש מדוקדק על גופי ובכלי, על־מנת למנוע ממני מלשאת כל מיסמך המיועד לשיחה ולמיפגש ביני לבינו" — טענה זו כלולה בתצהיר שהגישה ביום ראשון גיתית איזראלוב, החשודה ברצח בעלה יוסף איזראלוב.

כזכור, נמצאה גופתו של הבעל בינואר השנה בתוך מכוניתו בתוך נחל הירקון, ואשתו חשודה בגרימת מותו.

התצהיר צורף לעתירה שהגיש סניגורה עו"ד מאיר זיו לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב נגד משטרת ישראל. בעתירה נאמר, כי גיתית איזראלוב נעצרה לאחר שהוסגרה לארץ מלונדון ל־15 יום בבית־משפט השלום. זיו טוען, כי גיתית עצורה באבו־כביר ונחקרת מרבית שעות היום במשטרת מרחב דן. „המשטרה מנסה בכל האמצעים החוקיים שברשותה לשבור את רוחה של העותרת ולהביאה למצב של אפיסת כוחות פיזית ומנטאלית".

בעתירה נטען עוד, כי ב־14.10.86, לפני פגישה שנקבעה לה עם סניגורה, נערך על גופה של העותרת חיפוש ע"י שוטרת ונלקחו ממנה רשימות שנועדו לשיחה בין השניים. אנשי המשטרה סירבו להחזיר לה את ניירותיה ורפ"ק אבי בר הצהיר בפניה, לטענת הסניגור, כי כל מיסמך שייתפס אצל החשודה, אף אם יועד לפרקליטה — יוחרם ועלול לשמש כראיה נגדה.

הופכת החוק לפלסתר

לטענת הסניגור, מנוגדת גישה זו לחוק והופכת אותו לפלסתר, וכן לחסיון שיש לשיחות ולמיסמכים המוחלפים בין עורך־דין ולקוחו.

„אין מנוס מהמחשבה, כי חיפו־שים משפילים על הגוף לחשיפת דברים אישיים מיועדים להפעיל לחץ על גיתית איזראלוב", נאמר בתצהיר.

מועד הדיון בעתירה טרם נקבע. (עתי"ם)

ביקוש לחופשיות והיצע בהסדר

שבוע המסחר בבורסה התחיל אתמול בגלי ביקושים גדולים מאד למניות חופשיות סלקטיביות, ובעודף היצע של 1.5 מיליון ש"ח במניות ההסדר. בשוק איגרות החוב היו עודפי ביקוש דון לצמודות למדד והון לצמודות למט"ח.

ההיצעים במניות ההסדר מוס־ברים באכזבה מבנק ישראל, שלא היה המשך להתערבותו במסחר בהן, ובדעות פסימיות על כושרה של הממשלה בהרכבה החדש להבטיח את פריונן במועדן.

המסחר בבורסה נגמר אתמול באיחור בלתי רגיל עקב ריבוי הבי־קושים למניות החופשיות.

בנק ישראל יציע היום לציבור — במיכרז — שתי הנפקות נוספות של איגרות־חוב צמודות למדד בערך נקוב כולל של 55 מיליון ש"ח. מזה 40 מיליון ש"ח ע"נ מסוג „שגיא" ל־5 שנים במחיר מינימום של 90% מע"נ ו־15 מיליון ש"ח ע"נ מסוג „גליל" ל־10 שנים במחיר מינימום של 82.5% מע"נ.

גלגלי הבורסה

מחיר הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.48 ל־1.50 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 258 שערים, לעומת 70 שירדו ו־68 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 63 ב־5% ויותר ו־14 ירדו ב־5% ויותר. נרשמו 10 „קונים בלבד" ואף לא 1 „מוכרים בלבד".

המחזור בשוק המניות עלה ל־13.8 מיליון ש"ח. מזה כ־3.7 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר נרשמו רק ירידות שערים (ב־%): א' ד' כ' ר"ג — 0.5; א' ד' כ' ב' — 1.0; דיסקונט א' — 0.4; מזרחי ש' — 0.7; מזרחי מ' — 0.5; פועלים ש' — 0.5; מימון סחר 1 — 1.0. עקב הירידות בשעריהן עלו תשואותיהן השנתיות: פועלים ש' — 16.55%; כלל"ל — 16.54%, דיסקונט א' — 16.56%, מזרחי ש' — 16.61%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר שררו עליות שערים.

בפלילים

התלוננה על תקיפה ונעצרה כחשודה במירמה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

תושבת נתניה, החשודה בעבירות מירמה בסכום של 25,000 דולר, נעצרה אתמול ע"י שוטרי תחנת משטרת הרצליה לאחר שהתלוננה על תקיפה נגדה ותובא היום לפני שופט להארכת מעצרה.

אתמול הגיעה לתחנת הרצליה תושבת נתניה בת 29 שהתלוננה כי תושב הרצליה תקף אותה. סמוך להגשת תלונתה הגיע לתחנה האדם שנגדו התלוננה וביקש להגיש תלונה נגדית בגין איומים.

בחקירה ראשונית אומתה גירסת המתלונן ונמצא כי המתלוננת הזדהתה בפרטים כוזבים. לשוטרים המופתעים התברר, כי המתלוננת מבוקשת בזהותה האמיתית ע"י שוטרי מפלג ההונאה בגין עבירות מרמה בסכום של כ־25,000 דולר.

המשטרה מייחסת לחשודה גניבת כרטיסי אשראי ושיקים בחודשים האחרונים במקומות שונים בארץ כשהיא מזדהה בשמות שונים. בשיקים ובפנקסי האשראי הגנובים וכן בשיקים מזוייפים רכשה החשודה מוצרים ב־25 אלף דולר.

כן היא חשודה בכך שביקשה הלוואה מבעל חברה וכבטחון להלוואה הציעה את רכבה הפרטי. בחקירה שערך בעל החברה התברר לו, כי הרכב נמכר על־ידה כבר לפני כשנתיים. כבטחון אחר ניסתה למסור לבעל החברה שיק דחוי שנגנב מתושב אשקלון. לאחר מכן נתנה לבעל החברה יפוי כוח להוציא כספים מחשבונה אך התברר כי החשבון סגור זה 10 שנים.

תובע את הנהלת הכלא בשם הקדוש ברוך הוא

מאת שלי יחיטובייו, כתבת „על המשמר"

אנטון חרד, אסיר בכלא באר־שבע, מבקש מבית־משפט השלום בעיר להוציא צו־על־תנאי נגד הנהלת הכלא, כדי שזו תאפשר לו להדריך אסירים אחרים בהנחת תפילין.

בעתירה שהגיש לבית־המשפט כותב חרד, כי באגף שלו יש כ־30 איש המעוניינים בשיחה ובדברי תורה ובהנחת תפילין מדי יום". לדבריו, הוא מדריך את האנשים בהנחת תפילין כדת וכדין.

חרד טוען כי מנהל הכלא הפסיק באופן שרירותי נוהג זה על־פי הוראה מגבוה.

„מבקש אני שתדונו בבעייה זו בדחיפות המקסימלית ביותר כי זה חורה לי מאד, וכל שכן לקדוש ברוך הוא". מסיים האסיר את עתירתו.

נוכל שחזר לסורו יישב שנתיים נוספות

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שנתיים מאסר בפועל גזר אתמול בית־המשפט המחוזי בחיפה על עדנאן בשיר גזאל בן 24 מעכו לאחר שהורשע בהתחזות לאחר ובהוצאת 90 אלף ש"ח במירמה.

בכתב־האישום נטען, כי ביולי 86, זמן קצר לאחר ששוחרר מהכלא, שם ריצה מאסר בגין עבירות דומות, פנה גזאל לכלמן חלבי, שהיה מובטל, ושאל אותו אם הוא מעוניין בעבודה. לאחר שזה השיב בחיוב ביקש ממנו הנאשם את תעודת הזהות שלו ובאותה הזדמנות לקח מקורבנו גם פנקס המחאות. תוך התחזות לחלבי ביצע הנאשם עשרות רכישות בקנה מידה גדול, בעיקר רכישת אלפי זוגות נעליים ניקיבוין דפנה, משקאות ועוד.

השופט גזר עליו שנתיים מאסר בפועל ושנתיים על תנאי בציינו, כי הנאשם לא למד לקח בתקופת מאסרו וחזר לסורו זמן קצר לאחר שיחרורו מהכלא.

נהג המואשם במעשה מגונה שוחרר בערבות

מאת שלי יחיטובייו, כתבת „על המשמר"

„למרות שהמעשה הוא חמור, אין הוא מסוג העבירות החמורות המצדיקות מעצר עד תום ההליכים" — כך פסק השופט המחוזי בבאר־שבע, יצחק כנאי, בשחררו בערבות את זטמה אל־מנון מהכפר יפ"ע, הנאשם בביצוע מעשים מגונים בכפייה ובאלימות בטרמפיסטית.

בכתב־האישום נטען, כי בעת שנהג במיניבוס ציבורי של „תיור והובלות נוסעים נצרת" אסף אל־מנון לרכבו טרמפיסטית בת 26 שביקשה להגיע למרכז ספיר. תוך כדי נסיעה עצר את הרכב לצד הכביש, התנפל על הצעירה ועשה בה מעשים מגונים תוך שימוש בכוח.

לאחר שהרכב הגיע סמוך לקיבוץ פארן עצר הנאשם את רכבו ושוב ביצע בצעירה מעשים מגונים בכוח. לאחר מכן השאירה לבדה בחשיכה בצומת פארן.

השופט שיחרר את הנאשם בערבות של 10 אלפים ש"ח.

למשה רז
השתתפותנו באבלך על מותו ללא עת של
פנחס
קיבוץ גן־שמואל

לאנט ודודו שור
משתתפים באבלכם במות האם
וילי ווייל
בניכר
קיבוץ כפר־מנחם

למול קנדלקר
אתך באבלך במות
האם
קבוצת דקל
וקיבוץ גן־שמואל